

Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας
Σχολή Διοίκησης Οικονομίας
Τμήμα Λογιστικής

Πτυχιακή Έργασία

**«Ανάλυση οικονομικών καταστάσεων εμπορικής
εταιρείας τροφοδοσίας πλοίων»**

Εισηγητής: Αλεβίζος Βασίλειος

Σπουδάστριες:

- ➔ **Ανταλή Δέσποινα**
- ➔ **Κολοκυθά Ευανθία**

ΠΑΤΡΑ 2005

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η μελέτη των Οικονομικών Καταστάσεων εμπορικών εταιρειών που είναι υπεύθυνες για τον εφοδιασμό των πλοίων. Ως παράδειγμα θα χρησιμοποιήσουμε τους Ισολογισμούς και τις Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης της «Τροφomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε» για τα έτη 2001-2003.

Στο **Πρώτο κεφάλαιο** αναφέρονται οι εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων καθώς επίσης το αντικείμενο δραστηριότητάς τους και ο τρόπος λειτουργίας τους. Επίσης αναλύονται οι κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται τέτοιου είδους εταιρείες καθώς και τα παραστατικά που εκδίδουν. Τέλος περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο εκτελείται μία παραγγελία από τις εν λόγω εταιρείες για λογαριασμό των πλοιοκτητριών εταιρειών.

Στο **Βεύτερο κεφάλαιο** γίνεται ανάλυση της έννοιας «φορολογική αποθήκη» και του τρόπου με τον οποίο χορηγείται η άδεια, προκειμένου να συσταθεί και να λειτουργήσει μια τέτοια αποθήκη. Γίνεται διάκριση των αποθηκών σε κατηγορίες και αναφέρονται οι τρόποι εισαγωγής και εξαγωγής των προϊόντων σε αυτές. Τέλος δεν παραλείπεται η μελέτη των διάφορων τελωνειακών καθεστώτων που υλακούνται οι φορολογικές αυτές αποθήκες.

Στη συνέχεια και πιο συγκεκριμένα στο **Τρίτο κεφάλαιο** παρουσιάζεται η εταιρεία που θα χρησιμοποιήσουμε ως παράδειγμα. Ειδικότερα αναφέρονται τα γενικά στοιχεία αυτής, η υποδομή που διαθέτει καθώς και τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που παρέχει. Στο

τέλος του κεφαλαίου παραθέτονται οι οικονομικές καταστάσεις της, για τις διαχειριστικές χρήσεις 2001,2002,2003.

Ο σκοπός της λογιστικής καθώς και ποιες οικονομικές καταστάσεις λαμβάνουν μέρος στην χρηματοοικονομική ανάλυση μελετώνται στο **Τέταρτο κεφάλαιο**.

Στο **Πέμπτο**, στο **Έκτο** όπως επίσης και στο **Έβδομο κεφάλαιο** γίνεται ανάλυση των καταστάσεων του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων χρήσης της εταιρείας «Τροφοματ S.A» για τις διαχειριστικές χρήσεις 2001,2002,2003, με τις μεθόδους της Οριζόντιας, της Κάθετης ανάλυσης και των αριθμοδεικτών, αυτίστοιχα. Απώτερος Σκοπός μας, είναι να εντοπίσουμε τόσο τα δυνατά, όσο και τα αδύνατα σημεία της, καθώς και η εξέταση της βιωσιμότητας της εταιρίας. Όλα τα παραπάνω αναφέρονται στο **Όγδοο** και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας.

Η συγκέντρωση όλων των στοιχείων της εργασίας αυτής έγινε με την μέθοδο της συνέντευξης, προκειμένου να κατανοηθεί σαφέστερα το σύστημα λειτουργίας, των εταιριών τροφοδοσίας πλοίων. Η επιλογή αυτή έγινε διότι υπάρχει αμεσότητα επικοινωνίας, δυνατότητα διερεύνησης και επεξηγήσεων, καθώς επίσης και παρατήρηση των αντιδράσεων του υποκειμένου. Κάποιες άλλες επιμέρους πηγές άντλησης πληροφοριών, είναι διάφορα εγχειρίδια, άρθρα εφημερίδων, τελωνειακοί κώδικες, πτυχιακές εργασίες, καθώς και ιστοσελίδες δημοσιευμένες στο διαδίκτυο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας δεν θα ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί εάν δεν είχαμε την αμέριστη συμπαράσταση και συνεργασία ατόμων με εμπειρία και γνώσεις όσο αφορά στον εφοδιασμό των πλοίων. Κρίνουμε αναγκαίο λοιπόν, από τη θέση αυτή να ευχαριστήσουμε τα παρακάτω άτομα:

Αρχικά ευχαριστούμε, του λογιστή της «Τροφomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.», Μουντζούρη Αχιλλέα για όλες τις πολύτιμες και καθοριστικές πληροφορίες που μας παραχώρησε καθώς επίσης και τις οικονομικές καταστάσεις του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων Χρήσης, της εταιρείας όπου εργάζεται και τις οποίες χρησιμοποιήσαμε ως παράδειγμα προκειμένου να μελετήσουμε εταιρείες τέτοιου είδους.

Επίσης ευχαριστούμε, του προϊστάμενο λογιστηρίου της εταιρίας «Aeromet» κύριο Σπυράκο, για τις πληροφορίες και τα παραστατικά που μας παραχώρησε, στα πλαίσια των συνεντεύξεων που μας πραγματοποιήθηκαν στα γραφεία της εταιρείας.

Ικανοποιητικές πληροφορίες, μας έδωσε και η κυρία Ε. Κορωναίου υπάλληλος λογιστηρίου, της εταιρείας τροφοδοσίας πλοίων «Καπνεμπορική Α.Ε.», σχετικά με την αποθήκευση των εμπορευμάτων, την είσοδο και έξοδο τους στις αποθήκες της εταιρείας, καθώς και τα παραστατικά που τα συνοδεύουν, σε συνέντευξη την οποία μας παραχώρησε πρόθυμα και τη ευχαριστούμε για αυτό.

Αξιοσημείωτη ήταν η συμβολή του κυρίου Κων/νου Διοματάρη υπαλλήλου της ναυτιλιακής εταιρείας «Brave Maritime Corporation

ING», υπεύθυνου στο τμήμα ανεφοδιασμού των πλοίων, του οποίου θα θέλαμε και να ευχαριστήσουμε. Σε συναυτήσεις που πραγματοποιήσαμε, μας παραχώρησε συνεντεύξεις, δίνοντας μας πληροφορίες και έγγραφα ώστε να αποκτήσουμε μια σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα για τον κύκλο των παραγγελιών εφοδίων από τα πλοία, μέχρι και τη στιγμή του ανεφοδιασμού τους, καθώς και την λογιστική τακτοποίηση που ακολουθεί.

Σημαντική ήταν η στήριξη και η καθοδήγηση καθ' όλη την διάρκεια συγγραφής της πτυχιακής μας εργασίας του καθηγητή κ. **Αλεβίζου Βασιλείου**, του οποίου και ευχαριστούμε θερμά.

Ουσιαστική ήταν και η συμβολή του κ. **Μανωλάκου Σπύρου**, Τεχνικού Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, στην αναζήτηση πληροφοριών μέσω του διαδικτύου καθώς στη μορφοποίηση και εκτύπωση της πτυχιακής εργασίας.

Τελειώνοντας, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους γονείς μας, για τη στήριξη και την εμπύχωση, που μας παρείχαν σε όλη τη διάρκεια των φοιτητικών μας χρόνων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Εταιρείες Τροφοδοσίας Πλοίων

1.1 Εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων και το αντικείμενό τους	Σελ	1
1.1.1 Ρόλος και εξέλιξη θαλάσσιων μεταφορών.	Σελ	1
1.1.2 Εταιρείες Τροφοδοσίας Πλοίων - αντικείμενο και λειτουργία τους.	Σελ	2-3
1.1.3 Παραστατικά των εταιρειών τροφοδοσίας πλοίων.	Σελ	4-7
1.1.4 Διακρίσεις εταιρειών τροφοδοσίας πλοίων.	Σελ	8-12
1.2 Εφόδια πλοίου	Σελ	12-15
1.2.1 Εκτέλεση παραγγελίας.	Σελ	15-20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Φορολογικά & Τελωνειακά Καθεστάτα

2.1 Φορολογική αποθήκη – Τι εξυπηρετεί	Σελ	21
2.1.1 Χορήγηση άδειας ίδρυσης φορολογικής αποθήκης	Σελ	21-23
2.1.2 Απατούμενες προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας	Σελ	23-24
2.1.3 Διάκριση Φορολογικών Αποθηκών.	Σελ	24-25
2.1.4 Έσοδος & Έξοδος των προϊόντων στις φορολογικές αποθήκες.	Σελ	25-29
2.2 Καθεστάτς Τελωνειακής Αποταμίευσης & Ευκεκριμένος Αποθηκευτής	Σελ	29-31
2.2.1 Βασικοί όροι	Σελ	29-31
2.2.2 Χορήγηση Άδειας Αποθήκης Τελωνειακής Αποταμίευσης.	Σελ	31-32

2.2.3 Απαιτούμενοι όροι για τη χορήγηση της άδειας.	Σελ	32
---	-----	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: «Τροφοματ Ανώνυμης Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών»

3.1 Γενικά Στοιχεία της «Τροφοματ Ανώνυμης Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών»	Σελ	33
---	-----	----

3.1.1 Ιστορικό της εταιρίας και αντικείμενο δραστηριότητάς της.	Σελ	33
---	-----	----

3.1.3 Προϊόντα και υπηρεσίες της «Τροφοματ S.A»	Σελ	33-34
---	-----	-------

3.1.2 Υποδομή της εταιρείας «Τροφοματ S.A»	Σελ	34-38
--	-----	-------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων

4.1 Η λογιστική λειτουργία και ο σκοπός της	Σελ	43-44
---	-----	-------

4.2 Οι οικονομικές καταστάσεις που συμμετέχουν στην χρηματοοικονομική ανάλυση		44-51
---	--	-------

4.3 Βασικές κατηγορίες και σκοποί αναλυτών	Σελ	51-56
--	-----	-------

4.4 Είδη ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων	Σελ	56-58
---	-----	-------

4.5 Μέθοδοι ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων	Σελ	58-59
--	-----	-------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: Οριζόντια Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

5.1 Παρουσίαση οριζόντιας ή συγκριτικής μεθόδου χρηματοοικονομικών καταστάσεων»	Σελ	60-62
---	-----	-------

5.2 Ανάλυση των «συγκριτικών	Σελ	62-73
------------------------------	-----	-------

5.3 Συμπεράσματα	Σελ	74-76
------------------	-----	-------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: Κάθετη Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

6.1 Παρουσίαση κάθετης μεθόδου ανάλυσης	Σελ	80-81
6.2 Ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων «κοινού μεγέθους»	Σελ	81-95
6.3 Συμπεράσματα	Σελ	95-99

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο: Μέθοδος Αριθμοδεικτών

7.1. Χρήση αριθμοδεικτών	Σελ	103-105
7.2 Διάκριση αριθμοδεικτών	Σελ	105-109
7.3 Αριθμοδείκτες Φευστότητας	Σελ	110
I. Αριθμοδείκτης Γενικής Φευστότητας	Σελ	110-112
II. Αριθμοδείκτης Ειδικής Φευστότητας	Σελ	113-114
III. Αριθμοδείκτης Ταμειακής Φευστότητας	Σελ	114-115
7.4. Δείκτες Δραστηριότητας (Activity Ratios)	Σελ	117
I. Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	Σελ	117-119
II. Δείκτης ταχύτητας εισπράξεων απαιτήσεων	Σελ	119-120
III. Δείκτης ταχύτητας βραχυχρόνιων υποχρεώσεων	Σελ	120-122
IV. Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας κεφαλαίου κίνησης	Σελ	122-124
V. Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων	Σελ	124-125
7.5 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας	Σελ	127-128
I. Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου ή Μικτού Κέρδους	Σελ	128-129
II. Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους	Σελ	129-130
III. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (R.O.E)	Σελ	130-131
IV. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών Κεφαλαίων (R.O.A)	Σελ	131-132

7.6 Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων	Σελ	134-137
Βιωσιμότητας		
I. Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης	Σελ	137-138
II Δείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια	Σελ	139-140
III. Δείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια	Σελ	140
IV. Δείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις	Σελ	141-142
8.1 Συμπεράσματα – Προτάσεις	Σελ	144-148

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

"Εταιρείες Τροφοδοσίας Πλοίων"

- Γενικά στοιχεία
- Εφόδια πλοίων

1.1 Εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων και το αντικείμενό τους

1.1.1 Ρόλος και εξέλιξη θαλάσσιων μεταφορών.

Είναι γενικώς αποδεκτό, ότι η οικονομική ζωή, εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό, από τις μεταφορές. Η σημασία των μεταφορών έγκειται στο ότι αποτελούν τη βάση για την ανταλλαγή των αγαθών και συμβάλλουν στην εξυπηρέτηση των ανθρώπων, τόσο για επαγγελματικούς και κατά συνέπεια παραγωγικούς σκοπούς όσο και για προσωπικούς λόγους.

Όλα τα μεταφορικά μέσα συντελούν, με τον δικό τους τρόπο το καθένα, στην οικονομική ανάπτυξη και στην πολιτιστική πρόοδο μιας χώρας. Οι θαλάσσιες μεταφορές κατέχουν την πρώτη θέση όσον αφορά στα παραπάνω είδη ανάπτυξης. Αυτό συμβαίνει για τους εξής λόγους:

- Επιτυγχάνεται η μεταφορά μεγάλων φορτίων με χαμηλότερο κόστος.
- Τα Θαλάσσια μέσα είναι προσαρμοσμένα, στις ιδιαίτερες ανάγκες των αγαθών, που μεταφέρουν. Συγκεκριμένα ανάλογα με το είδος των αγαθών που διακινούνται και του τρόπου φόρτωσης τους, κατασκευάζονται διάφορες κατηγορίες πλοίων σε εξειδικευμένα ναυπηγία. Ανάλογη διαρρύθμιση συναντάμε και στις λιμενικές εγκαταστάσεις ώστε να διεξάγεται με γρήγορο και ασφαλή τρόπο η φόρτωση και φύλαξη των φορτίων.

Η ραγδαία εξέλιξη των θαλάσσιων μεταφορών που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια, ενισχύει ολοένα και περισσότερο τη θέση τους στην οικονομία της χώρας.

1.1.2 Εταιρείες Τροφοδοσίας Πλοίων-αντικείμενο και λειτουργία τους.

Η αύξηση των θαλάσσιων μεταφορών γέννησε την ανάγκη, τα πλοία όπου διετεργούν τις μεταφορές, να είναι πάντα εφοδιασμένα με τα κατάλληλα αγαθά, ούτως ώστε, αυτές να διεξάγονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Έτσι λοιπόν, έχουμε την ίδρυση και την λειτουργία διαφόρων εταιρειών, που έχουν ως κύριο στόχο των εφοδιασμό των πλοίων. Αναφερόμαστε δηλαδή, στις εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων. Οι εν λόγω εταιρείες, είναι υπεύθυνες για τον πλήρη εφοδιασμό των πλοίων σύμφωνα με τις υποδείξεις των πλοιοκτητριών εταιρειών, προκειμένου αυτά να φτάσουν στον προορισμό τους έγκαιρα, με ασφάλεια και καλύπτοντας όλες τους τις απαιτήσεις τους, εξαιλείνοντας τον κίνδυνο ανεπάρκειας αγαθών.

Οι εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων δεν αποθηκεύουν και δεν φυλάσσουν τα εμπορεύματά τους σε ιδιωτικές αποθήκες αλλά ενοικιάζουν αποθήκες, οι οποίες ελέγχονται από του κρατικό μηχανισμό (τελωνείο). Για το χρονικό διάστημα έως ότου μεταφερθούν τα εμπορεύματα στις παραπάνω αποθήκες, ο Ο.Λ.Π παρέχει προσωρινή αποθήκευση και αποταμίευση σε ειδικά στεγασμένους

χώρους, όπως αυτοί που εικονίζονται στο παράρτημα¹. Έτσι λοιπόν, τα υπό διαμετακόμιση φορτία αποθηκεύονται για 15 μέρες στους στεγασμένους χώρους ή για 30 μέρες εάν φυλάσσονται σε υπαίθριους χώρους. Τα δημητριακά αποθηκεύονται σε σιλό χωρητικότητας 20.000 τόνων. Υπάρχουν ειδικά διαγγραμμισμένοι χώροι για τα τροχοφόρα και τέλος το τελωνείο διαθέτει διατηρητέες εγκαταστάσεις, όπου χρησιμοποιούνται για τη διακίνηση μικρών και μεγάλων ζώων.

1.1.3 Παραστατικά των εταιρειών τροφοδοσίας πλοίων.

Οι εταιρείες αυτές ως προς τον τρόπο διεξαγωγής των συναλλαγών τους είναι οργανωμένες όπως όλες οι υπόλοιπες επιχειρήσεις. Αυτό σημαίνει ότι κάθε εισαγωγή ή εξαγωγή προϊόντων στις αποθήκες τους συνοδεύεται από τα κατάλληλα παραστατικά.

Τα παραστατικά που εκδίδει μια εταιρεία τροφοδοσίας πλοίων είναι τα εξής:

- Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων
- Excel
- Τιμολόγιο
- Απόδειξη Είσπραξης
- Έπιταγή 45 ημερών

Το Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων² θεωρείται από το τελωνείο από όπου το προμηθεύονται οι εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων. Εκδίδεται σε τέσσερα (4) αντίτυπα και είναι κάτι αντίστοιχο με το

¹ Βλέπε παράρτημα σελ 1

² Βλέπε παράρτημα σελ 2

Δελτίο Αποστολής. Το 1^ο, το 2^ο και το 3^ο αντίτυπο παραλαμβάνονται από τον οδηγό της εταιρείας ο οποίος είναι υπεύθυνος για την παράδοση της παραγγελίας που έχει λάβει ο εφοδιαστής³ από την πλοιοκτήτρια εταιρεία. Το 4^ο αντίτυπο μένει στο στέλεχος της εταιρείας.

Το 1^ο παραδίδεται, στην πύλη του Τελωνείου, λίγο πριν προσεγγίσει ο οδηγός το σημείο όπου έχει αγκυροβολήσει το πλοίο. Το 2^ο και το 3^ο παραλαμβάνονται από τον πλοίαρχο, ο οποίος αφού ελέγξει την παραγγελία και διαπιστώσει την ορθότητά της, υπογράφει και σφραγίζει τα δελτία. Κατόπιν το ένα επιστρέφεται στην εταιρεία, η οποία με τη σειρά της το προσκομίζει στο τελωνείο, ενώ το δεύτερο, το αποστέλλει στην ναυτιλιακή εταιρεία όπου ανήκει το πλοίο. Το στέλεχος παραμένει στον εφοδιαστή. Στο δελτίο αυτό, αναγράφεται μόνο η ποσότητα των προϊόντων όπου μεταφέρονται.

Το **Έχσελ**, είναι ένα συνοδευτικό έγγραφο κάτι ανάλογο με το δελτίο παράδοσης εφοδίων. Το Έχσελ συντάσσεται είτε από τον εφοδιαστή είτε από την ναυτιλιακή εταιρεία και χρησιμοποιείται για την μεταφορά των τροφοεφοδίων στα πλοία.

Τόσο στο Έχσελ όσο και στο Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων, τα οποία εκδίδονται σε τέσσερα αντίτυπα, αναγράφονται τα στοιχεία του εφοδιαστή, του πλοίου, το λιμάνι που θα παραληφθούν τα εμπορεύματα, η ημερομηνία, η ώρα αναχώρησης και το μεταφορικό μέσο.

³ Εφοδιαστής είναι η εταιρεία τροφοδοσίας πλοίων

Όταν το *Excel* συντάσσεται από την ναυτιλιακή εταιρεία η οποία αναλαμβάνει την αγορά και μεταφορά των εφοδίων στο τελωνείο από όπου θα ελεγχθούν, συμπληρώνει την *ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ* (Άρθρο 8^Ν 1599/1986). Στην δήλωση αυτή αναγράφονται τα στοιχεία του εξαγωγέα (επωνυμία), Α.Φ.Μ., Νο, ημερομηνία τιμολογίου και την αξία των προϊόντων καθώς και τον αριθμό του *excel* (είναι δύο σφραγίδες που μπθαίνουν από το τελωνείο). Με αυτό παίρνει η εταιρεία την απαλλαγή από το Φ.Π.Α. Στο *excel* επισυνάπτουμε και τα τιμολόγια αγοράς και συνήθως χρησιμοποιείται όταν οι εταιρείες τροφοδοσίας ή οι ναυτιλιακές θέλουν να εφοδιάσουν τα πλοία με μικρό αριθμό εφοδίων.

Το 1^ο έντυπο του *excel*⁴, προορίζεται για την χώρα εξαγωγής/αποστολής, η *ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ* (Άρθρο 8^Ν 1599/1986) που συμπληρώνεται για την απαλλαγή των εφοδίων από το Φ.Π.Α. καθώς και το 3^ο έντυπο του *excel*⁶ – που αφού συνοδεύσει τα εφόδια στο πλοίο και σφραγισθεί από τις αρχές της χώρας όπου αυτά θα αποσταλούν, επιστρέφει στον εξαγωγέα - παρατίθενται στο παράρτημα.

Το *Τιμολόγιο*⁷ συμπληρώνεται βάση του δελτίου παράδοσης εφοδίων με την διαφορά όμως ότι εδώ συμπληρώνουμε και την αξία των εμπορευμάτων που αγοράστηκαν. Το τιμολόγιο μαζί με το δελτίο παράδοσης εφοδίων αποστέλλεται στην πλοιοκτήτρια εταιρεία.

⁴ Βλέπε παράρτημα σελ 4

⁵ Βλέπε παράρτημα σελ 5-6

⁶ Βλέπε παράρτημα σελ 8

⁷ Η γραμμογράφηση του τιμολογίου είναι ίδια με αυτή των τιμολογίων των υπόλοιπων επιχειρήσεων

Η Απόδειξη Εισπραξης εκδίδεται όταν η ναυτιλιακή εταιρεία εξοφλήσει το τιμολόγιο.

Η Έπιταγή 45 ημερών αποτελεί ένα εναλλακτικό τρόπο πληρωμής. Εκδίδεται από την πλοιοκτήτρια εταιρεία και μετά την λήξη η εταιρεία εισπράττει από το λογαριασμό της (τραπεζικός λογ/σμος) τις οφειλές.

Οι εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων, διαχωρίζονται σ' εκείνες που εμπορεύονται χημικά, είδη πετρέλευσης, χρώματα, σχοινιά, ανταλλακτικά και αναλώσιμα υλικά, καθώς και σ' εκείνες που εμπορεύονται τροφοεφόδια – ποτά – τοιγάρα.

Για την καλύτερη κατανόηση της χρήσης των παραστατικών στην πράξη, παραθέτουμε μια υποθετική παραγγελία πλοίου για ανεφοδιασμό του σε καύσιμα.

Το πλοίο δίνει την παραγγελία στην εταιρεία όπου ανήκει με την ποσότητα που θα χρειαστεί σε fuel και diesel οίλ από το λιμάνι αναχώρησης μέχρι και το λιμάνι αφίξεως. Η εταιρεία ακολουθεί τη διαδικασία, που θα αναλύσουμε εκτενέστερα στην επόμενη παράγραφο (προσφορές, πίνακες κ.α.).

Ο τροφοδότης πριν από την αναχώρηση του πλοίου, αναλαμβάνει την ευθύνη τροφοδοσίας καυσίμων και λιπαντικών συντάσσοντας το δελτίο παράδοσης εφοδίων και αναγράφοντας μόνο την ποσότητα με την οποία θα το εφοδιάσει. Με την άφιξη του εφοδιαστή, ενημερώνεται ο Α' μηχανικός και ο καπετάνιος στους

οποίους δείχνει τα έγγραφα του ως εφοδιαστής αλλά και το δελτίο παράδοσης εφοδίων. Έπειτα γίνεται μέτρηση των ποσοτήτων στις δεξαμενές του πλοίου, το οποίο θα εφοδιαστεί. Αφού τελειώσει η τροφοδότηση και πιστοποιηθούν ότι οι ποσότητες βρίσκονται στις δεξαμενές του πλοίου, υπογράφονται τα ανάλογα παραστατικά παραλαβής.

Μετά την παράδοση και την διαβεβαίωση του πλοιάρχου προς την εταιρεία ότι έλαβε τις συγκεκριμένες ποσότητες, εκδίδεται το τιμολόγιο στην συμφωνημένη τιμή. Η αποπληρωμή των οφειλών, γίνεται σπάνια εντός 45 ημερών. Συνήθως οι ναυτιλιακές εταιρείες εξοφλούν τα χρέη τους, ύστερα από την παρέλευση ενός έτους. Γι' αυτό το λόγο στα παραστατικά, εκτός από την επωνυμία της ναυτιλιακής, αναγράφονται και τα στοιχεία του πλοίου, όταν το ποσό της οφειλής είναι αρκετά μεγάλο. Ο εφοδιαστής έχει δικαίωμα, σε περίπτωση που οι οφειλές απέναντί του καταστούν ανεπίδεκτες είσπραξης, ανά πάσα στιγμή να διακόψει την πλεύση του πλοίου και να το αναγκάσει να αγκυροβολήσει στο πλησιέστερο λιμάνι όπου θα βγει σε πλειστηριασμό, αξιώνοντας έτσι τα χρήματά του από την ναυτιλιακή εταιρεία. Τέτοιες περιπτώσεις όμως είναι σπάνια συναντώνται και θα πρέπει η συγκεκριμένη εταιρεία να οφείλει και σε άλλους εφοδιαστές. Μετά την εξόφληση, εκδίδεται απόδειξη είσπραξης από τον εφοδιαστή στο όνομα της ναυτιλιακής εταιρείας.

1.1.4 Διακρίσεις εταιρειών τροφοδοσίας πλοίων.

Οι επιχειρήσεις με αντικείμενο δραστηριότητας του εφοδιασμού των πλοίων ανάλογα, με την διακίνησης των εμπορευμάτων τους, το μέγεθός τους και την φύση των εργασιών τους, διακρίνονται στις παρακάτω τέσσερις (4) κατηγορίες:

I. Στη πρώτη κατηγορία, περιλαμβάνονται επιχειρήσεις που αντιπροσωπεύουν το 20% του συνόλου των επιχειρήσεων του κλάδου. Έχουν αξιόλογη υποδομή και τα εισαγόμενα εμπορεύματά τους διακινούνται ελεύθερα (Transit). Με τον όρο Transit εννοούμε, τα εμπορεύματα τα οποία βρίσκονται υπό Τελωνειακό έλεγχο και δεν έχουν δικαίωμα να τα διοχετεύσουν στην εγχώρια αγορά, και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μόνη λειτουργία των Transit είναι το διαμετακομιστικό εμπόριο π.χ. Η εταιρεία τροφοδοσίας, προμηθεύει με προϊόντα τους Γερμανούς και ύστερα εκείνοι τα μεταπωλούν. Οι εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων που ανήκουν σ' αυτήν την κατηγορία το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών που πραγματοποιούν αφορά τροφοφόδια (65% – 70%). Από αυτό το 40% διεξάγεται με αυτοτέλεια από τις ίδιες τις επιχειρήσεις ενώ το υπόλοιπο 25%-30% το μεταπωλούν σε άλλες επιχειρήσεις.

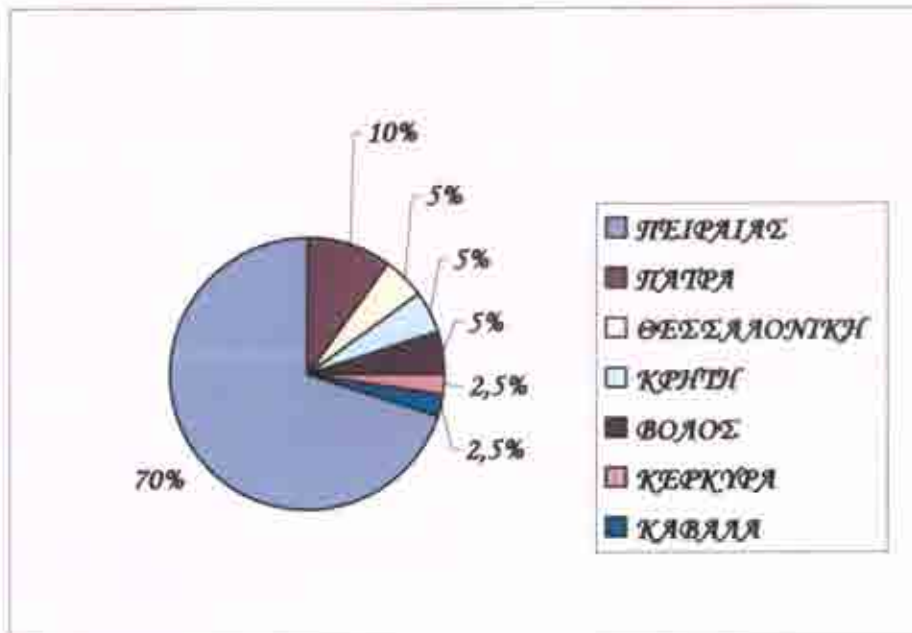
II. Στην δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνονται οι επιχειρήσεις οι οποίες διαθέτουν μια στοιχειώδη υποδομή. Τα εισαγόμενα εμπορεύματα, τα προμηθεύονται από τις επιχειρήσεις της πρώτης κατηγορίας και μόλις το 13% του κύκλου της δραστηριότητάς τους αποτελούν οι εφοδιασμοί των πλοίων.

Ι Ι Ι. Στην τρίτη κατηγορία περιλαμβάνονται αυτοαπασχολούμενοι, που διατηρούν ένα γραφείο και συνδέονται με μικρές εταιρείες της πρώτης κατηγορίας. Το αντικείμενο τους είναι κυρίως, η μεσολάβησή τους στην ανεύρεση εφοδιαστικών εργασιών, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Η δραστηριότητά τους αυτή αποτελεί περίπου το 13% του συνόλου των συναλλαγών τους.

Ι V. Στην τελευταία κατηγορία, εντάσσονται διάφοροι έμποροι τροφίμων που περιστασιακά, ασχολούνται με τον εφοδιασμό των πλοίων.

Η αγορά μέσα στην οποία, δρουν οι επιχειρήσεις της Ι και ΙΙ κατηγορίας, έχει τη μορφή ολιγοπωλιακού ανταγωνισμού. Δεν μπορούμε με ακρίβεια να προσδιορίσουμε τον αριθμό των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον εφοδιασμό των πλοίων, σύμφωνα όμως με εκτιμήσεις, επιχειρήσεις τέτοιου είδους ξεπερνούν τις 400. Υπάρχει επίσης και ένας μεγάλος αριθμός εμπορικών επιχειρήσεων, που κατά καιρούς δραστηριοποιούνται στον εφοδιασμό πλοίων. Όπως απεικονίζεται στο ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1, το 70% των επιχειρήσεων τέτοιου είδους, συγκεντρώνεται στον Πειραιά, το 10% στην Πάτρα, το 5% στην Θεσσαλονίκη και το υπόλοιπο 15 % σε περιοχές όπως η Κρήτη, ο Βόλος, η Κέρκυρα (2,5%) και η Καβάλα (2,5%).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται ενδεικτικά κάποιες από τις μεγαλύτερες εταιρείες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον εφοδιασμό των πλοίων:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ
Εφοδιαστική Πλοίων «Κοντραφούρης Α.Ε.»	Δογάνης 49 Πειραιάς	Τροφοεφόδια
Destel	Αριστείδου 23 Πειραιάς	Λιπαντικά, Καύσιμα

<i>Μαυρικός Imports S.A</i>	<i>Νάξου 7 Κερμίνια Πειραιάς</i>	—
<i>Navigator S.A</i>	<i>Κολοκοτράνη 2, Πειραιάς</i>	—
<i>Διεθνής Εταιρεία Χρωμάτων</i>	<i>Ακτή Μιαουλη 41, Πειραιάς</i>	<i>Χρώματα</i>
<i>Ιονική Α.Ε</i>	—	<i>Τσιγάρα –Ποτά</i>
<i>Ναυτιλιακή Καρυεμπορική Α.Ε</i>	—	<i>Τσιγάρα-Ποτά (Επιβατικά Πλοία)</i>
<i>Γλάρος Α.Ε</i>	—	<i>Τσιγάρα-Ποτά</i>
<i>Ιωάννης Πόλυχρονόπουλος Α.Ε</i>	—	<i>Γενική Τροφοδοσία</i>

Συγκρίνοντας, μια Ελληνική επιχείρηση με ξένη ομοειδή, θα διαπιστώσουμε ότι η μεγάλη σχετικά ευχάρια επιχείρηση, μπροστά στην ξένη θεωρείται μικρή.

Ο κύκλος εργασιών, των εταιρειών τροφοδοσίας πλοίων, υπολογίζεται κατά προσέγγιση, διότι οι εργασίες που διενεργούνται δεν αποτελούν ακριβή δείκτη για την ζήτηση εφοδίων που εκδηλώνεται από τις πλοιοκτήτριες, στην Ελλάδα. Αυτό συμβαίνει διότι ένα μέρος της ζήτησης ικανοποιείται από Έλληνες εφοδιαστές,

ενώ ένα άλλο μεγαλύτερο, μέρος της ζήτησης, που λαμβάνει χώρα στα λιμάνια της Ελλάδος, γίνεται από ξένες επιχειρήσεις εφοδιασμού με τα *transit* προϊόντα.

1.2 Εφόδια πλοίου

Το πλοίο αποτελεί μια μικρογραφία της κοινωνίας μας, καθώς μέσα σε αυτό συμβιώνει ένας μεγάλος αριθμός ατόμων με ειδικές γνώσεις που καλείται πλήρωμα. Εργάζονται καθημερινά σε βάρδιες όπως ακριβώς και όλοι οι ιδιωτικοί υπάλληλοι. Με τον επιστημονικό όρο *πλοίο*⁸ ονομάζεται κάθε σκάφος καθαρής χωρητικότητας τουλάχιστον 10 κόρων προορισμένο να κινείται αυτοδύναμα στην θάλασσα.

Οι ιδιοκτήτριες εταιρίες των πλοίων είναι υποχρεωμένες, πέραν του μισθού που καταβάλλουν μηνιαίως στους υπαλλήλους τους, να τους παρέχουν όλα τα απαραίτητα εφόδια, για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης τους. Επιπλέον, εκτός από αυτά τα εφόδια η ναυτιλιακή εταιρία παρέχει εφόδια κίνησης και συντήρησης του πλοίου.

Με τον όρο *εφόδια πλοίου*⁹, εννοούμε όλα τα υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση, λειτουργία και επισκευή του πλοίου για σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα (π.χ. εργαλεία) καθώς και τα διάφορα υλικά άμεσης ανάλωσης. Τα εφόδια χωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

⁸ Τετάρτη Έκδοση «Ναυτιλιακή Λογιστική» Κατερίνα Λεκαράκου – Νιζάμη, Άγγελος Παπασπύρου σ33

⁹ Τετάρτη Έκδοση «Ναυτιλιακή Λογιστική» Κατερίνα Λεκαράκου – Νιζάμη, Άγγελος Παπασπύρου σ107

➔ Τρόφιμα Η ναυτιλιακή εταιρεία είναι υποχρεωμένη να εφοδιάζει το πλοίο με τα αναγκαία για την διαβίωση του πληρώματος τρόφιμα. Ο εφοδιασμός γίνεται στα διάφορα λιμάνια προσέγγισης και οι ποσότητες που θα αγοράσει η εταιρεία εξαρτώνται: α) από την διάρκεια του ταξιδιού «εν πλω» β) τις τιμές που ισχύουν και γ) την ποσότητα των ειδών στα διάφορα λιμάνια.

➔ Εφόδια διαμερισμάτων (cabin stores): περιλαμβάνουν του κινητό εξοπλισμό του εστιατορίου και μαγειρείου (είδη εστίασεως) καθώς και του κινητό εξοπλισμό των διαμερισμάτων (καμπίνων) του πληρώματος (στρώματα, κουβέρτες, σεντόνια, είδη ευδιαίτησης πληρώματος).

➔ Είδη κυλικείου (Slop chest items): Το κυλικείο στα φορτηγά πλοία δεν αποτελεί πηγή κερδών για την ναυτιλιακή εταιρεία, όπως συμβαίνει στα επιβατικά και κρουαζιερόπλοια. Ανάμεσα στα είδη κυλικείου (ποτά, τοιγάρα, αναψυκτικά κ.α) προμηθεύονται ποτά «no alcohol» (μη αλκοολούχα) μιας και απαγορεύονται από τους καουονισμούς. Στα φορτηγά τα προϊόντα διατίθενται στα μέλη του πληρώματος στην τιμή κτήσεως. Ένα μέρος προσφέρεται και στους επισκέπτες.

➔ Νερό (Water): Το πλοίο εφοδιάζεται στα διάφορα λιμάνια με ποσότητες νερού ανάλογα με τις ανάγκες του. Καταναλώνεται για γενική χρήση, για την παραγωγή ατμού που χρησιμοποιείται για θέρμανση του φορτίου, για την κίνηση των ατμοστροβίλων, βοηθητικών συσκευών κ.α. Η αποθήκευση του νερού γίνεται σε ειδικούς χώρους.

- Εφοδία Μηχανής (engine stores): είναι εργαλεία για επισκευή και συντήρηση των μηχανών, ανταλλακτικά για συντήρηση και επισκευή του πλοίου την οποία είναι σε θέση να διενεργεί το πλήρωμα, διάφορα αναλώσιμα υλικά (όπως στουπιά, γυαλόχαρτα, λάδια κ.α).
- Εφοδία καταστρώματος (deck stores): είναι σχοινιά, συρματόσχοινα, αλυσίδες είδη καθαρισμού, εργαλεία κ.α.
- Καύσιμα (bunkers): Τα σύγχρονα πλοία κινούνται με μηχανές εσωτερικής καύσεως που καταναλώνουν diesel oil και μηχανές όπως κύρια μηχανή του πλοίου και διάφορα άλλα μηχανήματα που παράγουν ενέργεια, για τις ανάγκες του πλοίου, (γεννήτριες αγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, βαρούλκα, λέβητες παραγωγής ατμού κ. α) και καταναλώνουν πετρέλαιο fuel oil. Η κύρια μηχανή του πλοίου χρησιμοποιεί diesel oil, όταν βρίσκεται σε ανοιχτή θάλασσα και fuel oil για μεγαλύτερη ευεξία στα λιμάνια.
- Λιπαντικά (lubricants): Τα λιπαντικά είναι ορυκτέλαια τα οποία χρησιμοποιούνται για τη λίπανση των διαφόρων μηχανών και μηχανημάτων του πλοίου, για τη λίπανση των αξόνων της κυρίας μηχανής, για τις μηχανές ηλεκτροπαραγωγής, καθώς και κοινά ορυκτέλαια για τη συντήρηση των άλλων μηχανημάτων.
- Χημικά – Χρώματα (Paints and chemicals): Είναι εφοδία που χρησιμοποιούνται για την συντήρηση των μεταλλικών μερών του πλοίου. Συγκεκριμένα τα χρώματα χρησιμοποιούνται για να συντηρηθούν οι μεταλλικές επιφάνειες και οι ύφαλοι, ενώ τα χημικά για τον καθαρισμό των κυτών (αμπαριών) και την αφαλάτωση των τοιχωμάτων και των ατμολεβητών.

➔ Φάρμακα (medicines): Στο πλοίο υπάρχει φαρμακείο με όλα τα απαραίτητα για την αντιμετώπιση κατάστασης έκτακτης ανάγκης π.χ. ατυχήματος. Βρίσκονται υπό την επίβλεψη του καπετάνιου, ο οποίος τα χορηγεί με την συμβουλή γιατρού με του οποίου έρχεται σε επικοινωνία μέσω τηλεφώνου, περιγράφοντας την κατάσταση του ασθενούς.

1.2.1 Εκτέλεση παραγγελίας.

Όλα τα προαναφερθέντα αποτελούν συνοπτικά τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να μπορεί ένα πλοίο να κινείται αυτοδύναμα, εκτελώντας με ασφάλεια και επιτυχία, τις θαλάσσιες μεταφορές που του αναθέτονται, από την πλοιοκτήτρια εταιρία και παράλληλα προσφέροντας μια πλήρη κάλυψη των βασικών αναγκών διαβίωσης του πληρώματος. Το πλοίο κατά τακτά χρονικά διαστήματα στέλνει καταστάσεις με τα εφόδια άμεσης ανάλωσης, συντήρησής του και εξαρτήματα μηχανής που ενδεχομένως χρειάζονται έγκαιρη αντικατάσταση. Στις καταστάσεις αυτές, αναφέρονται αναλυτικά ανά τμήμα (deck, μηχανή, κουζίνα κ.α), τα είδη και η ποσότητα των εφοδίων που κρίνεται απαραίτητη από τους υπεύθυνους (πλοίαρχος, υποπλοίαρχος, μάγειρας, μηχανικός), μέχρι την στιγμή που θα πραγματοποιηθεί ο επόμενος ανεφοδιασμός. Όταν οι παραγγελίες αφορούν εφόδια όπως εξαρτήματα μηχανής που είναι άκρως αναγκαία φέρουν το χαρακτηρισμό «top top urgent» (επείγου).

Για την καλύτερη κατανόηση, παραθέτουμε παρακάτω, μια εντολή παραγγελίας εφοδίων ενός πλοίου, προς την πλοιοκτήτρια

εταιρία, καθώς και την διαδικασία που ακολουθείται μέχρι την στιγμή του ανεφοδιασμού.

Αρχικά παρατηρούμε ότι στην κατάσταση παραγγελίας αναγράφονται τα στοιχεία της εταιρείας στην οποία ανήκει το πλοίο, καθώς και τα στοιχεία του πλοίου, η ημερομηνία και ώρα που εστάλη η παραγγελία.

From: "M/V Sydney King" Www.Sydneyking@Brave.Gr

Date: Tue, 13 Apr 2004 02:57:46

Subject: Requis For Stores Provisions. XIs

To: Bravemar Maritime@Brave.Gr

Έπειτα ακολουθεί η αναλυτική κατάσταση των εφοδίων ανά τμήμα, που περιλαμβάνει τον κωδικό του εφοδίου, την πλήρη περιγραφή του και την απαιτούμενη ποσότητα.

REQUISITION LISTS FOR ALL DEPARTMENTS AS

FOLL

<i>CODE No</i>	<i>DESCRIPTION</i>	<i>ROB</i>	<i>REQUIRE</i>
<i>ENGINE</i>			
<i>174176</i>	<i>Garbage Plastic Bag</i>		<i>4 Pkt</i>
<i>174280</i>	<i>Wringer Mop</i>		<i>2 Pcs</i>

Κεφάλαιο 1° Εταιρείες Τροφοδοσίας Πλοίων

	<i>Buckets</i>		
<i>190101</i>	<i>Cotton Working Gloves</i>		<i>50 Pcs</i>
<i>334402</i>	<i>Engine Cleaner Guns</i>		<i>1 Pc</i>
<i>334403</i>	<i>Photo Luminescent</i>		<i>10 Pcs</i>
<i>334400</i>	<i>Corrugated Plastic Mat</i>		<i>50 Mtr</i>
<i>334401</i>	<i>Rocor Nb Liquid</i>		<i>50 Ltr</i>
<i>511078</i>	<i>Milling Vises</i>		<i>1 Pc</i>
<i>751117</i>	<i>Angle V/Vf-7354 5k-50</i>		<i>2 Pcs</i>
<i>792423</i>	<i>Alkaline Batteries</i>		<i>48 Pcs</i>
DECK			
<i>233257</i>	<i>Rubber Washer</i>	<i>NIL</i>	<i>20 Pcs</i>
<i>471284</i>	<i>Cloth Sealing Tapes</i>	<i>NIL</i>	<i>10 Pcs</i>
<i>232946</i>	<i>Sawdust</i>	<i>3</i>	<i>10 Bags</i>
<i>232906</i>	<i>Wiping Rags</i>	<i>5</i>	<i>30 KGS</i>
<i>650154</i>	<i>Inside Calipers</i>	<i>NIL</i>	<i>1 Pc</i>
<i>653234</i>	<i>Spring Dividers</i>	<i>NIL</i>	<i>1 Pc</i>
<i>330751</i>	<i>Fire Hose Box (Plastic)</i>	<i>NIL</i>	<i>3 Pcs</i>
<i>330704</i>	<i>Fire Hose</i>	<i>NIL</i>	<i>4 Pcs</i>
<i>SIZE 43</i>	<i>Safety Work Shoes</i>	<i>NIL</i>	<i>6 Pares</i>

Κεφάλαιο 1° Εταιρείες Τροφοδοσίας Πλοίων

<i>SIZE 52</i>	<i>Coveralls</i>	<i>NIL</i>	<i>4 Pcs</i>
<i>SIZE XL</i>	<i>Rain Suits With Hood</i>	<i>NIL</i>	<i>3 Pcs</i>
MEDICINES:			
<i>1</i>	<i>Aspirin Tablets</i>	<i>NIL</i>	<i>200 Tabs</i>
<i>3</i>	<i>Calamine Lotion, 120ml</i>	<i>NIL</i>	<i>4 Btls</i>
<i>8</i>	<i>Vaseline Small Btl</i>	<i>1 JAR</i>	<i>6btl</i>
<i>9</i>	<i>Contact Gold Tablets</i>	<i>NIL</i>	<i>100 Tab</i>
<i>10</i>	<i>Band-Aids (Mediplast)</i>	<i>NIL</i>	<i>100 Pcs</i>
PAINTS:			
	<i>Red Deck</i>	<i>40LTR</i>	<i>300 Ltr</i>
	<i>White</i>	<i>60LTR</i>	<i>100 Ltr</i>
	<i>Primer Gray</i>	<i>60LTR</i>	<i>400 Ltr</i>
	<i>Aluminium</i>	<i>NIL</i>	<i>20 Ltr</i>
PROVISIONS:			
<i>P001</i>	<i>Beef Shanks</i>	<i>101KG</i>	<i>50 Kg</i>
<i>P009</i>	<i>Chicken</i>	<i>200KG</i>	<i>60kg</i>
<i>P011</i>	<i>Mortadella</i>	<i>14KG</i>	<i>10kg</i>
<i>P023</i>	<i>Tuna Sardines</i>	<i>60KGTINS</i>	<i>24tins</i>
<i>P027</i>	<i>Cooking Oil</i>	<i>80LTR</i>	<i>60ltr</i>

Κεφάλαιο 1° Εταιρείες Τροφοδοσίας Πλοίων

P038	<i>Ll Milk</i>	<i>74LTR</i>	<i>50ltr</i>
P135	<i>Biscuits In Bulk</i>	<i>10KG</i>	<i>10kg</i>
P191	<i>Tomato</i>	<i>30KG</i>	<i>10kg</i>
P192	<i>Potato</i>	<i>40KG</i>	<i>50kg</i>
P199	<i>Coca Cola</i>	<i>7C/S</i>	<i>8c/S</i>
<i>CABIN:</i>			
<i>171476</i>	<i>Table Napkin</i>	<i>1C/S</i>	<i>2c/S</i>
<i>550108</i>	<i>Laundry Soap</i>	<i>20KG</i>	<i>50kg</i>
<i>170337</i>	<i>Coffee Cup Mug</i>	<i>12PC</i>	<i>24PC</i>
<i>550252</i>	<i>Lux Toilet Soap</i>	<i>50PC</i>	<i>100pcs</i>
	<i>Door Mat</i>	<i>NIL</i>	<i>12pcs</i>

Η ναυτιλιακή εταιρεία αφού λάβει την παραγγελία ελέγχει τα εφόδια που ζητάει το πλοίο κατά είδος και ποσότητα. Οι έλεγχοι των παραγγελιών στις εταιρείες, διενεργούνται από άτομα με την απαραίτητη πείρα και γνώση, γύρω από τις συνθήκες που επικρατούν στα πλοία, οι οποίοι αξιολογούν κατά μέσον όρο τις ανάγκες του πληρώματος και του σκάφους. Αν η εταιρεία κρίνει ότι η ποσότητα, είναι υπερβολικά μεγάλη για τον αριθμό του πληρώματος και του αριθμό των ημερών που θα διαρκέσει το ταξίδι, πραγματοποιεί περικοπές.

Έπειτα οι υπάλληλοι της ναυτιλιακής, ζητούν προσφορές από τους προμηθευτές και αφού λάβουν περισσότερες των δύο, συντάσσουν συγκεντρωτικό πίνακα και καταλήγουν στην πιο συμφέρουσα για αυτούς προσφορά. Με την ανάθεση της παραγγελίας στην εταιρεία τροφοδοσίας, γίνεται και ο διακαουτισμός για τον τρόπο εξόφλησης. Αξίζει να σημειωθεί, ότι η ναυτιλιακή ανάλογα με του προϋπολογισμό που κάνει, για κάθε πλοίο ετησίως, ενδέχεται να πραγματοποιήσει επιπλέον περικοπές στα εφόδια αφού λάβει τις προσφορές. Επίσης μπορεί να αναθέσει, σε περισσότερες της μίας, εταιρείες, την τροφοδοσία βασιζόμενη πάντοτε στις πρόσφερες που έδωσαν οι προμηθευτές και από το μέγεθος της παραγγελίας και το ύψος των κερδών που θα προκύψει. Η παραγγελία μπορεί να δοθεί και μέσω internet, συμπληρώνοντας απλά το έντυπο που υπάρχει στο διαδίκτυο¹⁰, στα διάφορα sites των εταιριών τροφοδοσίας πλοίων.

Μετά την ανάθεση της παραγγελίας στον εφοδιαστή, η ναυτιλιακή στέλνει στο πλοίο επιστολή, με τα στοιχεία του και μια κατάσταση εμπορεύματα που θα παραλάβει. Όταν τα εφόδια φθάσουν στο πλοίο, οι υπεύθυνοι για κάθε τομέα, αναλαμβάνουν να ελέγξουν, αν τα παρόντα εφόδια είναι τα αναγραφόμενα στις καταστάσεις. Αφού ολοκληρωθεί η φόρτωση τους, αποστέλλει το πλοίο προς την πλοιοκτήτρια εταιρεία, το αποδεικτικό παραλαβής των παραγγελθέντων, με την σφραγίδα του πλοίου και την υπογραφή του καπετάνιου αν πρόκειται για αναλώσιμα ή του μηχανικού για εξαρτήματα μηχανής (spares).

¹⁰ Βλέπε παράρτημα σελ 9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

"Φορολογικά & Τελωνειακά Καθεστώτα"

- ➔ Φορολογική Αποθήκη
- ➔ Τελωνειακή Αποταμίευση – Εγκεκριμένος Αποθηκευτής

2.1 Φορολογική αποθήκη – Τι εξυπηρετεί

Όλες οι εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων, λόγω του αντικειμένου με το οποίο δραστηριοποιούνται, υποχρεώνονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών να συστήνουν και να λειτουργούν φορολογικές αποθήκες έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η εναπόθεση των εμπορευμάτων που σκοπεύουν να εισάγουν.

Με τον όρο *φορολογική αποθήκη*¹¹, εννοούμε όλους εκείνους τους ειδικά διαμορφωμένους αποθηκευτικούς χώρους, όπου εισέρχονται, αποθηκεύονται και φυλάσσονται τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους καταναλώσης.

2.1.1 Χορήγηση άδειας ίδρυσης φορολογικής αποθήκης

Για να χορηγηθεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας φορολογικής αποθήκης, είναι αναγκαίο να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του άρθρου 10 του νόμου: «Εναρμόνιση προς το κοινοτικό δίκαιο του φορολογικού καθεστώτος των πετρελαιοειδών προϊόντων, αλκοόλης και αλκοαλούχων ποτών και βιομηχανοποιημένων καπνών», σχετικά με τη σύσταση και τη λειτουργία φορολογικών αποθηκών. Επίσης λαμβάνονται υπόψη τα άρθρα 3 και 4 της υπ. αριθ. Τ8612/2439/30-12-1992 Υπουργικής Απόφασης και τέλος η υπ. αριθ. Υ1847/1078399/1182/0001/7-8-1992 κοινή απόφαση του πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών: «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Οικονομικών, στους Υφυπουργούς Οικονομικών (Φ. Ε. Κ. 525/14-8-1992).

¹¹ Εκδόσεις Σάκκουλα «Τελωνειακός Κώδικας» Γεώργιος Βήτος

Η αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για την χορήγηση άδειας λειτουργίας φορολογικής αποθήκης, είναι η εκάστοτε Τελωνειακή Αρχή, στην οποία υπάγεται χωρικά η αποθήκη. Εάν όμως συντρέχει δικαιολογημένος λόγος, η συγκεκριμένη άδεια, μπορεί να χορηγηθεί και από άλλη Τελωνειακή Αρχή, αφού πρώτα εγκριθεί από την Διεύθυνση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Οι διαδικασίες που ακολουθούνται προκειμένου να δοθεί άδεια φορολογικής αποθήκης σε μια εταιρεία είναι οι παρακάτω:

Ο ενδιαφερόμενος (εταιρεία τροφοδοσίας), εμφανίζεται στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή και υποβάλλει σχετική αίτηση¹² συνοδευόμενη από το σχέδιο της αποθήκης, τους τίτλους κυριότητας (στην περίπτωση όπου η αποθήκη είναι ιδιόκτητος χώρος), καθώς και το συμβόλαιο εκμίσθωσης, στην περίπτωση όπου ο χώρος ενοικιάζεται.

Στην αίτηση μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται τα παρακάτω στοιχεία:

- α) στοιχεία του δικαιούχου,
- β) περιγραφή των προϊόντων που θα στεγάζει,
- γ) τη διεύθυνση όπου θα βρίσκεται η φορολογική αποθήκη
- δ) τη δραστηριότητα της συγκεκριμένης αποθήκης (παραλαβή, κατοχή και αποστολή εμπορευμάτων)
- ε) τη μέθοδο λογιστικής παρακολούθησης της αποθήκης
- στ) κάποιες ενδεχομένως παρατηρήσεις και τις σχετικές υπογραφές των αρμοδίων.

Κατόπιν η Τελωνειακή Αρχή, αφού προηγουμένως εξετάσει και αξιολογήσει τα στοιχεία σύμφωνα με τα άρθρα, που προβλέπονται από

¹² Βλέπε παράρτημα σελ 10

το νόμο, εκδίδεται η σχετική άδεια¹³. Έν συνεχεία το τελωνείο καταχωρεί κατά αύξοντα αριθμό τις εκδιδόμενες άδειες, σ' ένα ειδικό υπηρεσιακό βιβλίο που διαθέτει για αυτόν τον λόγο.

Η άδεια λειτουργίας φορολογικής αποθήκης εκδίδεται σε τέσσερα(4) αντίτυπα. Το 1^ο, αντίτυπο, δίδεται στον δικαιούχο (εταιρεία εφοδιασμού πλοίων). Το 2^ο, παραμένει στο Τελωνείο όπου εκδόθηκε η άδεια, ενώ το 3^ο, στην Τελωνειακή Περιφέρεια όπου ανήκει το Τελωνείο. Τέλος το 4^ο κατατίθεται στο αρμόδιο γραφείο του Υπουργείου Οικονομικών.

2.1.2 Απατούμενες προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας

Προκειμένου να χορηγηθεί άδεια λειτουργίας, φορολογικής αποθήκης είναι αναγκαίο να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Αρχικά πρέπει να διαθέτει όλα τα μέτρα ασφαλείας και καταλληλότητας, ούτως ώστε να διασφαλίζονται τα δημόσια συμφέροντα. Αυτό πιστοποιείται από αρμόδιο τελωνειακό όργανο, το οποίο αφού πρώτα διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο, συντάσσει μια έκθεση, όπου αναφέρει εάν η αποθήκη πληροί ή όχι τα παραπάνω.

Έν συνεχεία, ο χώρος όπου θα εναποθέτονται τα εμπορεύματα, πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένος, έτσι ώστε ο έλεγχος (Λογιστικός ή φυσικός), να μπορεί να διενεργηθεί ανά πάσα στιγμή, και με τη σχετική ευκολία.

Επιπλέον επιβάλλεται κατάλληλος φωτισμός και τα ανάλογα μέτρα πυροσβεστικής προστασίας. Ο εξοπλισμός της αποθήκης να εξυπηρετεί τις ανάγκες της και να επιτυγχάνεται με όσο το δυνατόν

¹³ Βλέπε παράρτημα σελ 11

καλύτερο τρόπο, η καταμέτρηση και ο έλεγχος της ποσότητας των εμπορευμάτων που εισάγονται, αποθηκεύονται και εξάγονται από αυτήν.

Τέλος, οποιοδήποτε άλλο μέτρο κρίνεται απαραίτητο, ανάλογα με τη φύση των προϊόντων και τα χαρακτηριστικά τους, ούτως ώστε να διευκολυνθεί ο έλεγχος και η επιτήρηση των εμπορευμάτων από το αρμόδιο τελωνειακό όργανο.

Ο χρόνος παραμονής των εμπορευμάτων σε μια αποθήκη, φορολογική, δεν είναι συγκεκριμένος αλλά εξαρτάται άμεσα από την ημερομηνία άμεσης ανάκλησης.

2.1.3 Διάκριση Φορολογικών Αποθηκών.

Οι φορολογικές αποθήκες διακρίνονται σε τέσσερις (4) κατηγορίες: στην Γενική Αποθήκη, στην Ατομική Αποθήκη, στις Ειδικές Αποθήκες, και τέλος στις Προσωρινές αποθήκες.

- 1. Γενική,** είναι η φορολογική αποθήκη, όπου ανήκει στο Δημόσιο ή σε οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Σ' αυτό τον χώρο δίδεται σε περισσότερους του ενός αποθηκευτές, η δυνατότητα να φυλάσσουν τα εμπορεύματά τους.
- 2. Ατομική,** είναι η αποθήκη στην οποία εναποθέτονται εμπορεύματα, ενός και μόνο αποθηκευτή.
- 3. Ειδικές αποθήκες,** είναι τα καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών (*duty free*) καθώς επίσης και όλοι οι χώροι, όπου αποθηκεύονται εφόδια πλοίων στα πλαίσια της Τ3300/84 απόφασης του Υπουργείου Οικονομικών. Ειδικές αποθήκες τέλος, μπορεί να είναι και κάποιες

πλωτά μέσα, όπως τα σλέπια (δεξαμενόπλοια) στα οποία αποθηκεύονται προϊόντα πετρελαίου. Τα πλωτά αυτά μέσα, βρίσκονται αγκυροβολημένα σε καθορισμένες ζώνες του λιμανιού, όπου έχει ορίσει το Τελωνείο προκειμένου να επιτυγχάνεται ο ορθός έλεγχος και η παρακολούθηση των εμπορευμάτων.

4. Οι Προσωρινές, αποθήκες χρησιμοποιούνται προκειμένου να εναποθέτονται τα διάφορα προϊόντα για σύντομο χρονικό διάστημα, με μόνο σκοπό την επίδειξη των προϊόντων.

Υπάρχουν περιπτώσεις, όπου η αρμόδια Τελωνειακή Αρχή ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, επιτρέπει στις φορολογικές αποθήκες να εναποθέτουν προϊόντα που υπόκεινται σε τελωνειακό καθεστώς διαφορετικό από εκείνο της ελεύθερης κυκλοφορίας. Επίσης, δίνεται η άδεια με εξαίρεση τα πετρελαιοειδή, για την εναπόθεση και άλλων προϊόντων εκτός των υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης.

2.1.4 Είσοδος & Έξοδος των προϊόντων στις φορολογικές αποθήκες

Προτού γίνει αναφορά στον τρόπο με τον οποίο, εισάγονται και εξάγονται τα εμπορεύματα σε μια φορολογική αποθήκη, κρίνεται απαραίτητο να εξετάσουμε τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία εισάγονται τα εμπορεύματα, σε αποθήκες τέτοιου είδους.

Τα κριτήρια λοιπόν, εισαγωγής των εμπορευμάτων, είτε που εισάγονται είτε που αγοράζονται από εγχώριες επιχειρήσεις, είναι τα παρακάτω:

➔ **Η τιμή.** Σκοπός της εταιρείας είναι να πετύχει όσο το δυνατό χαμηλότερη τιμή.

➔ **Η ποιότητα**, η οποία είναι αναγκαίο, να ικανοποιεί τις απαιτήσεις των πελατών, έτσι ώστε να εξακολουθήσουν να παραμένουν πελάτες.

➔ **Η ζήτηση** που παρουσιάζει κάθε είδος εμπορεύματος λειτουργεί αναλογικά με το ύψος της προμήθειας που θα πραγματοποιήσει η εταιρεία τροφοδοσίας πλοίων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα, ότι οι εταιρείες τροφοδοσίας πλοίων, εισάγουν στις αποθήκες τους είδη εμπορευμάτων τα οποία παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση και μπορούν να προμηθευτούν στην χαμηλότερη δυνατή τιμή και σε συνδυασμό με την καλύτερη ποιότητα.

Η είσοδος των εμπορευμάτων, είτε των ελευθέρων, τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης (τσιγάρα – μπίρες - κρασί), είτε των transit, πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του Κ. Β. Σ, καθώς επίσης και με την συμπλήρωση ενός Συνοδευτικού Διοικητικού Έγγραφου (Σ.Δ.Ε), το οποίο ακολουθεί τα εμπορεύματα. Το συγκεκριμένο Σ.Δ.Ε συμπληρώνεται από την εταιρεία που αποστέλλει τα εμπορεύματα. Συνημμένα με το Σ.Δ.Ε αποστέλλεται και το Τιμολόγιο ή Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων.

Το Σ.Δ.Ε, περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία του αποστολέα, του παραλήπτη, τα της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, του τόπου αποστολής καθώς και του τόπου προορισμού των εμπορευμάτων. Αναγκαία κρίνεται η ύπαρξη των σχετικών υπογραφών, του αποστολέα και του παραλήπτη. Στο πίσω μέρος του Σ.Δ.Ε, υπάρχει ένα πιστοποιητικό εισόδου, στο οποίο η επιχείρηση υποχρεούται να συμπληρώσει τα

στοιχεία της και να πιστοποιήσει ότι αποδέχεται τα εμπορεύματα, που έχουν σταλεί για λογαριασμό της.

Στη συνέχεια το Σ.Δ.Ε αποκτά ειδικό αριθμό (No 2) και καταχωρείται στα βιβλία του Τελωνείου καθώς επίσης και στο ειδικό βιβλίο των Σ.Δ.Ε που υποχρεούται να τηρεί η εταιρεία που αποδέχεται τα εμπορεύματα.

Το ίδιο το Σ.Δ.Ε (No3), χρησιμοποιείται για την διακίνηση προϊόντων, ανάμεσα σε φορολογικές αποθήκες της εγχώριας αγοράς.

Εάν διαπιστωθούν διαφορές (περισσότερο ή λιγότερο) ανάμεσα στις αναγραφόμενες ποσότητες του Σ.Δ.Ε και των λοιπών συνοδευτικών εγγράφων με των εμπορευμάτων, όπου έφτασαν στην φορολογική αποθήκη, επιβάλλεται η γραπτή ενημέρωση εντός 24ωρου, της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η οποία με την σειρά της, διενεργεί έλεγχο προκειμένου να διαπιστώσει τις διαφορές αυτές. Σε περίπτωση όμως που παρέλθει το 24ωρο και δεν έχει ενημερωθεί το Τελωνείο, οι διαφορές δεν αναγνωρίζονται και ο φόρος γίνεται άμεσα απαιτητός.

Οι φορολογικές αποθήκες, εφοδιάζονται εκτός από προϊόντα, που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και με αγροτικά προϊόντα. Για όλα τα εγχώρια αγροτικά προϊόντα, που αγοράζει η εταιρεία, ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

Ο παραγωγός, δίνει στην επιχείρηση ένα θεωρημένο Δελτίο Διακίνησης αγροτικών προϊόντων, από την Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ), όπου περιλαμβάνονται τα στοιχεία του αγοραστή και του παραγωγού καθώς και τα προϊόντα που αγοράζει. Η εταιρεία που θα παραλάβει τα προϊόντα είναι υποχρεωμένη να εκδώσει Τιμολόγιο

Αγοράς αγροτικών προϊόντων, το οποίο είναι και αυτό θεωρημένο από την Δ. Ο Υ και περιλαμβάνει, τα στοιχεία της επιχείρησης, του παραγωγού και την αξία των προϊόντων που αγόρασε.

Η έξοδος των προϊόντων από την αποθήκη, γίνεται με του εξής τρόπο: εάν πρόκειται για άμεση των ανάλωση των προϊόντων, τότε εκδίδει Τιμολόγιο Πώλησης – Δελτίο Αποστολής, στο οποίο αναγράφεται, η ποσότητα των προϊόντων καθώς και η αξία αυτών. Κατόπιν συμπληρώνει, ένα τελωνειακό έγγραφο επωνομαζόμενο «Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων». Στο δελτίο αυτό, αναγράφονται τα στοιχεία όλα τα στοιχεία του πλοίου (όνομα, σημαία, βάρος, το λιμάνι προαράξης, ο τρόπος μεταφοράς των εφοδίων, το είδος και η ποσότητα των προϊόντων και γενικότερα, οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, διευκολύνει τις τελωνειακές αρχές, προκειμένου να ελεγχθούν, τα προϊόντα προτού παραδοθούν στο πλοίο.

Εάν το αρμόδιο τελωνειακό όργανο, πιστοποιήσει, ότι η ποσότητα που αναγράφεται στο Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων, ταυτίζεται με αυτή των παρόντων εφοδίων υπογράφει και στη συνέχεια τα προϊόντα μεταφέρονται στο πλοίο. Εκεί παραδίδονται κατά κανόνα στον Πλοίαρχο, ο οποίος με τη σειρά του υπογράφει και με τη σφραγίδα του πλοίου, επικυρώνει το Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων.

Στην περίπτωση όμως, όπου τα προϊόντα αποστέλλονται σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή διακινούνται σε άλλη εγχώρια φορολογική αποθήκη, η έξοδος των προϊόντων πραγματοποιείται με άλλο καθεστώς, από εκείνο της ελεύθερης κυκλοφορίας.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, εκδίδεται το αντίτυπο Νο 5 του Σ.Δ.Ε και αποστέλλεται άμεσα, στην αρμόδια τελωνειακή αρχή. Εάν η εταιρεία διακινεί οινόπνευμα ή απόσταγμα, εκτός του Σ.Δ.Ε Νο5 επιβάλλεται και η σχετική άδεια μεταφοράς και εξαγωγής των προϊόντων αυτών. Για όλες τις ποσότητες, που εξέρχονται από την αποθήκη, η εταιρεία υποχρεούται να ενημερώσει το σχετικό βιβλίο αποθήκης καθώς και το βιβλίο όπου καταχωρεί τα Σ.Δ.Ε.

2.2 Καθεστώς Τελωνειακής Αποταμίευσης & Εγκεκριμένου Αποθηκευτής

2.2.1 Βασικοί όροι

Οι φορολογικές αποθήκες υπακούουν σε ορισμένα τελωνειακά καθεστώτα. Από τα πιο χαρακτηριστικά, είναι η Τελωνειακή Αποταμίευση καθώς και ο Εγκεκριμένος Αποθηκευτής.

Με τον όρο Τελωνειακή Αποταμίευση¹⁴, εννοούμε το οικονομικό τελωνειακό καθεστώς που αποσκοπεί στη διευκόλυνση του εξωτερικού εμπορίου, επιτρέποντας την παραλαβή των υποκειμένων σε τελωνειακή επιτήρηση μη κοινοτικών εμπορευμάτων και την αποθήκευση αυτών, σε εγκεκριμένους χώρους μέχρις ότου, δοθεί σ' αυτά άλλος προορισμός.

Στο άρθρο 99 του Τελωνειακού Κώδικα οι αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, διακρίνονται σε δημόσιες και ιδιωτικές.

¹⁴ Εκδόσεις Σάκκουλα «Τελωνειακός Κώδικας» Τετάρτος Βήθος

➔ Στις δημόσιες αποθήκες, τα εμπορεύματα μπορούν να αποταμιεύονται από οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου και του διαχειριστή.

➔ Στις ιδιωτικές αποθήκες τα εμπορεύματα αποθηκεύονται υποχρεωτικά από τον διαχειριστή.

Στο ίδιο άρθρο (99) γίνεται σαφής διευκρίνιση των όρων «Διαχειριστής» και «Αποταμιευτής».

Ως Διαχειριστής¹⁵, νοείται το πρόσωπο που αναφέρεται στην άδεια Τελωνειακής Αποταμίευσης. Το πρόσωπο αυτό, μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό και δεν έχει σχέση με τον υπάλληλο υπεύθυνο αποθήκης μια επιχείρησης.

Αποταμιευτής¹⁶, θεωρείται το πρόσωπο που δεσμεύεται με τη διασάφηση υπαγωγής στο καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης ή το πρόσωπο στο οποίο έχουν μεταβιβασθεί τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του προηγούμενου.

Σύμφωνα με το άρθρο 504 Κ.Ε οι αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης (δημόσιες και ιδιωτικές) διαχωρίζονται στους παρακάτω τύπους:

I. ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΠΟΘΗΚΗ:

ΤΥΠΟΣ Α: Την πλήρη ευθύνη λειτουργίας φέρει ο διαχειριστή

ΤΥΠΟΣ Β: Οι ευθύνες για την μη διαφυγή των εμπορευμάτων μεταφέρονται από τον διαχειριστή στον αποταμιευτή.

¹⁵ Εκδόσεις Σάκκουλα «Τελωνειακός Κώδικας» Τεώργιος Βήτος

¹⁶ Εκδόσεις Σάκκουλα «Τελωνειακός Κώδικας» Τεώργιος Βήτος

ΤΥΠΟΣ ΣΤ: Η διαχείριση ανήκει στο Τελωνείο. Στην περίπτωση αυτή, δεν χορηγείται καμία άδεια αλλά το Τελωνείο δέχεται, στους διαχειριζόμενους από αυτό χώρους, εμπορεύματα με το καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης.

II. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ:

ΤΥΠΟΣ Γ: Ο διαχειριστής συμπίπτει πάντοτε υποχρεωτικά με του αποταμιευτή.

ΤΥΠΟΣ Δ: Η δασμολόγηση των εμπορευμάτων κατά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία πραγματοποιείται με βάση τα στοιχεία που γίνονται δεκτά κατά την ημερομηνία αποδοχής της διασάφησης αποταμίευσης και όχι με βάση τα στοιχεία που γίνονται δεκτά κατά την ημερομηνία αποδοχής της διασάφησης για ελεύθερη κυκλοφορία.

ΤΥΠΟΣ Ε: Έγκριση του καθεστώτος Τελωνειακής Αποταμίευσης, το οποίο θα λειτουργεί με βάση τη λογιστική αποθήκης σε αποθηκευτικούς χώρους, της επιλογής του διαχειριστή τίθεται πάντοτε υπόψη του τελωνείου.

2.2.2 Χορήγηση Άδειας Αποθήκης Τελωνειακής Αποταμίευσης

Η άδεια Τελωνειακής Αποταμίευσης για τους τύπους Α, Β, Γ, Δ και Ε χορηγείται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή. Στην Ελλάδα η αρμοδιότητα αυτή καθορίζεται από γενικές διατάξεις σχετικά με τη διοικητική τελωνειακή οργάνωση.

Σύμφωνα με την Τ.10980/93 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η αρμοδιότητα για την έκδοση άδειας διαχείρισης

Αποθήκης Τελωνειακής Αποταμίευσης, ανήκει στις κατά τόπους τελωνειακές περιφέρειες.

Η αίτηση για την άδεια, υποβάλλεται στην τελωνειακή περιφέρεια που είναι αρμόδια για το νομό όπου βρίσκεται ο χώρος που πρόκειται να αποτελέσει αντικείμενο της άδειας της τελωνειακής αποταμίευσης.

Στην περίπτωση όπου πρόκειται για αποθήκη Τελωνειακής Αποταμίευσης τύπου Ε, η αίτηση υποβάλλεται στην Τελωνειακή περιφέρεια που είναι αρμόδια για το νομό, όπου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης που παρουσιάζεται ως δικαιούχος της άδειας ή τηρείται η κεντρική λογιστική αποθήκης της τελωνειακής αποταμίευσης.

2.2.3 Απαιτούμενοι όροι για τη χορήγηση της άδειας.

Σύμφωνα με το άρθρο 86, η άδεια της τελωνειακής αποταμίευσης χορηγείται εφόσον είναι δυνατή η τελωνειακή επιτήρηση του καθεστώτος, χωρίς να τίθεται σε εφαρμογή διοικητικός μηχανισμός που προκαλεί διοικητικό κόστος δυσανάλογο προς τις οικονομικές ανάγκες αποταμίευσης.

Οι όροι λοιπόν που πρέπει να πληρούνται, έτσι ώστε να χορηγηθεί άδεια αποθήκης Τελωνειακής Αποταμίευσης είναι:

- i) Ύπαρξη οικονομικής ανάγκης τελωνειακής αποταμίευσης.
- ii) Δυνατότητα άσκησης της τελωνειακής επιτήρησης του καθεστώτος.
- iii) Μη πρόκληση διοικητικού κόστους από την κίνηση του διοικητικού μηχανισμού τελωνειακής επιτήρησης δυσανάλογου σε σχέση με την ικανοποιούμενη οικονομική ανάγκη τελωνειακής αποταμίευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

"Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Εταιρεία Πατρών Τροφομαρ Σ.Α."

- *Ιστορικό της εταιρείας και αντικείμενο δραστηριότητας*
- *Υποδομή της εταιρείας*
- *Προϊόντα και υπηρεσίες*
- *Λογιστικές καταστάσεις οικ. ετών 2001-2003*

3.1 Γενικά Στοιχεία της «Τροφοματ Ανώνυμης Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.»

3.1.1 Ιστορικό της εταιρείας και αντικείμενο δραστηριότητάς της

Τρεις εταιρείες, η «Ε. Κυρούσης Ο.Ε» ιδρυμένη το 1968, η «Κ. Σαββάνης Ο.Ε» η οποία ιδρύθηκε το 1965 και η «Χ. Σπυρίδωνος Ο.Ε» ιδρυμένη το 1962 συνένωσαν το 1989 την εμπειρία τους και τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες και δημιούργησαν την «Τροφοματ Ανώνυμη Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε.».

Η εταιρεία δραστηριοποιείται στο χώρο των εφοδιασμών πλοίων, ξενοδοχείων, καταστημάτων λιανικής πώλησης αναψυκτηρίων, αεροσκαφών και κέντρων διασκέδασης. Η «Τροφοματ Σ.Α» επίσης πραγματοποιεί εισαγωγές και εξαγωγές στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε άλλες τρίτες χώρες, διάφορων τροφίμων, υαπών και κατεψυγμένων, τυγάρων, ποτών και άλλων συναφών ειδών.

3.1.2 Υποδομή της εταιρείας «Τροφοματ Σ.Α»¹⁷

Για την αρτιότερη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων της διαθέτει κατούρια ιδιόκτητα κτίρια συνολικής επιφάνειας 3000 τ.μ. Εκτός από αυτές τις εγκαταστάσεις, η «Τροφοματ Σ.Α» διαθέτει και ψυγεία για τα προϊόντα που για να διατηρηθούν επιβάλλεται ψύξη ή κατάψυξη. Πιο συγκεκριμένα διαθέτει (6) έξι θαλάμους συντήρησης και

¹⁷ Φωτογραφικό υλικό στο παράρτημα σελ 13

(6) έξι θαλάμους κατάψυξης. Ένας υπερσύγχρονος στόλος φορτηγών ψυγείων και διαφόρων άλλων φορτηγών και αυτοκινητών, είναι υπεύθυνος για τη διανομή των προϊόντων της και την γρηγορότερη εξυπηρέτηση των πελατών της.

3.1.3 Προϊόντα και υπηρεσίες της «Τροφοματ Σ.Α»

Η «Τροφοματ Σ.Α» δραστηριοποιείται στο εμπόριο, τη διανομή και στον εφοδιασμό όλων των ειδών μπακαλικής, κρέατων, τυριών, κατεψυγμένων και υαπών προϊόντων, γενικά εφόδια, ναυτιλιακά εφόδια, είδη επαγγελματικού καθαρισμού, είδη κάμπινγκ και προϊόντα αφορολογητών ειδών.

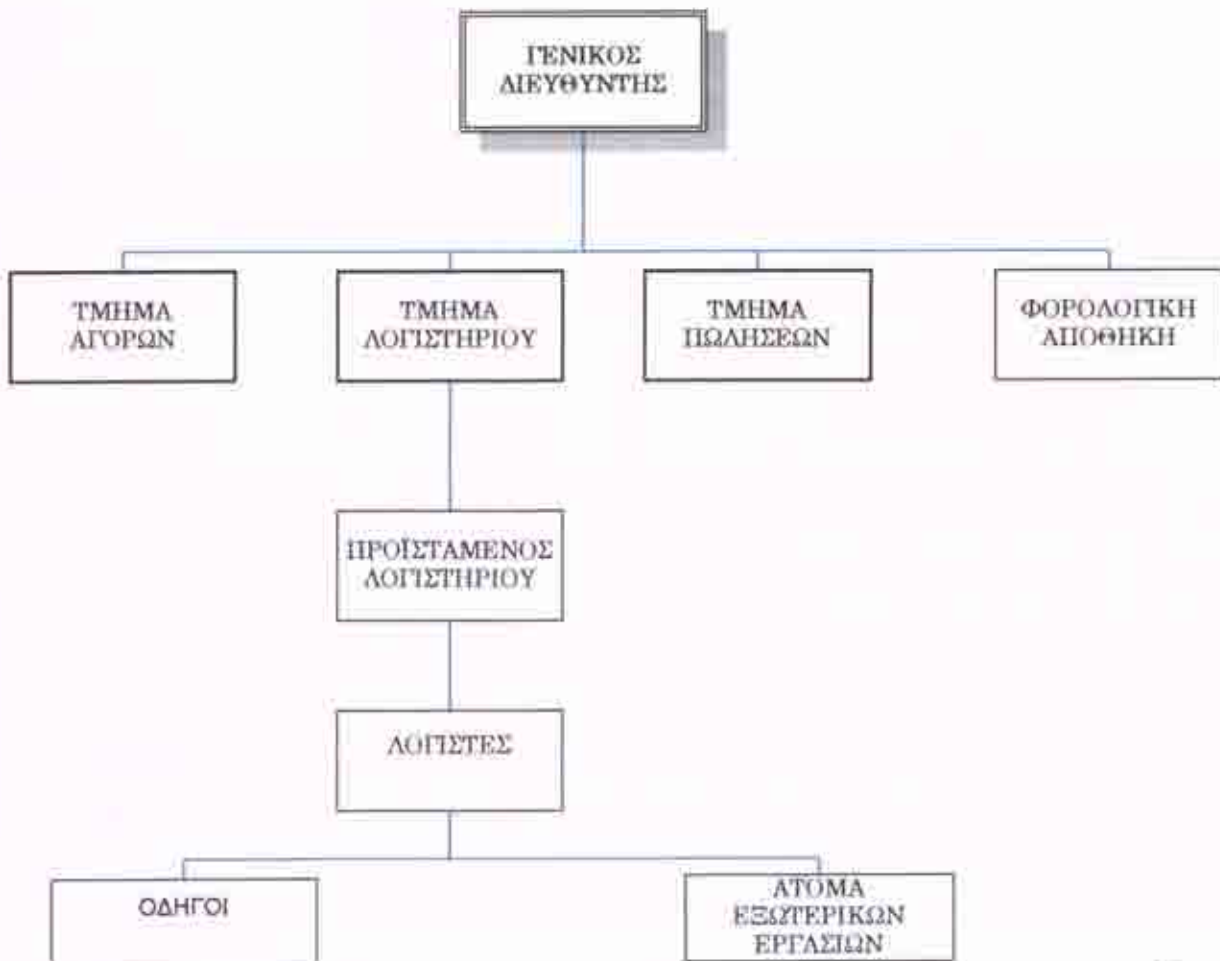
Η θέση της εταιρείας στην αγορά είναι τέτοια, ώστε η ίδια να μπορεί και να εφοδιάζει τα πλοία σε όλα τα λιμάνια του Έλλαδικού χώρου. Αυτό οφείλεται κυρίως τόσο στις ανταγωνιστικές τιμές, όσο και στην άρτια και γρήγορη εξυπηρέτηση των πελατών της.

Τα λιμάνια στα οποία η «Τροφοματ Σ.Α» έχει πρόσβαση και εφοδιάζει τα πλοία των ναυτιλιακών εταιρειών είναι τα εξής:

- ➔ Πάτρα
- ➔ Πειραιάς
- ➔ Μεσολόγγι
- ➔ Δρέπανο (Πάτρα)
- ➔ Αίγιο
- ➔ Γαλαξίδι
- ➔ Ιτέα
- ➔ Αστακός

- Πρέβεζα
- Αμφιλοχία
- Κέρκυρα
- Ηγουμενίτσα
- Κυλλήνη
- Καλαμάτα (Πύλος)

Τέλος εάν προκύψει η ανάγκη η εταιρεία να εφοδιάσει ένα πλοίο σε κάποιο άλλο λιμάνι εκτός των παραπάνω, ανά πάσα στιγμή και κατόπιν συνεννόησης με τη ναυτιλιακή εταιρεία όπου ανήκει το πλοίο, ο εφοδιασμός επιτυγχάνεται γρήγορα και άμεσα.

Το παραπάνω διάγραμμα απεικονίζει το οργανόγραμμα της επιχείρησης «Τροφοματ Σ.Α»

Αναλύοντας το παραπάνω διάγραμμα έχουμε τα εξής:

➤ **Γενικός διευθυντής:** Πρόκειται για του υπεύθynu της διοίκησης της εταιρείας και συνήθως είναι ένα άτομο.

➤ **Τμήμα Αγορών:** Απασχολεί ένα (1) άτομο υπεύθynu για την προμήθεια της εταιρείας με προϊόντα. Άλλη μια σημαντική αρμοδιότητα του είναι οι «τελωνειακές διεκπεραιώσεις», δηλαδή όταν η εταιρεία εισάγει κάποια προϊόντα (τσιγάρα, ποτά) για να μεταπωλήσει, διεκπεραιώνει τα Συνοδευτικά Δελτία Εισαγωγής, πηγαίνοντας στο τελωνείο, σφραγίζοντάς τα και κατόπιν επιστρέφοντάς τα στο λογιστήριο της εταιρείας, όπου γίνεται η εμφάνιση στα βιβλία της αγοράς των προϊόντων καθώς και η εμφάνιση της υποχρέωσης ως προς του προμηθευτή.

➤ **Τμήμα πωλήσεων:** Εδώ απασχολούνται άτομα υπεύθyna για την προώθηση των προϊόντων της εταιρείας στα πλοία. Τα άτομα αυτά συνήθως δίνουν προσφορές στα πλοία και κατόπιν κλείνουν τις παραγγελίες για λογαριασμό της εταιρείας.

➤ **Τμήμα λογιστηρίου:**

α) Ο προϊστάμενος είναι το άτομο που δίνει τις εντολές στους υφισταμένους του και κατά συνέπεια τους ελέγχει.

β) Οι λογιστές είναι υπεύθynοι για την διεκπεραίωση όλων των συναλλαγών της επιχείρησης καθώς και την ορθή καταχώριση αυτών, στα βιβλία της εταιρείας.

γ) Τα άτομα για τις εξωτερικές εργασίες ασχολούνται με τις εισπράξεις, με τις πληρωμές με τις τράπεζες το Ι. Κ, Α, με τη Δ. Ο. Υ και δουλειές του τελωνείου. Οι οδηγοί, τέλος, μεταφέρουν τα προϊόντα από και προς τη φορολογική αποθήκη.

Φορολογική αποθήκη: Λειτουργεί βάση της νομοθεσίας και οι εγκαταστάσεις της βρίσκονται στις λιμενικές ζώνες του Ο.Λ.Π.¹⁸

Με τα νέα δεδομένα της οικονομίας και τις εξελίξεις αυτής, σε παγκόσμιο επίπεδο, ο ανταγωνισμός τόσο στην ελληνική αγορά, όσο και σε διεθνές επίπεδο, βρίσκεται σε μια συνεχή έξαρση. Αυτό σημαίνει ότι το επίπεδο μιας τέτοιας επιχείρησης επιβάλλεται να είναι υψηλό, ούτως ώστε η επιχείρηση να εδραιωθεί στο χώρο. Με δεδομένο ότι η «Τροφοματ Σ.Α» μπορεί και προσφέρει τις καλύτερες δυνατές τιμές της αγοράς με την καλύτερη εγγυημένη ποιότητα και την αριότερη εξυπηρέτηση των πελατών της, συμπεραίνουμε ότι είναι σε θέση να ανταγωνίζεται τόσο σε ποιότητα, όσο και σε τιμές οποιαδήποτε άλλα είδη που ενδεχομένως θα χρειασθούν κατά την διάρκεια οποιασδήποτε συνεργασίας.

Συνοψίζοντας, διαπιστώνουμε ότι η συνεχής επιδίωξη για ποιότητα σε όλες τις δραστηριότητες της «Τροφοματ Σ.Α», η άρτια και εξειδικευμένη εξυπηρέτηση από έμπειρους επαγγελματίες με γνώσεις στο χώρο της τροφοδοσίας, οι ανταγωνιστικές τιμές και η πληρότητα τόσο σε είδη όσο και σε υπηρεσίες, κατατάσσουν την εταιρεία σε μια από τις καλύτερες στο χώρο και της δίνουν τη δυνατότητα να επανξήσει το

¹⁸ Βλέπε Κεφάλαιο 2^ο, 2.1 §

ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα που έχει ως τώρα στην αγορά ανταποκρινόμενη με επιτυχία στην απαιτούμενη ανάπτυξη για τα επόμενα χρόνια.

Στις επόμενες σελίδες παραθέτονται οι οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης) της « Τροφοματ Ανώνυμης Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» για τις διαχειριστικές χρήσεις 2001 έως 2003.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως (Α/86) 31ης Δεκεμβρίου 2002 (1ης Ιανουαρίου-31ης Δεκεμβρίου 2002)

Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων (Α/88)

Κλειόμενη Χρήση 2002		Προηγούμενη Χρήση 2001		Κλειόμενη Χρήση 2002	Προηγούμενη Χρήση 2001
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ					
Κόστος εργασιών (πωλήσεων)	5.443.879,80		5.633.540,76	Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) χρεωστικού (+) Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών) προηγούμενων χρήσεων	395.809,86
Μείον: Κόστος πωλήσεων	4.400.134,42		4.596.111,19	ΣΥΝΟΛΟ	398.795,90
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	1.043.545,38		1.037.429,58	Μείον: Φόρος εισοδήματος	147.374,48
Πλέον/Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	51.339,77		102.908,30	Κέρδη προς διάθεση	251.421,42
ΣΥΝΟΛΟ	1.094.885,15		1.140.337,88	Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:	
ΜΕΙΟΝ: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	156.374,23	199.143,10		1. Τακτικό Αποθεματικό	13.824,51
2. Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	484.735,42	613.790,42		2. Μίσθωση οχημάτων	85.875,00
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	453.775,50	427.404,31		3. Αμοιβές ΔΣ	2.934,70
Μείον: 3. Χαρακτηριστικά τόκοι & συναφή έσοδα	57.908,94	76.168,35		4. Υπόλοιπο κερδών της νέας χρήσης	98.436,20
Ολικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	396.166,56	351.236,96			
II. ΠΛΕΟΝ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ					
1. Έκτακτα & ανόργανα έσοδα	44.889,00	46.390,18			
Μείον: Έκτακτα & ανόργανα έσοδα	45.545,70	4.627,53			
Όργανικά & έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη)	396.809,86	392.998,61			
ΜΕΙΟΝ:					
Σύνολο αποσβέσεων πηγών αναμεικτών	144.838,01	157.031,54			
Μείον: Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	144.838,01	157.031,54		0,00	
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΕΡΑΗ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	395.809,86	392.998,61			

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Γ. ΚΥΡΟΥΣΗΣ

Α.Δ.Τ. Σ 011602

Πάτρα, 30 Απριλίου 2003

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ

Α.Δ.Τ. Σ 813000

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Μ. ΛΑΒΙΖΟΣ

Α.Δ.Τ. Σ 613065

**Προς τους κ.κ. Μετόχους της Ανώνυμη Εμποροβιοτεχνική Εταιρεία Τροφοδοτική & Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε.*
με το διακριτικό τίτλο ΤΡΟΦΟΜΑΡ Α.Ε.***

Ελέγχω τις ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις καθώς και το σχετικό Πρόσκληση της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΟΔΟΤΙΚΗ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΤΡΩΝ Α.Ε." με διακριτικό τίτλο "ΤΡΟΦΟΜΑΡ Α.Ε." της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2002. Ο έλεγχος μας έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κωδ. Ν2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταιρειών" και τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίνουμε κατάλληλες βάσει των αρχών και κανόνων ελεγκτικής που ακολουθεί το Σύστημα Οργανικών Ελεγκτών Λογιστών και που είναι σύμφωνες με τις βασικές αρχές των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων. Τέθηκαν στην διάθεσή μας τα βιβλία και τα στοιχεία που τήρησε η εταιρεία και μας βόησαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επισημάνσεις που ζητήσαμε. Η εταιρεία επέφερε ορθά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Επαληθεύσαμε την ορθότητα των περιεχομένων της Εκθέσεως Διαχειρήσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Πρόσκληση περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από την παραγρ. 1 του άρθρου που προβλέπονται από την παραγρ. 1 του άρθρου 43α του Κωδ. Ν 2190/1920. Από τον παραπάνω έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής: 1) Ο λογαριασμός του ενεργητικού "Γ.Π.Σ. - Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις" ποσού ΕΥΡΩ 5.811,26 αντιπροσωπεύει σε τιμές κτήσεως, συμμετοχή της εταιρείας σε μια ορμόρθετη εταιρεία η οποία κατά την 31/12/2002 δεν οφείτεται. Δεν έχει οχημάτων πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων Χρήσης για την ζημιά από την αποτίμηση της συμμετοχής αυτής. 2) Η εταιρεία κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 του Ν 2238/1994 και της αριθ. 208/1988 Γνωμοδότησης των Νομικών Συμβούλων Διοικήσεως, όπως και κατά την προηγούμενη χρήση, δεν οχημάτων πρόβλεψη για αποζημίωση του συνόλου του προσωπικού της λόγω εξόδου από την υπηρεσία, διότι ουδείς από το προσωπικό της θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως. Αν οχημάτων πρόβλεψη βάση του άρθρου 42ε του Κ.Ν. 2190/1920 για το σύνολο του προσωπικού της ανεξαρτήτως του χρόνου συνταξιοδότησης, θα ανηρχετο στο ποσό € 25.000,00 περίπου. Κατά την γνώμη μας οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και τα στοιχεία της εταιρείας απεικονίζουν, μαζί με το Πρόσκληση αφού και οι παραπάνω σημειώσεις μας καθώς και οι σημειώσεις της εταιρείας πάνω από τον ισολογισμό, την ημιοσοική διάρθρωση και την οικονομική θέση της εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2002, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτήν την ημιοσοική, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει παραδοχικές και δεν διαφέρουν από εκείνες που η εταιρεία εφαρμόσε στην προηγούμενη χρήση.

BKR - ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε.

Πάτρα 10 Μαΐου 2003

ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΩΝ

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

Μέλος της BKR INTERNATIONAL.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

Α.Μ.Β.Ε.Α. 13611

"Τροφίμα" Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε.

13ος Γενικός Ισολογισμός της 31ης Δεκεμβρίου 2003 - Χρήση (Χρήση 1η Ιανουρίου - 31η Δεκεμβρίου 2003) Α. Μ. Α. Ε.: 20937/22/8/90/003

Ενεργητικό	Κλειόμενη Χρήση 2003			Προηγούμενη Χρήση 2002			Πάθητικό	Κλειόμενη Χρήση 2003	Προηγούμενη Χρήση 2002
	Αξία Κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόθ. Αξία	Αξία Κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόθ. Αξία			
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Η. Ενσώματες ακινητοποιήσεις							Ι.Κεφάλαιο Μετοχικό		
1. Γήπεδο - Οικόπεδα	57.376,58	0,00	57.376,58	57.376,58	0,00	57.376,58	(114.500 νομισματικές μονάδες των 4,10€)		
3. Επίγεια και τεχνικά έργα	1.080.092,92	587.087,21	493.005,71	1.080.092,92	303.070,72	577.022,20	ι. Καταβλημένο	469.450,00	469.450,00
4. Μηχονήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	446.037,12	318.513,92	127.523,20	446.037,12	264.746,19	181.290,93		469.450,00	469.450,00
5. Μεταφορικά μέσα	134.691,05	109.647,41	25.043,64	131.335,45	93.424,48	37.910,97	ΙΙ. Διαφορές αναπροσαρμογής - Επιχορηγήσεις επενδύσεων		
6. Επιπλα & λοιπός εξοπλισμός	57.094,21	47.184,10	9.910,11	46.880,62	44.433,04	2.447,58	2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	2.128,94	2.128,94
Σύνολο ακινητοποιήσεων (Γ' Η)	1.755.291,68	1.062.432,64	692.859,04	1.741.722,49	905.674,43	836.048,06	3. Επιχορηγήσεις επενδύσεων παγίου ενεργητικού	229.770,41	274.760,41
ΙΙΙ. Εμμετωχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις								231.899,35	276.888,35
3. Εμμετωχές π. λοιπές επιχειρήσεις	0,00			5.611,26			ΙV. Αποθεματικά κεφάλαια		
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	2.934,70		2.934,70	2.934,70		8.545,96	1. Τακτικό αποθεματικό	54.800,00	47.670,00
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (ΓΠ+ΓΙΙ)			695.793,74			844.594,02	3.Ειδικά αποθεματικά	1.575,77	1.575,77
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							5. Απορολογητά αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	79.085,55	79.085,55
Ι. Αποθέματα								185.461,32	128.351,32
1. Εμπορεύματα			498.946,76			529.905,90	V. Αποελέσματα εις νέο		
4. Είδη οσκευασίας			1.224,00			0,00	Υπόλοιπα κερδών χρήσεως εις νέο	329.368,31	251.213,10
Σύνολο Αποθεμάτων			500.170,76			529.905,90	Σύνολο υδίων κεφαλαίων (ΑΙ+ΑΠΙ+ΑΙV+ΑV)	1.196.178,98	1.125.882,77
ΙΙ. Απαιτήσεις									
1. Πελάτες	1.193.211,72			937.077,53			Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Μείων: Προβλέψεις	149.252,71		1.043.959,01	149.252,71		787.824,81	ΙΙ. Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση		
3ο. Επιταγές εισπρακτέες			154.647,51			471.554,27	1. Προμηθευτές	436.577,93	411.008,46
ΓΓ. Χρεώσεις διάφοροι			379.143,43			357.251,22	2α. Επιταγές μεταχρονολογημένες	589.517,05	659.486,11
Σύνολο απαιτήσεων			1.677.749,95			1.616.630,30	3. Τράπεζες/Νόμοι βραχυπρ υποχρ	619.867,48	625.893,34
ΙV. Διαθέσιμα							4. Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	63.269,20	141.951,25
1. Ταμεία			12.064,35			89.314,97	6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί	15.748,65	19.377,55
4. Καταθέσεις όψεως & πρόθεσης			159.250,81			207.440,97	10. Μισθώματα πληρωτέα	50.380,00	85.875,00
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙV)			2.249.226,87			2.443.292,14	11. Ποσοτές διάφοροι	16.064,57	23.838,30
Κ. Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικού								1.780.425,13	2.184.430,01
1. Έξοδα επόμενων χρήσεων			1.582,50			2.426,52	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΓΤ)	1.780.425,13	2.184.430,01
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Γ+Δ+Ε)			2.946.602,11			3.290.312,78	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Γ')	2.946.602,11	3.290.312,78

Σημείωση: 1. Επί των ακινήτων της εταιρείας έχουν εγγραφεί προσημασμένες υποθήκες ποσού € 440.000,00 για την κάλυψη τραπεζικών δανείων, το ανεξόφλητο υπόλοιπο των οποίων την 31/12/2003 ανήρχεται στο ποσό των € 619.867,43.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως (Α/86) 31ης Δεκεμβρίου 2003-(1/1-31/12 2003)			Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων (Α/88)		
	Κλειόμενη Χρήση 2003	Προηγούμενη Χρήση 2002		Κλειόμενη	προηγούμενη χρήση 2002
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ			Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) και	218.184,35	395.809,86
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	5.630.676,30	5.443.679,80	(-) Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών)		
Μείον: Κόστος πωλήσεων	4.803.422,49	4.400.134,42	προηγούμενων χρήσεων	251.213,10	98.496,20
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	827.153,81	1.043.545,38	ΣΥΝΟΛΟ	469.397,45	494.246,06
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	64.889,18	61.339,77	Μείον: Φόρος εισοδήματος	77.521,14	138.533,40
ΣΥΝΟΛΟ	892.042,97	1.094.885,15	Κέρδη προς διάθεση	391.876,31	355.712,61
Μείον: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	143.873,85	150.374,23	Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
2. Έξοδα λειτουργίας διαθήσεως	481.821,54	484.735,42	1. Τακτικό Αποθεματικό	7.190,00	13.624,51
Μετακά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	366.547,58	453.775,50	2. Μέρισμα πληρωτέα	60.380,00	85.875,00
Μείον: 3. Χρεωστικοί τόκοι & ανάσφα έξοδα	46.058,60	57.008,94	7. Αμοιβές ΔΣ	5.000,00	5.000,00
Ολικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	221.488,98	396.166,56	8. Υπόλοιπο κερδών εις νέο	329.306,31	251.213,10
II. ΠΛΕΟΝ: ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ					
1. Έκτακτα & ανάσφα έσοδα	44.989,00	44.989,00			
Μείον: Έκτακτα & ανάσφα έξοδα	48.293,63	45.345,70			
Ουσιαστικά & έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη)	218.184,35	395.809,86			
Μείον: Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	156.758,21	144.638,01			
Μείον: Η από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	156.758,21	144.638,01			
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΕΡΑΗ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	218.184,35	395.809,86			
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Α.Ε.	Πάτρα, 30 Απριλίου 2004		Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ		
ΕΚΔΥΘΕΡΙΟΣ Γ. ΚΥΡΟΥΣΗΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Α.Ε.		ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Μ. ΑΛΕΒΙΖΟΣ		
A.A.T. Σ 611692	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ		A.A.T. Σ 613068		
	A.A.T. Σ 813000				
Προς τους κ.κ Μετόχους της "Ανώνυμη Εμποροβιοτεχνική Εταιρεία -Τροφοδοτική & Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε." με το διακριτικό τίτλο "ΤΡΟΦΟΜΑΡ Α.Ε."					
<p>Ελέγχουμε τις ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία " ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΤΡΟΦΟΔΟΤΙΚΗ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΤΡΩΝ Α.Ε." με διακριτικό τίτλο "ΤΡΟΦΟΜΑΡ Α.Ε." της εταιρείας χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2003. Ο έλεγχος μας έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κωδ. Ν2190/1920 * περί Ανωνύμων Εταιρειών* και τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίναμε κατάλληλες βάσει των αρχών και κανόνων ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και που είναι σύμφωνα με τις βασικές αρχές των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων. Τίθηκαν στην διάθεση μας τα βιβλία και τα στοιχεία που τήρησε η εταιρεία και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επιληγήσεις που ζητήσαμε. Η εταιρεία τήρησε ορθά, το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Επαληθεύσαμε την συμφωνία του παρεχόμενου της Ειδικούς Διαχειρήσεως του Διαδικαστικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα της πληροφορίας που παρέδονται από την παρ. 1 του άρθρου 43α του Κωδ. Ν 2190/1920. Από τον παρόντα έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής: 1) η εταιρεία κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 του Ν 2238/1994 και της αριθ. 205/1988 Γνωμοδότησης των Νομικών Συμβούλων Διοικήσεως, όπως και κατά την προηγούμενη χρήση, δεν σχημάτιζε πρόβλεψη για αποζημίωση του συνόλου του προσωπικού της λόγω εξόδου από την υπηρεσία, διότι ουδέτε, από το προσωπικό της θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως. Αν σχημάτιζε πρόβλεψη βάσει του άρθρου 42ε του Κ.Ν. 2190/1920 για το σύνολο του προσωπικού της, ανεξαρτήτως του χρόνου συνταξιοδότησης, θα ανηρχετο στο ποσό € 32.000,00 περίπου, από το οποίο ποσό € 7.000,00 θα σχημάτιζατο στην παρούσα χρήση και ποσό € 25.000,00 στις προηγούμενες χρήσεις, 2) Στην επόμενη χρήση 2004 περιελάμβανε έλεγχο των ανέλεγκτων διαχειριστικών χρήσεων 1998 μέχρι 2002 και προέκυψαν φορολογικές επιβαρύνσεις ποσού € 81.336,00, οι οποίες απεικονίστηκαν λογιστικά την επόμενη χρήση 2004. Κατά την γνώμη μας οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις σε αυτές περιελάμβαναν από τα βιβλία και τα στοιχεία της εταιρείας κάτω από τον ισολογισμό, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2003, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτήν την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει παραδεκτές και δεν διαφέρουν από εκείνες που η εταιρεία τήρησε στην προηγούμενη χρήση.</p>					
ΗΚΚ - ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε.		Πάτρα 18 Μαΐου 2004			
ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ		Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ			
Μέλος της ΗΚΚ INTERNATIONAL		ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ			
		A.M.Σ.Ο.Ε.Α : 13611			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

"Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων"

- Λογιστική λειτουργία και ο σκοπός της
- Χρηματοοικονομικές καταστάσεις που συμμετέχουν στην ανάλυση
- Βασικές κατηγορίες και σκοποί αναλυτών
- Είδη ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων
- Μέθοδοι ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων

4.1 Η Λογιστική Λειτουργία και ο σκοπός της

Η λογιστική αποτελεί την βασική πηγή άντλησης πληροφοριών για κάθε επιχείρηση, αλλά και για τρίτους εκτός της επιχείρησης ενδιαφερόμενους, όπως φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα κρατικές υπηρεσίες, επενδυτές, δανειστές, τράπεζες, επιμελητήρια, επιστημονικούς φορείς αλλά και άλλους μεμονωμένους επιστήμονες κ.λ.π. Δημιουργήθηκε για να καλύπτει τις ανάγκες των ανθρώπων που ασχολούνται με τις επιχειρήσεις και να συμβάλει στην λήψη ορθολογικών αποφάσεων για την μετέπειτα πορεία της.

Με την λογιστική επιδιώκεται η εποπτεία, ο έλεγχος και ο προσδιορισμός της οικονομικής μονάδας, η οποία αποτελεί κλάδο της εφαρμοσμένης οικονομικής. Με τον όρο *οικονομική μονάδα*, εννοούμε οικονομικό οργανισμό στα πλαίσια του οποίου συνδυάζονται, κατά τρόπο διαρκή και συστηματικό, οι συντελεστές της παραγωγής με σκοπό, μέσα από την παραγωγή αγαθών υλικών και αυτών, κατάλληλων για την ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών, την πραγματοποίηση του μέγιστου δυνατού οικονομικού αποτελέσματος (κέρδους)¹⁹.

Σκοπός της λογιστικής είναι:

- ❖ Ο προσδιορισμός της περιουσιακής κατάστασης μιας οικονομικής μονάδας σε δεδομένη χρονική στιγμή.
- ❖ Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των μεταβολών της περιουσιακής κατάστασης της επιχείρησης

¹⁹ Σύγχρονη Έκδοτική, «Χρηματοδότηση των Επιχειρήσεων», Δρ Γεώργιος Α. Θάνος – Δρ Πέτρος Α. Κρόχος – Δρ Γεώργιος Πάπαυκαλάου, σ 37

- ❖ Ο προσδιορισμός και η προέλευση του οικονομικού αποτελέσματος κέρδους ή ζημίας.
- ❖ Η παροχή αριθμητικών δεδομένων και πληροφοριών απαραίτητων για την χάραξη της γενικότερης πολιτικής και την καλύτερη διοίκηση της μονάδας.

Ο τελευταίος σκοπός της λογιστικής αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην σχέση της με την χρηματοδοτική λειτουργία μιας και η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, προσδιορίζει το τέλος της λογιστικής λειτουργίας και ταυτόχρονα την αρχή ενός άλλου επιχειρησιακού ρόλου. Ο ρόλος αυτός αναφέρεται στην ανάλυση των στοιχείων και των λογιστικών καταστάσεων. Η χρηματοοικονομική ανάλυση αποτελεί το καταλληλότερο εργαλείο των επιχειρήσεων, η οποία σε συνδυασμό με ειδικευμένες μεθόδους και τεχνικές, παρέχει αναλυτικές προσεγγίσεις, οι οποίες καταλήγουν σε επιστημονικά συμπεράσματα χρήσιμα για την λήψη ορθολογικών χρηματοοικονομικών – διοικητικών αποφάσεων.

4.2 Οι οικονομικές καταστάσεις που συμμετέχουν στην χρηματοοικονομική ανάλυση

Η χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων έχει ως αντικείμενο τη μελέτη των σχέσεων των οικονομικών στοιχείων, που αναφέρονται σ' αυτές σε δεδομένη στιγμή καθώς και των τάσεων αυτών διαχρονικά.

Ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης αποτελούν τις δύο βασικές οικονομικές (λογιστικές) καταστάσεις μιας επιχείρησης.

Ο ισολογισμός (*Bilan*) είναι η λογιστική κατάσταση με την οποία εμφανίζονται συνοπτικά κατά είδος και η αξία, τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης σε ορισμένη χρονική στιγμή, αποτιμημένα με το ίδιο νόμισμα²⁰. Προκύπτει από την απογραφή της οποίας αποτελεί περίληψη. Διαίρεται σε δυο μέρη το Ένεργητικό και το Παθητικό. Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο διακρίνει τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού στις ακόλουθες περιπτώσεις:²¹

Το Ένεργητικό (*Actif*) μιας επιχείρησης περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που έχει στην κυριότητα της και τα ποσά που οφείλουν οι τρίτοι. Έχει την ιδιότητα να αυξάνει όταν χρεώνεται και να μειώνεται όταν πιστώνεται. Χωρίζεται στις εξής κατηγορίες:

1. Α. Οφειλόμενο κεφάλαιο:

Περιλαμβάνονται οι δόσεις του οφειλομένου κεφαλαίου της οικονομικής μονάδας που είναι καταβλητέες μετά το τέλος της επομένης του ισολογισμού χρήσεως.

2. Β. Έξοδα εγκαταστάσεως:

Περιλαμβάνονται τα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως, συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων, τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου και λοιπά έξοδα

²⁰ Εκδόσεις Έλλην, «Γενική Λογιστική», Αριστοτέλης Γ. Κοντάκος σ44

²¹ «Ανάλυση και κριτική διερεύνηση χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμών-Αποτελεσμάτων χρήσεων κ.τ.λ)», Γεωργίου Ν. Καφούση, Αθήνα 1991 σ15

εγκαταστάσεως. Τα έξοδα που προαναφέραμε είναι αποσβεστέα σε περισσότερες από μια χρήσεις.

3. Γ.Ι. Ασώματες ακινητοποιήσεις:

Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία όπως έξοδα ερευνών και αναπτύξεως, παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, υπεραξία επιχειρήσεως, διάφορες άλλες ασώματες ακινητοποιήσεις.

4. Γ.ΙΙ. Ενσώματες ακινητοποιήσεις:

Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες οι ενσώματες ακινητοποιήσεις της οικονομικής μονάδας, όπως γηπέδα - οικόπεδα, ορυχεία - μεταλλεία, αγροφυτείες - δάση, κτίρια και τεχνικά έργα, μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις, μεταφορικά μέσα κ.α. Περιλαμβάνονται ακόμη και οι τυχόν προβλέψεις για απαξιώσεις και υποτιμήσεις γηπέδων - οικοπέδων οι οποίες εμφανίζονται αφαιρετικά από τα γηπέδα οικόπεδα.

5.Γ.ΙΙΙ. Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις:

Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες οι κάθε είδους συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε άλλες οικονομικές μονάδες, οι Τίτλοι που έχουν χαρακτήρα ακινητοποιήσεων και οι κάθε είδους μακροπρόθεσμες απαιτήσεις, δηλαδή οι απαιτήσεις που είναι εισπρακτέες μετά τη λήξη του επόμενου του ισολογισμού έτους. Όπως π.χ. συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων, γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμης

λήξεως, μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμμάτων εισπρακτέων (εμφανίζονται αφαιρετικά από τα γραμμάτια εισπρακτέα) κ.α.

6. ΔΙ. Αποθέματα:

Αναφέρονται κατά κατηγορίες τα αποθέματα της οικονομικής μονάδας και οι τυχόν προκαταβολές για την απόκτηση τους. Όπως εμπορεύματα, προϊόντα έτοιμα και ημιτελή, πρώτες και βοηθητικές ύλες κ.α.

7. Δ.ΙΙ. Απαιτήσεις:

Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας, εκείνες δηλαδή που είναι απαιτητές μέσα στο επόμενο του ισολογισμού έτος. Όπως πελάτες, γραμμάτια εισπρακτέα, επισφαλείς πελάτες κ.α. Τυχόν μη δεδουλευμένοι τόκοι των γραμματίων εισπρακτέων λήξεως μέσα στο επόμενο έτος, εμφανίζονται αφαιρετικά από τα γραμμάτια εισπρακτέα, ενώ οι προβλέψεις για επισφαλείς χρεώσεις εμφανίζονται αφαιρετικά απ' τους επισφαλείς πελάτες.

8. Δ.ΙΙΙ. Χρεόγραφα:

Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες μετοχές, ομολογίες και λοιπά χρεόγραφα.

9. Δ.ΙV. Διαθέσιμα:

Περιλαμβάνονται τα χρηματικά διαθέσιμα όπως ταμείο, λήξαντα τοκομερίδια, καταθέσεις όψεως.

10 Ε. Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού:

Περιλαμβάνονται τα έξοδα επομένων χρήσεων, έσοδα χρήσεως εισπρακτέα κ.α.

11. Λογαριασμοί τάξεως χρεωστικοί:

Περιλαμβάνονται τα αλλά τρία περιουσιακά στοιχεία, οι χρεωστικοί λογαριασμοί εγγυήσεων και εμπραγμάτων ασφαλειών, απατηήσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις κ.α.

Οι λογαριασμοί τάξεως (χρεωστικοί και πιστωτικοί) γράφονται στο τέλος του ισολογισμού μετά από κάθε άθροισμα των ενεργητικών και παθητικών στοιχείων.

Το Παθητικό (Passif) μιας επιχείρησης περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις, που έχει η επιχείρηση προς τον ιδιοκτήτη επιχειρηματία και προς τους τρίτους. Έχει την ιδιότητα να αυξάνει όταν πιστώνεται και να μειώνεται όταν χρεώνεται. Χωρίζεται στις εξής κατηγορίες:

1. Α.Ι. Κεφάλαιο (μετοχικό κ.τ.λ.):

Περιλαμβάνεται το κεφάλαιο της οικονομικής μονάδας. Για τις ανώνυμες εταιρείες αναφέρεται ο αριθμός των μετοχών και η ονομαστική τους αξία. Για τις ίδιες εταιρείες το μετοχικό κεφάλαιο διαχωρίζεται σε καταβλημένο, οφειλόμενο και αποσβεσμένο.

2. Α.ΙΙ. Διαφορά από διάθεση μετοχών υπέρ το άρτιο:

Περιλαμβάνεται η διαφορά η οποία χωρίζεται σε καταβλημένη και τυχόν οφειλόμενη.

3. Α.III. Διαφορές αναπροσαρμογής:

Περιλαμβάνονται κατά κατηγορία οι διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας στοιχείων του ενεργητικού.

4. Α.IV. Αποθεματικά κεφάλαια:

Περιλαμβάνονται κατά κατηγορίες τα αποθεματικά κεφάλαια όπως τακτικό αποθεματικό, αποθεματικά καταστατικού, ειδικά αποθεματικά, έκτακτα αποθεματικά κ.α

5. Α.V. Αποτελέσματα εις νέο:

Περιλαμβάνεται το υπόλοιπο κερδών εις νέο, το υπόλοιπο ζημιών εις νέο, το υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων.

6. Α.VI. Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου:

Περιλαμβάνονται τα διάφορα ποσά που προορίζονται για αύξηση του κεφαλαίου της οικονομικής μονάδας, όπως καταθέσεις μετόχων ή εταιρών, διαθέσιμα μερίσματα χρήσεως για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

7 Β. Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα:

Περιλαμβάνονται οι προβλέψεις που γίνονται για την κάλυψη εξόδων και ζημιών από κινδύνους.

8. Γ.Ι. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις:

Περιλαμβάνονται οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι υποχρεώσεις εκείνες οι οποίες λήγουν μετά τη λήξη της επομένης του ισολογισμού χρήσεως. Όπως, ομολογιακά δάνεια, δάνεια Τραπεζών, δάνεια ταμιευτηρίων, γραμμάτια πληρωτέα

μακροπρόθεσμου λήξεως, τυχόν μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων μακροπρόθεσμης λήξεως εμφανίζονται αφαιρετικά από τα γραμμάτια πληρωτέα μακροπρόθεσμου λήξεως κ.α.

9. Γ.Π. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις:

Περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις εκείνες που λήγουν μέσα στην επόμενη του ισολογισμού χρήση όπως προμηθευτές, γραμμάτια πληρωτέα, προκαταβολές πελατών, ασφαλιστικοί οργανισμοί κ.α.

10. Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού:

Περιλαμβάνονται οι μεταβατικοί λογαριασμοί του παθητικού όπως έσοδα επομένου χρήσεως, έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα κ.α.

11. Λογαριασμοί τάξεως πιστωτικοί:

Περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί τάξεως του παθητικού όπως δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων, πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυήσεων και εμπραγμάτων ασφαλειών, υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις κ.α.

Ολοκληρώνοντας την παρουσίαση της πρώτης βασικής οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης αξίζει να σημειώσουμε ότι το σύνολο του Ένεργητικού και του Παθητικού πάντοτε ισούνται μεταξύ τους καθώς και ότι ο ισολογισμός θα πρέπει να είναι απαλλαγμένος από λογιστικά τεχνάσματα ωραιοποίησης των οικονομικών μεγεθών για την χάραξη της πορείας της επιχείρησης.

Ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης αποτελεί την δεύτερη βασική οικονομική (λογιστική) κατάσταση της επιχείρησης και

εμφανίζει την απόδοση των δραστηριοτήτων της που πραγματοποιήθηκαν σε ένα χρονικό διάστημα. Αποτελείται από δύο μέρη

1. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης:

Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει το κύκλο εργασιών, το κόστος πωληθέντων καθώς και τα έσοδα και έξοδα της εκμετάλλευσης.

2. Τα έκτακτα αποτελέσματα:

Αποτελούν τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα και έσοδα της επιχείρησης.

Βασική προϋπόθεση για τον έλεγχο των αποτελεσμάτων είναι η ανάλυση των ετήσιων αποτελεσμάτων χρήσης κατά ομάδα (και υποομάδα) προϊόντων και η ύπαρξη προκαθορισμένων στόχων πωλήσεων, κόστους πωληθέντων, εξόδων εκμετάλλευσης και ανόργανων εξόδων, μέσω ετήσιου προϋπολογισμού και μακροπρόθεσμου προγράμματος επιχειρησιακής δράσης (Business Plan).

4.3 Βασικές κατηγορίες και σκοποί αναλυτών

Υπάρχουν αρκετές κατηγορίες αναλυτών που ενδιαφέρονται για την βιωσιμότητα, διάρθρωση, κερδοφορία και την θέση της επιχείρησης στην αγορά. Κάθε κατηγορία από αυτές εξετάζει τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης από διαφορετική σκοπιά. Οι βασικότερες κατηγορίες αναλυτών και οι στόχοι τους είναι οι εξής²²:

²² Έκδόσεις Α Σταμούλης «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων», Νικήτας Α Νιάρχος σ22

1. Επενδυτές – μέτοχοι

Οι επενδυτές κατά κύριο λόγο αποτελούν και τους μετόχους της επιχείρησης οι οποίοι την χρηματοδοτούν με τα επιχειρηματικά κεφάλαια.

Αποβλέπουν:

- ✓ Στην λήψη κάποιου μερίσματος εφόσον η επιχείρηση αποδειχθεί κερδοφόρα και αφού προηγουμένως εξυπηρετηθούν οι δανειστές της.
- ✓ Ενδιαφέρονται να γνωρίζουν την θέση που κατέχει η επιχείρηση στο κλάδο που ανήκει.
- ✓ Την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της.
- ✓ Την ποιότητα και ικανότητα διοίκησης της.
- ✓ Την θέση του κλάδου της στην όλη οικονομία.
- ✓ Οι επενδυτές – μέτοχοι ενδιαφέρονται για τις προοπτικές της επιχείρησης αποσκοπώντας στην αύξηση της τιμής των μετοχών τους στην αγορά η οποία θα τους αποφέρει κέρδη κεφαλαίου.

2. Δανειστές – πιστωτές της επιχείρησης

Εξωτερική χρηματοδότηση είναι η κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών της επιχείρησης από ξένες πηγές. Το κεφάλαιο που προέρχεται από πηγές εκτός επιχείρησης ονομάζεται ξένο κεφάλαιο και αναφέρεται σε κεφαλαιακές εισροές από κάθε μορφής δανεισμό.

Υπάρχουν τρεις μορφές δανεισμού ο βραχυπρόθεσμος, ο μεσοπρόθεσμος και ο μακροπρόθεσμος δανεισμός.

Βραχυπρόθεσμα θεωρούνται τα δάνεια που λήγουν σε ένα χρόνο και οι κύριες πηγές βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης είναι α) οι εμπορικές πιστώσεις μεταξύ των επιχειρήσεων β) οι τραπεζικές

πιστώσεις και γ) τα δικαιόγραφα τα οποία αποτελούνται από γραμμάτια μεγάλων εταιρειών που πωλούνται σε άλλες επιχειρήσεις, τράπεζες και σε συνταξιοδοτικά ταμεία και η προθεσμία λήξης τους κυμαίνεται σε πέντε μήνες.

Στο μεσοπρόθεσμο ξένο κεφάλαιο ανήκουν τα δάνεια με ενέχυρο εμπορεύματα ή χρεόγραφα, τα ενυπόθηκα δάνεια για την αύξηση κεφαλαίων εκκίνησης σε νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις. Η διάρκεια των μεσοπρόθεσμων δανείων κυμαίνεται από ένα έως πέντε έτη και χορηγούνται από την τράπεζα σε συνδυασμό με ένα μακροπρόθεσμο δάνειο για την κάλυψη των βασικών δαπανών λειτουργίας ενός επενδυτικού προγράμματος.

Η διάρκεια των μακροπρόθεσμων δανείων είναι μεγαλύτερη των πέντε ετών. Οι κύριες μορφές μακροχρόνιας εξωτερικής χρηματοδότησης είναι δάνεια με υποθήκη τα οποία χορηγούνται από επενδυτικές και εμπορικές τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και άλλους οργανισμούς καθώς και τα ομολογιακά δάνεια. Ειδικοί χρηματοδοτικοί φορείς είναι οι εταιρείες χρηματοδότησης και άλλοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί.

Οι δανειστές όλων αυτών των κατηγοριών ενδιαφέρονται:

- ☑ Για τις προοπτικές της επιχείρησης (μελλοντικές εισροές κεφαλαίων κ.α.) και την βιωσιμότητα της με τα υπάρχοντα δεδομένα, σε δυσμενέστερες για αυτήν καταστάσεις.
- ☑ Για την κερδοφόρα πορεία της, η οποία τους παρέχει ασφάλεια τόσο για την επιστροφή των κεφαλαίων τους όσο και των τόκων.
- ☑ Ιδιαίτερη έμφαση δίνουν στην πραγματική αξία των περιουσιακών της στοιχείων και την δυνατότητα άμεσης ρευστοποίησης τους.

3. Οι διοικούντες της επιχείρησης

Οι διοικούντες την επιχείρηση βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση σε σχέση με τους υπολοίπους αναλυτές, μιας και έχουν συνεχή χρήση των βιβλίων και των στοιχείων της, καθιστώντας με αυτό του τρόπο την οικονομική ανάλυση των καταστάσεων της ως ένα χρήσιμο εργαλείο για την λήψη αποφάσεων. Συγκεκριμένα κάθε επιχείρησης με την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων αποσκοπεί:

- ☑ Στην χάραξη πολιτικής κερδών και πωλήσεων που θα ακολουθήσει.
- ☑ Τις πιστώσεις που θα παρέχει στους πελάτες και χρεώστες της και σύμφωνα με ποιους όρους.
- ☑ Τις επενδύσεις που ενδέχεται να πραγματοποιήσει μελλοντικά.
- ☑ Τον τρόπο χρηματοδότησης της και άλλα τέτοια ζητήματα για τα οποία καλούνται να αποφασίσουν οι διοικούντες.

Οι διοικούντες την επιχείρηση με βάση τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την ανάλυση είναι σε θέση:

- ☑ Να γνωρίζουν και να εκτιμήσουν την κατάσταση στην οποία βρίσκεται η επιχείρηση.
- ☑ Να προσδιορίσουν την κερδοφόρα δυναμικότητα της.
- ☑ Την θέση που κατέχει στον κλάδο της και στην αγορά γενικότερα.
- ☑ Την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της.
- ☑ Την μελλοντική εξέλιξη και βιωσιμότητα της.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση συμβάλει καθοριστικά στον εντοπισμό τόσο των δυνατών όσο και των αδύνατων σημείων της επιχείρησης. Τα δυνατά σημεία πρέπει να προσδιοριστούν και να γίνουν πλήρως κατανοητά ώστε να είναι σε θέση να τα χρησιμοποιήσει

προς όφελος της. Ενώ τα αδύνατα σημεία πρέπει να εντοπιστούν ώστε να εξαλειφθούν οι αιτίες που τα προκάλεσαν και να ληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

4. Οι αναλυτές σε περίπτωση εξαγοράς ή συγχώνευσης

Ο σκοπός των αναλυτών που ενδιαφέρονται για την εξαγορά μιας επιχείρησης από κάποια άλλη ή την συγχώνευση δύο ή περισσότερων είναι ίδιος με αυτόν των επενδυτών και των μετόχων. Ειδικότερα ενδιαφέρονται:

- Για την εκτίμηση των αυτών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης όπως η καλή φήμη (Goodwill) και η πελατεία.
- Του υπολογισμό τόσο των υποχρεώσεων όσο και των απαιτήσεων της τα οποία θα αποτελέσουν μέρος της νέας εταιρείας που θα προκύψει μετά την συγχώνευση ή εξαγορά της.

5. Οι ελεγκτές λογιστικών καταστάσεων

Οι ελεγκτές ασχολούνται με τον έλεγχο της ορθότητας των οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης. Ο έλεγχος των καταστάσεων γίνεται στο τέλος κάθε χρήσης και όταν διαπιστωθεί η ορθότητα και η ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτές τις υπογράφουν. Επομένως βασικός σκοπός τους είναι ο εντοπισμός ηθελημένων ή μη σφαλμάτων τα οποία αν δεν επισημανθούν θα σχηματίζουν μια εσφαλμένη εικόνα της επιχείρησης πράγμα που είναι αντίθετο με τις παραδεκτές αρχές της λογιστικής.

6. Λοιπές ομάδες ενδιαφερομένων

Πέραν από τις βασικές κατηγορίες ενδιαφερομένων τις οποίες προαναφέραμε υπάρχουν και άλλες ομάδες που ανάλογα με του σκοπό που επιδιώκουν δίνουν και την ανάλογη έμφαση στα διάφορα στοιχεία των καταστάσεων.

Οι συνδικαλιστικές ενώσεις εργαζομένων ενδιαφέρονται για την οικονομική θέση που βρίσκεται η επιχείρηση προκειμένου να υπογράψουν συλλογική σύμβαση εργασίας.

Οι πελάτες αποτελούν άλλη μια ομάδα ενδιαφερομένων οι οποίοι χρησιμοποιούν την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων, προκειμένου να προσδιορίσουν την κερδοφόρα δραστηριότητα της επιχείρησης, την αποδοτικότητα των κεφαλαίων της με σκοπό την επίτευξη των καλύτερων δυνατών τιμών και όρων συναλλαγής.

4.4 Είδη ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων

Τα είδη ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων ανάλογα είναι δύο:
Α) ανάλογα με την θέση του αναλυτή Β) ανάλογα με τα στάδια διενέργειας της ανάλυσης.²³

Α) Τα είδη ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων με κριτήριο την θέση του αναλυτή είναι δυο:

α) Έσωτερική ανάλυση: διενεργείται από άτομα που έχουν άμεση σχέση με την επιχείρηση καθώς και με τα βιβλία και τα στοιχεία

²³ Εκδόσεις Α Σταμούλης «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων», Νικήτας Α Νιάρχος σ22

της. Συγκεκριμένα λογιστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, υπάλληλοι των επιχειρήσεων, οι ελεγκτές, οι διατητές και οι ορκωτοί λογιστές, βρίσκονται σε πλεονεκτικότερη θέση από τους υπόλοιπους αναλυτές μιας και έχουν την δυνατότητα να προβούν σε διάφορες συγκρίσεις, συσχετίσεις πέραν των δεδομένων που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις. Με αυτό του τρόπο η διερεύνηση αποκτά μεγαλύτερη διαύγεια, είναι «απείρως» διαφωτιστική και τα πορίσματα της ασφαλέστερα. Επιδιώκεται ο προσδιορισμός της αποδοτικότητας της επιχείρησης, των πηγών των μεταβολών που προέκυψαν κατά την διάρκεια της χρήσης αλλά και διαχρονικά και γενικά η κατανόηση της κατάστασης στην οποία βρίσκεται η επιχείρηση, αλλά και η λήψη ορθών αποφάσεων.

β) **Εξωτερική ανάλυση:** διενεργείται από άτομα που δεν ανήκουν στο εργασιακό περιβάλλον της επιχείρησης και τα οποία στηρίζουν την ανάλυση τους στα στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων, τις εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών. Ο σκοπός αυτών είναι ίδιος με αυτόν των δανειστών – πιστωτών, των αναλυτών σε περιπτώσεις συγχώνευσης και εξαγοράς αλλά και των ανταγωνιστών της επιχείρησης.

Β] Σε περίπτωση που ορίσουμε ως κριτήριο τα στάδια διενέργειας της ανάλυσης προκύπτουν δυο είδη ανάλυσης:

α) **Τυπική:** προηγείται της ουσιαστικής μιας και αποτελεί το προπαρασκευαστικό στάδιο αυτής, ελέγχει την εξωτερική διάρθρωση τόσο του ισολογισμού όσο και των αποτελεσμάτων χρήσης

στρογγυλοποιώντας, ομαδοποιώντας και ανακατατάσσοντας τα διάφορα ποσά.

β) *Ουσιαστική*: επεξεργάζονται τα στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων προκειμένου να αποδώσουν την πραγματική εικόνα της επιχείρησης.

4.5 Μέθοδοι ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων

Ολοκληρώνοντας αυτή την σύντομη αναφορά σχετικά με την ανάλυση των οικονομικών – λογιστικών καταστάσεων μιας επιχείρησης, θα παρουσιάσουμε τις μεθόδους με τις οποίες μπορούμε να πραγματοποιήσουμε την ανάλυση. Υπάρχουν τρεις μέθοδοι τις οποίες θα ακολουθήσουμε παρακάτω προκειμένου να αναλύσουμε τις οικονομικές καταστάσεις της «Trofomar S.A.» Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών για τα έτη 2001-2003.

Α) *Διαστρωματική ή κάθετη μέθοδος ανάλυσης (Vertical analysis)*: Η μέθοδος αυτή περιλαμβάνει την σύνταξη καταστάσεων «κοινού μεγέθους» στις οποίες κάθε στοιχείο του ενεργητικού και του παθητικού εμφανίζεται ως ποσοστό επί της εκατό του συνόλου στο οποίο ανήκει. Το ίδιο συμβαίνει και με τα στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.

Β) *Συγκριτική ή διαχρονική ή οριζόντια μέθοδος ανάλυσης (Comperative analysis)*: συντελείται με την κατάταξη των στοιχείων κατά κατηγορίες επί σειρά ετών και αποκτούν μεγάλη αξία όταν

συγκρίνονται με στοιχεία προηγούμενων ετών. Οι καταστάσεις οι οποίες προκύπτουν από την συγκριτική ή διαχρονική ή οριζόντια μέθοδος ανάλυσης καλούνται «συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις». Αυτές περιλαμβάνουν τις μεταβολές των στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης από χρήση σε χρήση τόσο σε απόλυτο αριθμό όσο και με την μορφή ποσοστού.

Γ) Μέθοδος των αριθμοδεικτών (*Ratio analysis*): Υπάρχουν αρκετές κατηγορίες αριθμοδεικτών αλλά οι κυριότεροι και περισσότεροι χρησιμοποιούμενοι είναι οι ακόλουθοι:

1. Αριθμοδείκτες ρευστότητας (*Liquidity ratios*)
2. Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (*Activity ratios*)
3. Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (*Profitability ratios*)
4. Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας (*Financial structure and viability ratios*)

Η χρήση των αριθμοδεικτών αποτελεί μια από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Οι μέχρι τώρα αναπτυχθείσες μέθοδοι ανάλυσης συμπληρώνονται με την χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών.

Όλες αυτές τις μεθόδους ανάλυσης θα τις εξετάσουμε διεξοδικά παρακάτω μιας και κάθε μια από αυτές θα αποτελέσει ένα ξεχωριστό κεφάλαιο στην εργασία μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

"Οριζόντια Μέθοδος Ανάλυσης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων"

- Παρουσίαση μεθόδου ανάλυσης
- Ανάλυση «συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων»
- Συμπεράσματα
- Συγκριτικοί χρηματοοικονομικοί πίνακες

5.1 Παρουσίαση οριζόντιας ή συγκριτικής μεθόδου

Η συγκριτική ή διαχρονική ή και οριζόντια χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων συντελείται με την κατάταξη των στοιχείων κατά κατηγορίες για σειρά ετών, τα οποία αποκτούν μεγαλύτερη σημασία, όταν συγκριθούν με άλλα ίδια προηγούμενων χρήσεων. Οι καταστάσεις με τα λογιστικά στοιχεία δυο ή περισσότερων χρήσεων καλούνται «συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις» (*comperative statements*)²⁴.

Οι «συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις», απεικονίζουν την πορεία της επιχείρησης σε μια χρονική περίοδο. Οι διοικούντες την επιχείρηση, χρησιμοποιούν τις καταστάσεις αυτές για να παρατηρούν αναλυτικά τις μεταβολές κάθε στοιχείου, των οικονομικών καταστάσεων στο χρόνο. Η μέθοδος αυτή, αποτελεί ένα μέσο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των αποφάσεων τους, σχετικά με την αντιμετώπιση κάποιου προβλήματος. Επίσης η σύγκριση των στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης, με άλλα ίδια προηγούμενων χρήσεων, μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη ευδεχόμενων κινδύνων. Γενικά η κατάρτιση των «συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων» επιτρέπει την αξιολόγηση των διαφορών ομάδων στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων και των μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσης της επιχείρησης, τόσο κατά απόλυτα μεγέθη όσο και σε ποσοστά.

²⁴ Εκδόσεις Α Σταμούλης «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων», Νικήτας Α Νάρχος σ223

Με μια εκ βάθρων ανάλυση των «συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων» μιας εταιρείας, μπορούμε να οδηγηθούμε στον εντοπισμό των αιτιών που προκάλεσαν τις διαφορές στα στοιχεία τόσο του ισολογισμού της όσο της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.

Λέξει να σημειώσουμε ότι οι «συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις» χάνουν την αξία τους αν τα στοιχεία και οι μεταβολές που απεικονίζουν δεν είναι συγκρίσιμες από έτος σε έτος και δεν τηρούνται οι αρχές της λογιστικής.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι οι χρηματοοικονομικές (λογιστικές) καταστάσεις απεικονίζουν την κατάσταση της επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Κατά την διάρκεια της ανάλυσης τόσο των οικονομικών όσο και των «συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων» που προκύπτουν και την εξαγωγή των συμπερασμάτων, ο αναλυτής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τις συνθήκες που επικρατούν την περίοδο αυτή, ώστε να μην οδηγηθεί σε λανθασμένα συμπεράσματα. Ειδικότερα σε περιπτώσεις μεταβολής των τιμών τα μεγέθη που απεικονίζονται στις συγκριτικές καταστάσεις εμφανίζουν αξία σε νόμισμα διαφορετικής αγοραστικής δύναμης, λόγω του υπάρχοντος πληθωρισμού.

Με βάση την οριζόντια μέθοδο ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων και στην προσπάθεια να εξετάσουμε την πορεία της «Τροφomar Ανώνυμος Έμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπεντικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε» για τα έτη 2001-2003 συντάχθηκαν, όπως παραθέτονται στο τέλος του κεφαλαίου οι

«συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις» του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.

Σε αυτές απεικονίζονται οι μεταβολές των στοιχείων της, από την μια χρήση στην άλλη, καθώς και αυτές του πρώτου και τελευταίου έτους της χρονικής περιόδου που μελετούμε (2001 και 2003), τόσο σε απόλυτα μεγέθη όσο και σε ποσοστά. Πρέπει να επισημάνουμε, ότι το ποσό που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της μεταβολής, είναι η Αναπόσβεστη αξία των στοιχείων (Αξία Κτήσης- Αποσβέσεις).

5.2 Ανάλυση των «συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων»

Η ανάλυση των «συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων» του ισολογισμού της «Τροφοματ S.A Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών» για τα έτη 2001-2003 θα ξεκινήσει, εξετάζοντας ανά κατηγορία τις μεταβολές των στοιχείων. Στις καταστάσεις όπως παραθέτονται παρακάτω, παρουσιάζονται οι μεταβολές τόσο κατά απόλυτα μεγέθη όσο και σε ποσοστά. Για την καλύτερη κατανόηση του ύψους των μεταβολών, στην ανάλυση θα χρησιμοποιήσουμε την ποσοστιαία μορφή.

Το πρώτο μέρος της λογιστικής κατάστασης του ισολογισμού με το οποίο θα ασχοληθούμε είναι το ευεργητικό.

Η πρώτη κατηγορία του Ευεργητικού, βάση του πρότυπου ισολογισμού, που αφορά το οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο, δεν

την συναντάμε στην παρούσα οικονομική κατάσταση, μιας και όπως φαίνεται έχει καταβληθεί από τους μετόχους.

Τα έξοδα εγκατάστασης αποτελούν λοιπόν, την επόμενη κατηγορία στοιχείων του Ένεργητικού, τα οποία παρουσιάζουν μηδενική μεταβολή, διότι αποσβέστηκαν εξολοκλήρου κατά την χρήση 2001.

Το Πάγιο Ένεργητικό αποτελεί την τρίτη κατηγορία στοιχείων της, με βάση του πρότυπο ισολογισμό και χωρίζεται σε Ανώματες και Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις καθώς και τις Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις.

Στην παρούσα οικονομική κατάσταση, Ανώματες Ακινήτοποιήσεις (έξοδα ερευνών και ανάπτυξης, υπεραξία, δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας κ.α.) δεν συναντάμε, επομένως θα προχωρήσουμε στην ανάλυση αυτών.

Όσον αφορά στα γήπεδα και στα οικόπεδα δεν σημειώνεται καμία μεταβολή, στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο. Αυτό σημαίνει, ότι η επιχείρηση δεν πραγματοποίησε καμία αγοροπωλησία. Τα κτίρια και τα μηχανήματα & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός, παρουσιάζουν μείωση 12,71% & 17,70% από την χρήση 2001 έως 2002 και 14,56% & 29,66% από την χρήση 2002 έως 2003 και καθ' όλη την διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου η μείωση ανέρχεται στο 25,42% & 42,11% αντίστοιχα. Οι μειώσεις αυτές οφείλονται στις αποσβέσεις που πραγματοποιεί ετησίως η επιχείρηση, μιας και όπως παρατηρούμε και στην συγκριτική κατάσταση, η Αναπόσβεστη αξία των παγίων μειώνεται από χρήση σε χρήση. Το ίδιο συμβαίνει και με τα μεταφορικά μέσα, παρόλο που φαίνεται από του ισολογισμό ότι η Αξία κτήσης τους

παρουσιάζει μικρή αύξηση. Από αυτό συμπεραίνουμε, ότι η επιχείρηση προέβη στην αγορά νέων μεταφορικών μέσων. Τα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός, αποτελούν το τελευταίο στοιχείο των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Τις χρήσεις 2001-2002 παρουσιάζουν ποσοστιαία μείωση 57,83% που οφείλεται στο γεγονός ότι αποσβέστηκε μεγάλο μέρος αυτών. Το οικονομικό έτος 2003, η επιχείρηση απέκτησε έπιπλα αξίας ίσης με το τριπλάσιο της Αναπρόσβεστης αξίας, γι' αυτό παρατηρείται αύξηση του 304,89% από το 2002 έως 2003. Συνολικά από την χρήση 2001 έως 2003 σημειώνεται αύξηση των επίπλων και λοιπού εξοπλισμού κατά 70,76%.

Η τελευταία κατηγορία του Πάγιου Ύνεργητικού, στο οποίο θα αναφερθούμε είναι οι Συμμετοχές της επιχείρησης σε άλλες επιχειρήσεις, οι οποίες παρουσιάζουν 100% μείωση την περίοδο 2002-2003. Αυτό οφείλεται όπως αναφέρεται και στο Πρόσάρτημα στο γεγονός ότι η ομόρρυθμη εταιρεία στην οποία συμμετείχε η «Τροφοματ Σ. Α.» 31/12/2002 παύει να υφίσταται.

Το **Κυκλοφορούν Ύνεργητικό**, αποτελεί άλλη μια βασική κατηγορία του Ύνεργητικού. Σε αυτό περιλαμβάνονται τα αποθέματα, οι απαιτήσεις από τρίτους, τα χρεόγραφα και τα διαθέσιμα της επιχείρησης.

Την περίοδο 2001 έως 2002 τα αποθέματα της επιχείρησης αυξήθηκαν κατά 26,45%. Αυτό μπορεί να οφείλεται είτε στην απογραφή 31/12, δηλαδή να υπήρχε στην αποθήκη ένα μέρος αποθεμάτων που θα χρησιμοποιηθεί άμεσα ή προέκυψε προσφορά και η εταιρεία αγόρασε μεγαλύτερη ποσότητα σε χαμηλή τιμή, είτε ακόμη δεν πραγματοποίησε τις αναμενόμενες πωλήσεις. Το 2002-2003

παρουσιάζεται μείωση της τάξεως του 5,84%, ενώ συνολικά η εξεταζόμενη περίοδος εμφανίζει αύξηση του αποθέματος κατά 19,06%.

Οι Απατηθείς της επιχείρησης από πελάτες, υπολογίζονται αν από την Αξία κτήσης, το ποσό δηλαδή που οφείλουν στην επιχείρηση, αφαιρέσουμε τις προβλέψεις που διενεργεί κάθε χρόνο για επισφαλείς και ανεπίδεκτους εισπραχθείς πελάτες. Την περίοδο 2001-2002, οι απατηθείς μειώθηκαν κατά 12,59%, το οποίο σε συνδυασμό με την μείωση των μετρητών που θα δούμε παρακάτω και την ποσότητα των αδιάθετων εμπορευμάτων οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι η επιχείρηση την περίοδο αυτή δεν πραγματοποίησε τις προσδοκώμενες πωλήσεις. Την επόμενη περίοδο παρατηρούμε σημαντική αύξηση των απατηθειών από πελάτες 32,51% που μπορεί να οφείλεται σε ενδεχόμενη αλλαγή της πιστωτικής πολιτικής της. Την ίδια χρονιά παρουσίασε μείωση ο λογαριασμός χρεώστες διάφοροι κατά 18,19%, γεγονός που πιθανόν να προκύπτει από την αποπληρωμή των οφειλών τους προς την εταιρεία, ενώ παράλληλα διαπιστώνεται μικρή αύξηση την περίοδο 2002-2003 της τάξεως του 6,13%. Οι χρεώστες για την εξεταζόμενη επιχείρηση έχουν συνολική μείωση 13,18% αποτέλεσμα θετικό αν υποθέσουμε ότι η εταιρεία εισέπραξε τις απατηθείς της από αυτούς. Η κατηγορία των χρεογράφων δεν συναντάται στις εξεταζόμενες οικονομικές καταστάσεις.

Η τελευταία κατηγορία του Κυκλοφορούντος Ένεργητικού στην οποία αξίζει να αναφερθούμε είναι τα διαθέσιμα της επιχείρησης. Με τον όρο διαθέσιμα²⁵ εννοούμε μετρητά, εισπρακτέες επιταγές επί λογαριασμών όψεως και καταθέσεις προθεσμίας, εκτός αν υπάρχει

²⁵ Έκδόσεις Έλλην, «Γενική Λογιστική», Αριστοτέλης Γ. Κονιάκος σ 230

ειδικός απαιτορευτικός λόγος αναλήψεως, οπότε πρόκειται για δεσμευμένες καταθέσεις, οι οποίες παρακολουθούνται στην κατηγορία χρεώστες διάφοροι.

Την χρήση 2001-2002 παρατηρούμε μια μείωση στο ταμείο της επιχείρησης και παράλληλα αύξηση-ιδιαίτερα μεγάλης των καταθέσεων όψεως. Γενικά, την περίοδο όπου μελετάμε (2001-2003), τα μετρητά της μειώθηκαν συνολικά κατά 87,34% ενώ οι καταθέσεις όψεως παρουσίασαν θετική μεταβολή της τάξεως του 23,54%. Στην σημαντική αυτή μείωση του ταμείου συνέβαλαν, α) κατά ένα μέρος τα μετρητά που κατατέθηκαν στους τραπεζικούς λογαριασμούς της, β) η αύξηση των απαιτήσεων της από πελάτες την περίοδο 2002-2003 (32,51%) γ) η συνολική μείωση των επιταγών εισπρακτέων κατά 51,85% δ) αποπληρωμή των οφειλών της ε) τα υπόλοιπα χρησιμοποιήθηκαν για την κάλυψη των αναγκών της ή ίσως και σε κάποιες επενδύσεις.

Οι μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού και παθητικού δημιουργούνται, κατά κανόνα, στο τέλος κάθε χρήσης με σκοπό τη χρονική τακτοποίηση των εσόδων και των εξόδων, έτσι ώστε στα αποτελέσματά της να περιλαμβάνονται μόνο τα έσοδα και έξοδα που πράγματι αφορούν τη συγκεκριμένη χρήση. Με την τακτοποίηση αυτή πραγματοποιείται ταυτόχρονα η αναμόρφωση των λογαριασμών του ισολογισμού στο πραγματικό μέγεθος τους κατά την ημερομηνία λήξης της χρήσης.

Ειδικότερα στους μεταβατικούς λογαριασμούς ενεργητικού²⁶ καταχωρούνται τα έξοδα που πληρώνονται μέσα στη χρήση, ανήκουν όμως στην επόμενη ή σε επόμενες χρήσεις. Στους ίδιους μεταβατικούς λογαριασμούς καταχωρούνται και τα έσοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση (δουλευμένα), αλλά που δεν εισπράττονται μέσα σε αυτή, ούτε επιτρέπεται η καταχώρησή τους στη χρέωση προσωπικών λογαριασμών απαιτήσεων, επειδή δεν είναι ακόμη απαιτητά. Στην εξεταζόμενη επιχείρηση, οι μεταβατικοί λογαριασμοί του ενεργητικού για τα δύο πρώτα έτη (2001,2002) παραμένουν αμετάβλητοι, ενώ το 2003 μειώνονται κατά 34,79%.

Το δεύτερο μέρος της κατάστασης του ισολογισμού αποτελεί το **Παθητικό**. Η πρώτη κατηγορία του Παθητικού με την οποία θα ασχοληθούμε είναι τα **Ίδια Κεφάλαια**. Περιλαμβάνει το μετοχικό κεφάλαιο, τις διαφορές από διάθεση μετοχών υπέρ το άρτιο, διαφορές αναπροσαρμογής, αποθεματικά κεφάλαια καθώς και ποσά προσαρμοσμένα για αύξηση κεφαλαίου. Το μετοχικό κεφάλαιο, ορίζεται από τους μετόχους με την ίδρυση της εταιρείας, οι οποίοι το καταβάλλουν, είτε τμηματικά είτε εξολοκλήρου σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού. Στην παρούσα επιχείρηση στο μετοχικό κεφάλαιο παρουσιάστηκε μια αύξηση 39,71% για τα έτη 2001-2002 ενώ τα επόμενα έτη παρέμεινε αμετάβλητο. Η κατηγορία διαφορές από

²⁶ 5^η Έκδοση, «Παραδείγματα Εφαρμογής και Ανάλυσης του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου σε Ευρώ», Δημήτριος Ι. Καραγιάννης Θεσσαλονίκη 2002, σ 370

διάθεση μετοχών υπέρ το άρτιο δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου 2001-2003 τις οποίες αναλύουμε.

Η τρίτη κατηγορία στοιχείων που εντάσσεται στα ίδια κεφάλαια και την οποία συναυτάμε στους ισολογισμούς της «Τροφοματ S.A Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» είναι οι διαφορές αναπροσαρμογής. Οι διαφορές αναπροσαρμογής λοιπών περιουσιακών στοιχείων εμφανίζονται ιδιαίτερα αυξημένες το 2001. Η μεταβολή αυτή, ενδεχομένως να οφείλεται σε αύξηση της αξίας των παγίων σε σύγκριση με αυτή που παρατηρείται το 2000. Οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης για το 2000, θα συντελούσαν στην επιβεβαίωση του ισχυρισμού μας. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων πάγιου ενεργητικού, παρουσιάζονται αυξημένες το 2001, ενώ η συνολική τους μείωση που σημειώνεται τα έτη 2001-2003 είναι 28,14%. Θα πρέπει όμως να λάβουμε υπόψη ότι για τις χρήσεις 2001-2003 η εταιρεία δεν επένδυσε μεγάλο ποσοστό κεφαλαίου σε Ένσωματες Ακίνητοποιήσεις, που εμφανίζονται μειωμένες κατά 29,35% συνολικά.

Τα αποθεματικά²⁷ είναι συσσωρευμένα καθαρά κέρδη, τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί, ούτε έχουν ενσωματωθεί στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο. Στην κατηγορία των αποθεματικών κατατάσσεται και η διαφορά από την έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο. Η συγκεκριμένη επιχείρηση διατηρεί τακτικά, ειδικά και αφορολόγητα ειδικών διατάξεων. Το τακτικό αποθεματικό, είναι εκείνο που

²⁷ Ση Έκδοση, «Παραδείγματα Εφαρμογής και Ανάλυσης του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου σε Έυρώ», Δημήτριος Ι. Καραγιάννης Θεσσαλονίκη 2002, σ 384

σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί αυωνύμων εταιρειών και το οποίο στην συγκεκριμένη επιχείρηση παρουσιάζει αύξηση τις χρήσεις 2001-2002 κατά 40,02% και το 2002-2003 κατά 14,96%. Η συνολική αύξηση του τακτικού αποθεματικού ανέρχεται στο 60,96%. Τα ειδικά αποθεματικά σχηματίζονται σύμφωνα με απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων, ενώ τα αφορολόγητα από τα καθαρά κέρδη τα οποία σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά δεν υπάγονται σε φορολογία εισοδήματος. Τόσο τα ειδικά όσο και τα αφορολόγητα αποθεματικά δεν παρουσιάζουν καμία μεταβολή στην εξεταζόμενη περίοδο.

Τα κέρδη της επιχείρησης αυξήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό το χρονικό διάστημα 2001-2002 κατά 155,20%, ενώ η συνολική αύξηση τη χρονιά που εξετάζουμε ανέρχεται στο 234,60% αποτέλεσμα ιδιαίτερα σημαντικό για την πορεία της επιχείρησης. Τα ίδια κεφάλαια ως προς το σύνολό τους για τα οικονομικά έτη 2001-2003, εμφανίζονται αυξημένα κατά 16,10%.

Η τρίτη κατηγορία του παθητικού, την οποία θα εξετάσουμε είναι οι **υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τρίτους** μιας και τη δεύτερη **προβλέψεις** δεν τη συναντάμε στο ισολογισμό της «Τροφomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε». Οι υποχρεώσεις χωρίζονται σε μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες.

Όσον αφορά τις **μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις**, η εταιρεία είχε λάβει μακροπρόθεσμα εξοφλητέο δάνειο από τράπεζα, του οποίου το υπόλοιπο αποπληρώνεται το 2001 (μείωση 100 %) και έκτοτε στην

εξεταζόμενη περίοδο δεν έλαβε άλλο, γι' αυτό και εμφανίζονται μηδενικές.

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, παρουσιάζουν μια γενική μείωση γεγονός που αποτελεί θετικό στοιχείο για την πορεία της. Συγκεκριμένα οι υποχρεώσεις της προς τους προμηθευτές, μειώθηκαν συνολικά κατά 14,33% παρόλη την αύξηση της τάξεως του 19,90% που σημειώνεται τις χρήσεις 2001-2002 που οφείλεται και στην αύξηση των αποθεμάτων των εμπορευμάτων (26,45%). Αντίθετα την επόμενη διαχειριστική χρήση 2002-2003 παρατηρείται μείωση των υποχρεώσεων της κατά 28,55%.

Οι επιταγές μεταχρονολογημένες, αυξήθηκαν κατά 17,44% ενώ οι λογαριασμοί των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων σε τράπεζες εμφάνισαν μικρή μείωση. Οι υποχρεώσεις από φόρους και τέλη, περιλαμβάνουν τις οφειλές της επιχείρησης από φόρους τέλη προς το Ελληνικό Δημόσιο, τους δήμους, τις κοινότητες και λοιπούς οργανισμούς δημοσίου δικαίου. Στην «Τροφοματ Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε» παρουσιάζουν ελάττωση κυρίως τα έτη 2002-2003 κατά 62,47%. Αυτό σημαίνει, ότι οι υποχρεώσεις της προς κρατικούς φορείς (Δ.Ο.Υ.) αποπληρώθηκαν (μείωση ταμείου κατά 86,50%). Ειδικότερα στις υποχρεώσεις από φόρους τέλη της επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται όπως γνωρίζουμε, τόσο οι εργοδοτικές εισφορές όσο και ο φόρος προστιθέμενης αξίας στα προϊόντα που εμπορεύεται, η ποσότητα των οποίων μειώνεται την περίοδο 2002-2003 κατά 5,84% (αποθέματα).

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση παρουσιάζονται μηδενικές μιας και η επιχείρηση το 2002 εξόφλησε τις οφειλές που είχε την προηγούμενη χρονιά 2001. Ο λογαριασμός πιστωτές διάφοροι παρουσιάζει τις υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τρίτους (οι μισθοί των υπαλλήλων της κ.α), μειώθηκαν την χρήση 2001-2002 κατά 22% και κατά 32,61% την χρήση 2002-2003.

Ο λογαριασμός μερίσματα πληρωτέα²⁸, πιστώνεται με τα αδιασπώσιμα μερίσματα χρήσης καθώς και με τα προμερίσματα που μένουν απλήρωτα στο τέλος της χρήσης. Αντίθετα χρεώνεται με το ποσό των μερισμάτων που προτείνεται να διατεθούν για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, με τη μεταφορά των προμερισμάτων και τέλος με τα ποσά που καταβάλλονται στους μετόχους από την ημερομηνία που αρχίζει η πληρωμή του μερισματος μέχρι το τέλος της χρήσης. Τα μερίσματα πληρωτέα στην εξεταζόμενη περίοδο παρουσιάζουν συνολική μείωση κατά 70,01% ένα μέρος του οποίου οφείλεται στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 39,71% όπως προαναφέραμε.

Στο λογαριασμό πιστωτές διάφορους²⁹ περιλαμβάνονται αποδοχές προσωπικού πληρωτέες (έμμισθου και ημερομίσθια), μερίσματα και προμερίσματα πληρωτέα όπως προαναφέραμε, οφειλόμενες αμοιβές προσωπικού, ομολογίες και επιταγές πληρωτέες,

²⁸ Σ' Έκδοση, «Παράδειγματα Έφαρμογής και Ανάλυσης του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου σε Έυρώ», Δημήτριος Ι. Καραγιάννης Θεσσαλονίκη 2002, σ462.

²⁹ Σ' Έκδοση, «Παράδειγματα Έφαρμογής και Ανάλυσης του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου σε Έυρώ», Δημήτριος Ι. Καραγιάννης Θεσσαλονίκη 2002, σ462 και σελ 55

δικαιούχοι χρηματικών ευγυνήσεων και αμοιβών (αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου και εξωτερικών συνεργατών – ελεύθεροι επαγγελματίες), καθώς και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς εταίρους και προς λοιπές συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεις τόσο σε ευρώ (€) όσο και σε ξένο νόμισμα. Στις «συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις» την χρονική περίοδο 2001-2003 συναντάμε συνολική μείωση της τάξεως του 47,44%.

Όπως οι μεταβατικοί λογαριασμοί του ενεργητικού, έτσι και οι μεταβατικοί λογαριασμοί του παθητικού εξυπηρετούν το σκοπό της αναμόρφωσης των λογαριασμών του ισολογισμού στο πραγματικό μέγεθός τους κατά την ημερομηνία λήξης της χρήσης.

Στους μεταβατικούς λογαριασμούς παθητικού³⁰ καταχωρούνται τα έσοδα της επόμενης χρήσης που προεισπράττονται και τα πληρωτέα έξοδα της επόμενης χρήσης, που πραγματοποιούνται μέσα στη χρήση, αλλά δεν πληρώνονται όμως μέσα στην ίδια χρήση, ούτε είναι δυνατή η πίστωσή τους σε προσωπικούς λογαριασμούς, επειδή δεν είναι απαιτητά κατά το τέλος της χρήσης. Στη συγκεκριμένη οικονομική κατάσταση της «Τροφomat Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε» για τα έτη 2001-2003 δεν συναντάμε την κατηγορία μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού παρόλο που εμφανίζεται η αντίστοιχη κατηγορία του Ενεργητικού.

³⁰ 5^η Έκδοση, «Παραδείγματα Έφαρμογής και Ανάλυσης του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου σε Ευρώ», Δημήτριος Ι. Καραγιάννης Θεσσαλονίκη 2002, σ470

Η δεύτερη οικονομική κατάσταση με την οποία θα ασχοληθούμε και θα εξετάσουμε με βάση την οριζόντια μέθοδο ανάλυσης, είναι η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Αρχικά παρατηρούμε ότι ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης την χρήση 2001-2002 παρουσιάζει μια μείωση της τάξεως του 3,37% ,την οποία ακολουθεί μια ισόποση αύξηση την επόμενη χρήση. Επομένως οι πωλήσεις της παραμένουν σταθερές στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο. Την μείωση των πωλήσεων της την χρήση 2001-2002 ακολουθεί και η αντίστοιχη μείωση του κόστους παραγωγής. Αντίθετα το 2002-2003 το κόστος πωληθέντων παρουσίασε τριπλάσια αύξηση από αυτή του κύκλου εργασιών (9,17%). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την μείωση των μικτών κερδών εκμετάλλευσης κατά 20,27% την περίοδο 2001-2003 στοιχείο αρνητικό για την πορεία της. Τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης ως προς το σύνολό τους μειώθηκαν αισθητά κατά 36,94%. Τα έξοδα διάθεσης ελαττώθηκαν κατά 12,26% στοιχείο το οποίο λειτουργεί θετικά στην μείωση του κόστους πωληθέντων, παράλληλα μειώθηκαν και οι χρεωστικοί τόκοι κατά 40,84%. Παρόλα αυτά τα μερικά κέρδη εκμετάλλευσης και κατ' επέκταση τα ολικά κέρδη εκμετάλλευσης παρουσιάζουν μείωση της τάξης του 36,94% πράγμα που θα πρέπει να απασχολήσει τους διοικούντες την επιχείρηση.

Τέλος παρατηρούμε ότι τα καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) χρήσης προ φόρων τις χρήσεις 2001-2003 παρουσιάζουν ελάχιστη αύξηση της τάξεως του 0,72%, την οποία ακολουθεί μια αξιοσημείωτη μείωση του 44,88% την περίοδο 2002-2003. Είναι ένα σημείο στο οποίο θα πρέπει να εστιάσει το ενδιαφέρον του το διοικητικό προσωπικό διερευνώντας τα αίτια που το προκάλεσαν.

5.3 Συμπεράσματα

Από την ανάλυση των «συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων» του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης της «Τροφοματ S.A Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Έταιρείας Πατρών Α.Ε» για τα έτη 2001-2003, εξετάζοντας ανά κατηγορία τις μεταβολές των στοιχείων οδηγηθήκαμε σε ορισμένα συμπεράσματα τα οποία παραθέτουμε συγκεντρωτικά παρακάτω.

Ειδικότερα οι Ενσώματες ακινητοποιήσεις δεν παρουσιάζουν κάποια ιδιαίτερη μεταβολή. Οι μειώσεις που παρατηρήθηκαν οφείλονται κυρίως σε αποσβέσεις τις οποίες νομίμως διενεργεί η επιχείρηση ετησίως. Η μοναδική αξιολογη μεταβολή που παρουσιάστηκε αφορά τα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός, όπου η επιχείρηση πραγματοποίησε αγορές το 2003 αξίας ίσης με το τριπλάσιο της αναπόσβεστης του προηγούμενου έτους.

Όσον αφορά το τρίτο μέρος του Πάγιου Ενεργητικού και συγκεκριμένα τις συμμετοχές της επιχείρησης σε άλλες επιχειρήσεις, το 2003 μηδενίστηκαν, αφού όπως σημειώνεται και στο Πρόσάρτημα η μοναδική εταιρία στην οποία συμμετείχε η «Τροφοματ S.A.» παύει για κάποιο λόγο να υφίσταται στις 31/12/2002.

Η επόμενη κατηγορία του ενεργητικού είναι το κυκλοφορούν ενεργητικό όπου την περίοδο 2001-2002 σημειώνεται αύξηση των αποθεμάτων των εμπορευμάτων που οφείλεται στο γεγονός ότι η επιχείρηση δεν πραγματοποίησε τις αναμενόμενες πωλήσεις. Αυτό απασχόλησε όπως φαίνεται την διοίκηση της επιχείρησης αφού την

επόμενη περίοδο έχουμε μικρή μείωση των αποθεμάτων, μεγαλύτερη μείωση των υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές της, ενώ παρατηρείται ισόποση αύξηση, με την μείωση του 2001-2002 του κύκλου εργασιών.

Οι απαιτήσεις της επιχείρησης από πελάτες, αφού αφαιρέσουμε τις προβλέψεις για επισφαλείς και ανεπίδεκτους είσπραξης πελάτες μετά την μείωση του 2001-2002 την επόμενη περίοδο παρατηρούμε μια σημαντική αύξηση που μπορεί να σημαίνει και αλλαγή της πιστωτικής πολιτικής της.

Σημαντική μείωση παρουσίασαν και τα μετρητά της επιχείρησης στην εξεταζόμενη περίοδο ενώ οι καταθέσεις όφειως αυξήθηκαν. Μέρος των μετρητών της κατατέθηκε σε τραπεζικό λογαριασμό όπως να χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή των οφειλών, να δασκαυήθηκαν για κάλυψη τρεχουσών αναγκών.

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο παρουσιάζει αύξηση, στοιχείο θετικό. Αυτό είναι αποτέλεσμα τόσο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου όσο και των αποθεματικών και των κερδών εις νέο.

Η επιχείρηση εξόφλησε τις μακροπρόθεσμες οφειλές της αποπληρώνοντας δάνειο που είχε λάβει υποσημειώνοντας την ακίνητη περιουσία της σύμφωνα με πληροφορίες που αντλούμε από σημείωση που υπάρχει στον ισολογισμό της. Αυτό είναι πολύ σημαντικό στοιχείο στην πορεία της αφού μειώνει την δανειακή της επιβάρυνση και αυξάνει την πιστοληπτική της ικανότητα.

Μείωση παρατηρείται και στο ποσοστό των οφειλών της προς τους προμηθευτές της κατά 14,33%, στοιχείο θετικό για την πορεία της

μιας και όσο μικρότερο είναι το ποσοστό αυτό τόσο ευνοϊκότερους όρους πίστωσης μπορεί να λάβει.

Με βάση τα στοιχεία που παραθέτονται στην «συγκριτική χρηματοοικονομική κατάσταση» των αποτελεσμάτων χρήσης την περίοδο 2002-2003 το κόστος πωληθέντων παρουσίασε τριπλάσια αύξηση των αυτήν του κύκλου εργασιών κάτι το οποίο θα πρέπει να απασχολήσει την διοίκηση όπως και η συνολική μείωση των κερδών για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο κατά 44,48%..

Συγκεφαλαιώνοντας τα παραπάνω παρατηρούμε ότι η πορεία της επιχείρησης είναι αρκετά καλή αφού δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα. Παρόλα αυτά η διοίκηση θα πρέπει να επικεντρώσει το ενδιαφέρον της στην χάραξη μιας καλής και αποδοτικής πιστωτικής πολιτικής, στην καλύτερη διαχείριση των αποθεμάτων αποφεύγοντας την άσκοπη δέσμευση των κεφαλαίων της. Επίσης θα πρέπει να φροντίσει ώστε το κόστος πωληθέντων να μειωθεί όσον το δυνατόν περισσότερο αποφέροντας έτσι μεγαλύτερα κέρδη στην επιχείρηση. Ένα τελευταίο θετικό στοιχείο το οποίο μπορεί να εκμεταλλευτεί η επιχείρηση είναι η πιστοληπτική της ικανότητα ώστε να διευρύνει του κύκλο εργασιών της.

"Trofofarm" Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε.

Οριζόντια ή Συγκριτική Μέθοδος Ανάλυσης Οικονομικών Καταστάσεων

"Συγκριτικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις" Ισολογισμού

	Ποσά			Μεταβολή					
	Χρήση 2001	Χρήση 2002	Χρήση 2003	Χρ 2001-2002		Χρ 2002-2003		Χρ 2001-2003	
	Ανακόσφ. Αξία	Ανακόσφ. Αξία	Ανακόσφ. Αξία						
Ενεργητικό									
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ									
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Σύνολο εξόδων εγκαταστάσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
II. Ενσώμιτες ακινητοποιήσεις									
1. Γήπεδο οικόπεδο	37.376,38	37.376,38	37.376,38	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	681.038,89	577.022,20	493.005,71	-84.016,49	-12,71%	-84.016,49	-14,56%	-168.032,98	-25,42%
4. Μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	220.274,07	181.290,93	127.523,20	-38.983,14	-17,70%	-53.767,73	-29,60%	-92.750,87	-42,11%
5. Μεταφορικά μέσα	56.193,24	37.310,97	25.043,64	-18.282,37	-32,53%	-12.867,33	-33,94%	-31.149,70	-55,43%
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	5.803,63	2.447,58	9.910,11	-3.356,05	-57,83%	7.462,53	304,89%	4.106,48	70,70%
Σύνολο ακινητοποιήσεων (Γ' II)	980.686,12	836.048,06	692.859,04	-144.638,06	-14,75%	-143.189,02	-17,13%	-287.827,08	-29,35%
III. Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις									
2. Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	5.611,26	5.611,26	0,00	0,00	0,00%	-5.611,26	-100,00%	-5.611,26	-100,00%
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8.545,96	8.545,96	2.934,70	0,00	0,00%	-5.611,26	-65,68%	-5.611,26	-65,68%
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (ΓII+ΓIII)	989.232,08	844.594,02	695.793,74	-144.638,06	-14,62%	-148.800,38	-17,62%	-293.438,34	-29,69%
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
I. Αποθέματα									
1. Εμπορεύματα	419.000,24	529.905,90	496.946,76	110.899,66	26,46%	-30.959,14	-5,84%	79.880,52	19,06%
3. Είδη συσκευασίας	0,00	0,00	1.224,00	0,00		1.224,00		1.224,00	
Σύνολο Αποθεμάτων	419.066,24	529.905,90	500.170,76	110.899,66	26,46%	-29.735,14	-5,61%	81.104,52	19,35%
II. Απαιτήσεις									
1. Πελάτες									
Μειών- Προβλέψεις	901.348,33	787.824,81	1.043.959,01	-113.423,52	-12,59%	256.134,20	32,51%	142.710,68	15,83%
3α. Επιταγές εισπρακτέες	321.198,84	471.554,27	154.647,51	150.355,43	46,81%	-316.906,76	-67,20%	-166.551,33	-51,85%
II. Χρεώστες διάφοροι	436.708,44	357.251,22	379.143,43	-79.457,22	-18,19%	21.892,21	6,19%	-57.565,01	-13,18%
12. Λογισμίοι διαχειρίσεως προκαταβολών & πιστώσεων	880,41	0,00	0,00	-880,41	-100,00%	0,00		-880,41	-100,00%
Σύνολο απαιτήσεων	1.660.036,32	1.616.630,30	1.577.749,95	-43.406,02	-2,61%	-38.880,35	-2,41%	-82.286,37	-4,96%
IV. Διαθέσιμα									
1. Ταμείο	35.222,70	89.314,97	12.054,35	-5.907,79	-6,20%	-77.260,62	-86,50%	-83.108,41	-87,34%
3. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	128.908,31	207.440,97	159.250,81	78.532,66	60,92%	-48.190,16	-23,23%	30.342,50	23,54%
Σύνολο Διαθεσίμων	224.131,08	296.755,94	171.305,16	72.624,86	32,40%	-125.450,78	-42,27%	-52.825,92	-23,57%
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔI+ΔII+ΔIV)	2.303.233,35	2.443.292,14	2.249.225,87	140.058,79	6,08%	-194.066,27	-7,94%	-54.007,48	-2,34%
Ε. Μεταβατικοί Λογισμίοι Ενεργητικού									
1. Έξοδα εισπραχθέντων χρήσεων	2.426,62	2.426,62	1.582,50	0,00	0,00%	-844,12	-34,79%	-844,12	-34,79%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+Γ+Δ+Ε)	3.294.892,05	3.290.312,78	2.946.602,11	-4.579,27	-0,14%	-343.710,67	-10,45%	-348.289,94	-10,57%

	Ποσά			Μεταβολή					
	Χρήση 2001	Χρήση 2002	Χρήση 2003	Χρ 2001-2002		Χρ 2002-2003		Χρ 2001-2003	
Παθητικό	Λογαίοβ. Αξία	Λογαίοβ. Αξία	Λογαίοβ. Αξία						
A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ									
I. Κεφάλαιο Μετοχικό (114.500 ονομαστικός μετοχές των 4,10€)									
1. Καταβλημένο	336.023,48	469.450,00	469.450,00	133.426,52	39,71%	0,00	0,00%	133.426,52	39,71%
	336.023,48	469.450,00	469.450,00	133.426,52	39,71%	0,00	0,00%	133.426,52	39,71%
III. Διαφορές αναπροσαρμογής Επιχορηγήσεις επενδύσεων									
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	135.555,48	2.128,94	2.128,94	-133.426,54	-98,43%	0,00	0,00%	-133.426,54	-98,43%
3. Επιχορηγήσεις επενδύσεων αιγίου ενεργητικού	319.748,41	274.759,41	229.770,41	-44.989,00	-14,07%	-44.989,00	-16,37%	-89.978,00	-28,14%
	455.303,89	276.888,35	231.899,35	-178.415,54	-39,19%	-44.989,00	-16,25%	-223.404,54	-49,07%
IV. Αποθεματικά κεφάλαια									
1. Τακτικό αποθεματικό	34.045,49	47.070,00	54.800,00	13.624,51	40,02%	7.130,00	14,96%	20.754,51	60,96%
3. Εξδικά αποθεματικά	1.575,77	1.575,77	1.575,77	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
5. Απορρολόγια αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	79.085,55	79.085,55	79.085,55	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	114.706,81	128.331,32	135.461,32	13.624,51	11,88%	7.130,00	5,56%	20.754,51	18,09%
V. Αποτελέσματα εις νέο Υπόλοιπα κερδών χρήσεως εις νέο	98.436,20	251.213,10	329.366,31	152.776,90	155,20%	78.153,21	31,11%	230.930,11	234,60%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (AI+AIII+AIIV+AV)	1.004.470,38	1.125.882,77	1.166.176,98	121.412,39	12,09%	40.294,21	3,58%	161.706,60	16,10%
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις									
2. Δάνεια τραπεζών	210.979,99	0,00	0,00	-210.979,99	-100,00%	0,00	0,00%	-210.979,99	-100,00%
II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις									
1. Προμηθειές	509.602,59	611.008,46	496.577,33	101.405,87	19,90%	-174.430,63	-28,55%	-73.024,86	-14,33%
2α. Επταεγές μεταχρονολογημένες	501.135,10	659.486,11	588.517,05	158.351,01	31,60%	-70.969,06	-10,76%	87.381,95	17,44%
3. Τράπεζες Λόγιοι βραχυπρ υποχρ	623.733,42	625.893,34	619.867,43	2.159,92	0,35%	-6.025,91	-0,96%	-3.865,99	-0,62%
5. Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	168.242,59	141.951,25	53.269,20	-24.291,34	-14,61%	-88.682,05	-62,47%	-112.973,39	-67,96%
6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί	14.710,58	16.377,55	15.748,95	1.666,97	11,33%	-628,60	-3,84%	1.038,37	7,06%
7. Μακρ. Υποχρ πληρ στην απόμ χρήση	65.443,87	0,00	0,00	-65.443,87	-100,00%	0,00		-65.443,87	-100,00%
10. Μερήματα πληρωτά	168.011,74	85.875,00	50.380,00	-82.136,74	-48,89%	-35.495,00	-41,33%	-117.631,74	-70,01%
11. Πιστωτές διάφοροι	30.581,79	23.838,30	10.064,57	-6.723,49	-22,00%	-7.773,73	-32,61%	-14.497,22	-47,44%
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (Γ+ΓII)	2.079.441,68	2.164.430,01	1.780.425,13	84.988,33	4,09%	-384.004,88	-17,74%	-299.016,55	-14,38%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)	2.290.421,67	2.164.430,01	1.780.425,13	-125.991,66	-5,50%	-384.004,88	-17,74%	-509.996,54	-22,27%

" Συγκριτική Χρηματοοικονομική Κατάσταση " Αποτελεσμάτων Χρήσης

	Ποσά			Μεταβολή					
	Χρήση 2001	Χρήση 2002	Χρήση 2003	Χρ 2001-2002		Χρ 2002-2003		Χρ 2001-2003	
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ									
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	5.633.540,76	5.443.679,80	5.630.576,30	-189.860,96	-3,37%	186.896,50	3,43%	-2.964,46	-0,05%
Μείον: Κόστος πωλήσεων	4.596.111,19	4.400.134,42	4.803.422,49	-195.976,77	-4,26%	403.288,07	9,17%	207.311,30	4,51%
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	1.037.429,58	1.043.545,38	827.153,81	6.115,80	0,59%	-216.391,57	-20,74%	-210.275,77	-20,27%
Πλέον Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	102.908,30	51.339,77	64.889,16	-51.568,53	-50,11%	13.549,39	26,39%	-38.019,14	-36,94%
ΣΥΝΟΛΟ	1.140.337,88	1.094.885,15	892.042,97	-45.452,73	-3,99%	-202.842,18	-18,53%	-248.294,91	-21,77%
Μείον: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας									
3. Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	712.933,57	641.109,65	625.495,39	-71.823,92	-10,07%	-15.614,26	-2,44%	-87.438,18	-12,26%
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	427.404,31	453.775,50	266.547,58	26.371,19	6,17%	-187.227,92	-41,26%	-160.856,73	-37,64%
Μείον: 3. Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	76.168,35	57.608,94	45.058,60	-18.559,41	-24,37%	-12.550,34	-21,79%	-31.109,75	-40,84%
Ολικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	351.235,96	396.166,56	221.488,98	44.930,60	12,79%	-174.677,58	-44,09%	-129.746,98	-36,94%
II. ΠΛΕΟΝ-ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ									
I. Έκτακτα & ανόργανα έσοδα									
Μείον: Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	41.762,65	356,70	-3.304,63	-41.405,95	-99,15%	-3.661,33	-1026,45%	-45.067,28	-107,91%
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη)	392.998,61	395.809,86	218.184,35	2.811,25	0,72%	-177.625,51	-44,88%	-174.814,26	-44,48%
Μείον: Έννομο αποσβέσεων παγίων στοιχείων									
Μείον: Οι από αυτές ενουσιωμένες σώ λειτουργικό κόστος	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΕΡΗ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	392.998,61	395.809,86	218.184,35	2.811,25	0,72%	-177.625,51	-44,88%	-174.814,26	-44,48%

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

"Κάθετη Μέθοδος Ανάλυσης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων"

- Παρουσίαση μεθόδου ανάλυσης
- Ανάλυση καταστάσεων «κοινού μεγέθους»
- Συμπεράσματα
- Καταστάσεις «κοινού μεγέθους»

6.1 Παρουσίαση κάθετης μεθόδου ανάλυσης

Η κάθετη ή διαστρωματική ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης, σε αντίθεση με την οριζόντια ανάλυση που εξετάσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, εξετάζει τις μεταβολές που προκύπτουν στο ποσοστό κάθε στοιχείου, ως προς το σύνολο της κατηγορίας στην οποία ανήκει από χρήση σε χρήση.

Στην κάθετη ή διαστρωματική ανάλυση συντάσσονται οι καταστάσεις «κοινού μεγέθους» κάτι αντίστοιχο με τις «συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις» στην οριζόντια μέθοδο. Συγκεκριμένα στις καταστάσεις «κοινού μεγέθους» κάθε στοιχείο του ισολογισμού διαίρεται με το σύνολο του ενεργητικού ή του παθητικού όπου ανήκει, ενώ κάθε στοιχείο των αποτελεσμάτων χρήσης (διαίρεται) με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσό που χρησιμοποιείται για του υπολογισμό της μεταβολής είναι η Αναπόσβεστη Αξία των στοιχείων, η οποία προκύπτει εάν από την Αξία Κτήσης αφαιρέσουμε τις Αποσβέσεις.

Στην κάθετη ή διαστρωματική ανάλυση εστιάζουμε το ενδιαφέρον μας κυρίως στα παρακάτω στοιχεία:

- ➔ Στις πηγές των κεφαλαίων της επιχείρησης και πώς αυτά κατανέμονται, καθώς επίσης και στις βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες υποχρεώσεις αυτής.
- ➔ Στην κατανομή των κεφαλαίων μεταξύ των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων (κυκλοφορούν, πάγιο, διαθέσιμα).

Σε σχέση με την κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης βάση της κάθετης ανάλυσης αντιλαμβανόμαστε το ποσοστό των πωλήσεων που καλύπτουν τα διάφορα είδη εξόδων. Με αυτόν τον τρόπο εξάγουμε συμπεράσματα τόσο για την πορεία των μεγεθών αυτών όσο και για την σπουδαιότητά τους.

Ακολουθώντας τη διαστρωματική ή κάθετη μέθοδο ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της «Τροφοματ Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» και πραγματοποιώντας τις ανάλογες αριθμητικές πράξεις συντάχθηκαν οι καταστάσεις «κοινού μεγέθους» του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης όπως αυτά παραθέτονται στο τέλος του κεφαλαίου. Σ' αυτούς τους πίνακες παρουσιάζονται διαχρονικά τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας με τη μορφή ποσοστού για τα οικονομικά έτη 2001, 2002, 2003.

6.2 Ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων «κοινού μεγέθους»

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ξεκινά μελετώντας του ισολογισμό της «Τροφοματ Ανώνυμης Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτική Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» για τα έτη 2001-2003. Θέτοντας ως βάση το οικονομικό έτος 2001 θα προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε τις μεταβολές που έχουν υλοστεί τα στοιχεία του Ενεργητικού, του Πάθητικού και των Αποτελεσμάτων Χρήσης διαχρονικά.

Το πρώτο μέρος του ισολογισμού είναι το ενεργητικό. Τη χρονιά 2001, το γενικό σύνολο του ενεργητικού ανέρχεται στο ποσό των 3.294.892,05 €. Τα έξοδα εγκαταστάσεως την εξεταζόμενη χρονική περίοδο έχουν αποσβεστεί πλήρως και συνεπώς εμφανίζονται μηδενικά.

Το Πάγιο αποτελεί την επόμενη κατηγορία του Ενεργητικού την οποία θα εξετάσουμε και ανέρχεται στο 30,02%. Συγκεκριμένα Ανώματες Ακινήτοποιήσεις δεν συναυτάμε σε καμία από τις τρεις χρονιές. Οι Ευσώματες Ακινήτοποιήσεις το 2001 καλύπτουν το 29,76% του Ενεργητικού ενώ τις δύο επόμενες χρήσεις εμφανίζονται μειωμένες με τα ποσοστά τους να ανέρχονται στο 24,27% το 2002 και στο 23,51% το 2003.

Τα γηπέδα, οικόπεδα και τις τρεις διαχειριστικές χρήσεις παραμένουν αμετάβλητα, όσο αφορά στην απόλυτη τιμή τους. Ποσοστιαία όμως παρατηρούμε κάποιες μικρές μεταβολές, οι οποίες οφείλονται στο γεγονός ότι το γενικό σύνολο του Ενεργητικού μειώνεται από έτος σε έτος. Το γεγονός ότι παραμένουν σταθερά σημαίνει ότι η εταιρεία δεν πραγματοποίησε αγοροπωλησίες γηπέδων και οικοπέδων. Αντιθέτως όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που απαρτίζουν το Πάγιο Ενεργητικό, παρουσιάζουν πτωτικές τάσεις στην εξεταζόμενη περίοδο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι κάθε επιχείρηση υποχρεούται από το νόμο να διενεργεί αποσβέσεις, οι οποίες μειώνουν την Αξία Κτήσης του παγίου και αναγνωρίζονται φορολογικά. Ειδικότερα τα κτίρια και τεχνικά έργα καταλαμβάνουν το 16,73%, τα μηχανήματα – τεχνικές εγκαταστάσεις ε' λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός

παρουσιάζουν σταδιακά μείωση. Το 2001 6,69%, το 2002 5,51% και το 2003 καταλήγουν στο 4,33%.

Τα μεταφορικά μέσα καλύπτουν σε ποσοστό το 1,71% του παγίου ενεργητικού την περίοδο 2001. Το 2002 στο 1,15% και το 2003 το ποσοστό τους τελικώς διαμορφώνεται στο 0,85%. Ενώ θα περιμέναμε η απόλυτη τιμή και κατά συνέπεια το ποσοστό των επίπλων και λοιπού εξοπλισμού να εμφανίζει την ίδια πορεία με τα υπόλοιπα στοιχεία του παγίου, παρατηρούμε ότι τη χρονιά 2001 καταλαμβάνει ποσοστό της τάξεως του 0,18%, το 2002 μειώνεται στο 0,07% σε αντίθεση με το 2003 όπου αυξάνει τόσο το ποσοστό τους (0,34%) όσο και η απόλυτη τιμή τους. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται στο γεγονός ότι η εταιρεία προέβη στην αγορά επίπλων και λοιπού πάγιου εξοπλισμού.

Από το προσάρτημα του ισολογισμού προκύπτει ότι η μοναδική Ομόρρυθμη Έταιρεία στην οποία συμμετείχε η «Τροφοματ Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» στις 31/12/2002 παύει να υφίσταται και για το λόγο αυτό οι Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις στην εξεταζόμενη περίοδο εμφανίζονται μηδενικές.

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της εμφανίζονται στον ισολογισμό της και το 2001 - 2002 παραμένουν αμετάβλητες καλύπτοντας ποσοστό 0,26% ενώ το 2003 μειώνονται στο 0,10%.

Η επόμενη κατηγορία του Ένεργητικού με την οποία θα ασχληθούμε, είναι το **Κυκλοφορούν Ένεργητικό**. Το σύνολο των αποθεμάτων της εταιρείας, που περιλαμβάνονται σε αυτό, αγγίζουν το 12,27% το 2001. Αφορούν κυρίως εμπορεύματα και διάφορα είδη

συσκευασίας. Την περίοδο 2001- 2002 η εταιρεία δεν διαθέτει αποθέματα ειδών συσκευασίας. Το 2002 αυξάνονται κατά 3,39% ενώ συνολικά τα εμπορεύματα της καταλαμβάνουν το 16,11% του Ευεργητικού. Το γεγονός της αύξησης των αποθεμάτων της το 2002, μπορεί να θεωρηθεί αρνητικό για την πορεία της και ευδεχομένως να οφείλεται στο ότι η εταιρεία δεν πραγματοποίησε τις επιδιωκόμενες πωλήσεις ή προμηθεύτηκε μεγαλύτερες ποσότητες εμπορευμάτων σε χαμηλότερη τιμή προκειμένου να μειώσει το κόστος πωληθέντων της. Υπάρχει όμως η περίπτωση ηθελημένα η εταιρεία να εμφάνισε αυξημένο απόθεμα, με σκοπό την αλλοίωση των αποτελεσμάτων χρήσης, για λόγους που οι ιδίουςτες γνωρίζουν. Την χρονιά 2003 τα αποθέματα των εμπορευμάτων μειώνονται ποσοτικά, συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση, σε αντίθεση με τα αποθέματα των ειδών συσκευασίας που αυξάνονται, καλύπτοντας ποσοστό 0,04% του ευεργητικού. Το 2003 το συνολικό ποσοστό των αποθεμάτων της ανέρχεται στο 16,97%.

Μια από τις σημαντικότερες κατηγορίες του κυκλοφορούντος ευεργητικού είναι αυτή των απατήσεων της εταιρείας από τρίτους. Το 2001 το σύνολο των απατήσεων ανέρχεται στο 50,38%. Την επόμενη χρονιά σημειώνεται μικρή μείωση του ποσοστού φτάνοντας στο 49,13%, την οποία ακολουθεί μια μεγαλύτερη αύξηση, διαμορφώνοντας το 2003 το σύνολο των απατήσεων της στο 53, 54%. Το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των απατήσεων της καταλαμβάνουν οι απατήσεις της από πελάτες. Ειδικότερα το 2001 αγγίζουν το 27,35%, το 2002 παρατηρείται πτωτική τάση και καταλήγει στο 23,94%. Αντίθετα την επόμενη διαχειριστική περίοδο οι

απατηήσεις της από πελάτες αυξάνονται και κυμαίνονται στο 35,43%. Το ύψος των μεταβολών αυτών το αντιλαμβανόμαστε καλύτερα, όταν η σύγκριση γίνεται κατά απόλυτα μεγέθη. Από το 2001 έως το 2002 η πτώση ανέρχεται στο 113. 423,52 € ενώ η αύξηση από το 2002 έως το 2003 είναι 256.134,20 €. Η μεταβολή του συνόλου των απατηήσεων της οφείλεται και κατά ένα μέρος στην αύξηση του ποσοστού των χρεωστών διάφορων της εταιρείας συγκριτικά με τις προηγούμενες χρήσεις.

Επιπρόσθετα στις απατηήσεις της «Τροφomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» περιλαμβάνεται, το ποσοστό που καλύπτουν οι επιταγές εισπρακτέες και οι λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών. Οι συγκεκριμένοι λογαριασμοί εμφανίζονται μόνο το 2001 με ποσοστό 0,03% και τις δύο επόμενες χρονιές εφ' όσον εισπράχθηκαν εμφανίζονται μηδενικοί.

Στον λογαριασμό «επιταγές εισπρακτέες» παρακολουθούνται οι μεταχρονολογημένες επιταγές, που παράδωσαν οι πελάτες στην επιχείρηση προκειμένου να εξοφλήσουν μέρος των οφειλών τους για υπηρεσίες ή προϊόντα που τους παρείχε η εταιρεία. Για τη διαχειριστική χρήση 2001 το ποσοστό τους ανέρχεται στο 9,75% ενώ την επομένη (2002), το αυξάνεται κατά 4,58%. Το 2003 παρατηρείται σημαντική μείωση καταλήγοντας στο 5,25%.

Είναι αναγκαίο για την εξαγωγή ορθών συμπερασμάτων να συνδυάσουμε το ποσοστό των επιταγών εισπρακτέων με αυτό των απατηήσεων της επιχείρησης από πελάτες, μιας και οι δεύτεροι εκδίδουν στο όνομα της εταιρείας επιταγές μεταχρονολογημένες σε αντάλλαγμα

των οφειλών τους. Την περίοδο 2001 - 2002 βάση των καταστάσεων «κοινού μεγέθους» παρατηρούμε μια μείωση των απαιτήσεων της επιχείρησης κατά περίπου 4% και παράλληλα μια σχεδόν ισόποση αύξηση του ποσοστού επιταγών εισπρακτέων, η οποία πιθανόν να οφείλεται κατά ένα μέρος σε μετατροπή των απαιτήσεων της και κατ' επέκταση των οφειλών των πελατών της, σε επιταγές μεταχρονολογημένες. Αυτό αποτελεί θετικό στοιχείο για την πορεία της, διότι η είσπραξη των απαιτήσεων της αποτελεί βασικό στόχο όλων των επιχειρήσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πωλήσεις της επιχείρησης πραγματοποιούνται είτε με μετρητά, είτε με την αποδοχή επιταγών εισπρακτέες, είτε με πίστωση και σε συνδυασμό με τις μειώσεις τόσο του ταμείου όσο και του ποσοστού των μεταχρονολογημένων επιταγών ενώ μεγάλη αύξηση παρουσιάζουν οι απαιτήσεις της επιχείρησης την περίοδο 2003. Αυτό σημαίνει ότι ευδεχομένως η εταιρεία προέβη στην αλλαγή πιστωτικής πολιτικής και έτσι ένα μεγάλο μέρος των πωλήσεων πραγματοποιείται επί πιστώσει.

Συνδυάζοντας τις απαιτήσεις με τα διαθέσιμα καταλήγουμε στα ίδια συμπεράσματα, όσο αφορά στην πορεία της εταιρείας. Ειδικότερα το 2001 τα διαθέσιμα ανέρχονται στο 6,80%. Το 2001 το ποσοστό του ταμείου ανέρχεται στο 2,89% και των καταθέσεων όψεως & προθεσμίας στο 3,91%. Το 2002 οι παραπάνω λογαριασμοί διαφοροποιούνται σημειώνοντας αύξηση όσο αφορά στις καταθέσεις όψεως (6,30%) και το ταμείο μειώνεται και καταλήγει στο 2,71%. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι η εταιρεία τη χρονιά αυτή εισέπραξε μέρος των οφειλών της από τους πελάτες της, καταθέτοντας

ένα τμήμα στην τράπεζα υπό τη μορφή καταθέσεων όφειως και προθεσμίας. Την χρονιά 2003 η «Τροφοματ Ανώνυμος Έμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» εμφανίζει σημαντική πτώση, του ποσοστού του ταμείου στο 0,41%, (η συγκεκριμένη πτώση ανέρχεται στο 87,34% του ποσοστού της προηγούμενης χρήσης) και των καταθέσεων όφειως στο 5,40% για την πορεία της. Οι μεταβολές που παρατηρούνται προφανώς είναι απόρροια της απόφασης της διοίκησης της εταιρείας, για την αποπληρωμή των οφειλών της προς τους προμηθευτές της, το ποσοστό των οποίων για το οικονομικό έτος 2003, εμφανίζεται μειωμένο σε σύγκριση με τις δύο προηγούμενες χρονιές. Ένα άλλο ενδεχόμενο αποτελεί το γεγονός η εταιρεία να αποφάσισε την υλοποίηση κάποιου επενδυτικού προγράμματος. Τέλος η εταιρεία ίσως να μην πραγματοποίησε τις αναμενόμενες πωλήσεις και αν τις πραγματοποίησε να άλλαξε πιστωτική πολιτική προς τους πελάτες της πραγματοποιώντας πωλήσεις επί πιστώσει και έτσι τα διαθέσιμά της παρουσίασαν αισθητή μείωση.

Στον ισολογισμό της «Τροφοματ Σ.Α» και πιο συγκεκριμένα στο ενεργητικό εμφανίζονται μεταβατικοί λογαριασμοί οι οποίοι αφορούν σε έξοδα επόμενης χρήσης. Το ποσοστό αυτών (μεταβατικών) για το 2001 και το 2002 παραμένει αμετάβλητο στο 0,07% ενώ το 2003 μειώνεται στο 0,05%.

Στην κατηγορία του παθητικού διακρίνουμε τα ίδια κεφάλαια και τις υποχρεώσεις της εταιρείας ως προς τους τρίτους.

Αναλυτικότερα για το 2001 όσο αφορά στο μετοχικό κεφάλαιο παρατηρούμε ότι το ποσό που έχει καταβληθεί από τους μετόχους σε

σχέση με το γενικό σύνολο του παθητικού κατέχει ποσοστό της τάξεως του 10,20%. Την επόμενη χρονιά οι μέτοχοι καταβάλλουν ακόμη ένα μέρος από το Μ.Κ, και έτσι και η απόλυτη τιμή και το ποσοστό αυξάνεται κατά 133.462,56 € και 14,27% αντίστοιχα. Το 2003 το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο παραμένει αμετάβλητο σε σχέση με το 2002.

Οι διαφορές αναπροσαρμογής και επιχορηγήσεις επενδύσεων ως προς το σύνολο τους καταλαμβάνουν ένα μεγάλο μέρος του παθητικού (13,82%). Πιο συγκεκριμένα οι διαφορές αναπροσαρμογής αποτελούν το 4,11% για το 2001 ποσοστό που ενδεχομένως να οφείλεται σε αύξηση κατά απόλυτη τιμή της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Στο συμπέρασμα αυτό θα οδηγούμασταν με μεγαλύτερη ασφάλεια αν είχαμε στην διάθεση μας τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας για το οικ. έτος 2000. Το 2002 το ποσοστό μειώνεται στο 0,06% και το 2003 δεν παρατηρείται καμία αξιολογή μεταβολή στο ποσοστό αλλά και στην απόλυτη τιμή.

Η «Τροφοματ S.A» έχει πραγματοποιήσει και επενδύσεις σε εταιρείες παγίου ενεργητικού και το ποσοστό που καταλαμβάνουν το 2001 ως προς το σύνολο του παθητικού ανέρχεται στο 9,70%. Τις επόμενες χρονιές το ποσοστό τροποποιείται κατά 1,35% σε σχέση με το 2001 και 0,55% συγκριτικά με το 2002. έτσι για το 2002 είναι 8,35% και για το 2003, 7,80%.

Τα αποθεματικά κεφάλαια για το 2001 καλύπτουν ποσοστό 3,48%. Απ' αυτό το 1,03% καταλαμβάνει το τακτικό αποθεματικό, το 0,05% τα ειδικά αποθεματικά και τα αφορολόγητα αποθεματικά βάση ειδικών διατάξεων νόμων το 2,40%. Την επόμενη χρονιά το σύνολο

των αποθεματικών αυξάνεται και το ποσοστό τους γίνεται 3,90%. Στα ειδικά αποθεματικά και στα αφορολόγητα αποθεματικά δεν επήλθε κάποια μεταβολή συγκριτικά με την προηγούμενη χρονιά αλλά ούτε και στην επόμενη. Η μόνη μεταβολή παρουσιάστηκε στο τακτικό αποθεματικό της τάξεως του 1,45%. Αύξηση παρατηρείται και το 2003 στον ίδιο λογαριασμό με αποτέλεσμα το ποσοστό του να αγγίζει το 1,86% και το σύνολο των αποθεματικών το 4,60%.

Η εταιρεία διαθέτει κέρδη στα οποία παρατηρείται μια σημαντική αύξηση από χρονιά σε χρονιά. Συγκεκριμένα εμφανίζεται ο λογαριασμός αποτελέσματα εις νέο με ποσοστό 2,99% το 2001, 7,63% το 2002 και 11,18% το 2003.

Η σημαντικότερη κατηγορία του παθητικού είναι αυτή των υποχρεώσεων προς τρίτους. Από τον ισολογισμό της «Τροφomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» διακρίνουμε ότι η εταιρεία έχει λάβει από την τράπεζα μακροχρόνιο δάνειο το οποίο ανέρχεται στο 6,40% του γενικού συνόλου. Την επόμενη χρονιά η μακροχρόνια υποχρέωση εμφανίζεται μηδενική, όπως επίσης και το 2003 εφόσον η επιχείρηση αποπλήρωσε την οφειλή της στην τράπεζα. Αυτό είναι θετικό γιατί το ποσοστό της δανειακής επιβάρυνσης μειώνεται, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η πιστοληπτική της ικανότητα, δίνοντάς της έτσι την ευκαιρία για του οποιοδήποτε λόγο να μπορέσει να λάβει μακροπρόθεσμο δάνειο με μεγαλύτερη ευκολία.

Η βασικότερη κατηγορία των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρείας, για τις χρήσεις όπου εξετάζουμε είναι αυτή των προμηθευτών. Οι προμηθευτές το 2001 βρίσκονται στο 15,47%. Ενώ

την επόμενη χρονιά το ποσοστό αυξάνει και διαμορφώνεται στο 18,57%. Αυτό σημαίνει είτε ότι η εταιρεία δεν είχε τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, είτε αγόρασε εμπορεύματα επί πιστώσει. Το 2003 το ποσοστό εμφανίζεται μειωμένο και φτάνει το 14,82% γεγονός το οποίο φανερώνει ότι η εταιρεία προέβη στην πληρωμή κάποιων εκ των προμηθευτών της ή σε αντίθεση με το 2002 δεν αγόρασε εμπορεύματα εξαιτίας των υψηλών αποθεμάτων που παρουσιάζει τις δύο τελευταίες χρονιές.

Οι μεταχρονολογημένες επιταγές που εξέδωσε η εταιρεία σε αντάλλαγμα των οφειλών της, το 2001 είναι 15,21%, το 2002 το ποσοστό αυξάνεται και πλησιάζει το 20,04% ενώ το 2003 κυμαίνεται στο 19,97%. Εκτός από το μακροχρόνιο δανεισμό η «Τροφοματ S.A» είχε λάβει από την τράπεζα και βραχυχρόνιο δάνειο. Για το 2001 το ποσοστό του εν λόγω δανείου ανέρχεται στο 18,93% σε σχέση με το σύνολο του παθητικού. Την επόμενη χρονιά η εταιρεία εφόσον η απόλυτη τιμή του δανείου αυξάνεται ή της χορηγήθηκε επιπλέον πίστωση από την τράπεζα ή προστέθηκαν στο ανεξόφλητο κεφάλαιο οι τόκοι, με αποτέλεσμα το ποσοστό να αγγίζει το 19,02%. Το 2003 οι υπεύθυνοι της εταιρείας ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους και έτσι το ποσό του δανείου μειώνεται. Το ποσοστό εμφανίζεται αυξημένο λόγω της μείωσης του γενικού συνόλου του παθητικού.

Οι εκκρεμότητες της εταιρείας προς τους διάφορους κρατικούς φορείς παρουσιάζονται στον λογαριασμό υποχρεώσεις από φόρους τέλη. Ειδικότερα το 2001 καταλαμβάνουν το 5,05% του συνόλου του παθητικού. Το 2002 η εταιρεία αποπληρώνει ένα μέρος από αυτές και

έτσι το ποσοστό μειώνεται στο 4,31%. Την επόμενη χρονιά η υποχρέωση αυτή ανέρχεται στο 1,81%.

Όσο αφορά σε υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, όπου αποδίδει τις διάφορες κρατήσεις των αποδοχών των εργαζομένων που απασχολεί, το 2001 είναι 0,45%. Το 2002 κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα, αγγίζοντας το 0,50%. Αυτή η αύξηση, αν και δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη, πιθανότατα οφείλεται είτε σε πρόσληψη προσωπικού από πλευράς της εταιρείας, είτε σε ευδεχόμενη αύξηση κάποιας εισφοράς, είτε τέλος στην επιβολή προστίμου για τυχόν καθυστέρηση καταβολής των εργοδοτικών της εισφορών.

Εφόσον οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις μιας επιχείρησης μέχρι τη λήξη της χρήσης, παραμένουν ανεξόφλητες μεταφέρονται στην επόμενη, όπως ακριβώς συμβαίνει τα οικονομικά έτη 2000 – 2001. Την ίδια χρονιά αποπληρώνονται και έτσι το 2002 και το 2003 δεν υφίστανται και εμφανίζονται μηδενικές.

Τα μερίσματα πληρωτέα όπως αναφέραμε στο προηγούμενο κεφάλαιο περιλαμβάνουν τα μερίσματα και προμερίσματα πληρωτέα που καταβάλλει η εταιρεία στους μετόχους. Εμφανίζουν πτωτικές τάσεις από έτος σε έτος (το 2001 5,10%, το 2002 2,61% και το 2003 1,71%) και παράλληλα παρατηρούμε αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της «Τοφοματ S.A». Αυτό σημαίνει πως οι μέτοχοι αποφάσισαν να διαθέσουν τα μερίσματά τους για την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Οι πιστωτές είναι η τελευταία κατηγορία των στοιχείων των υποχρεώσεων της εταιρείας όπου θα μελετήσουμε. Το ποσοστό τους μειώνεται από έτος σε έτος, ειδικότερα το 2001 ανέρχονται στο 0,93%,

το 2002 στο 0,72% και το 2003, 0,55%. Από αυτό καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η εταιρεία παρουσιάζεται συνεπής εξοφλώντας τμηματικά τις υποχρεώσεις της.

Η επόμενη οικονομική κατάσταση της «Trofomar S.A» την οποία θα επιχειρήσουμε να μελετήσουμε μέσω των καταστάσεων κοινού μεγέθους είναι τα αποτελέσματα χρήσης για τα έτη 2001- 2003.

Συγκεκριμένα για το 2001 ο κύκλος εργασιών ανέρχεται στο ποσό των 5.633.540,76 € το κόστος πωληθέντων σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της εταιρείας το 2001 κυμαίνεται στο 81,58%. Τα μικτά αποτελέσματα (κέρδη) για τη χρονιά αυτή αποτελούν το 18,42% των πωλήσεων.

Την επόμενη χρονιά ο κύκλος εργασιών της «Trofomar S.A» μειώνεται κατά 189.896,€. Η ποσοστιαία μεταβολή σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά ανέρχεται στο 3,37%. Ανάλογη είναι και η μείωση που παρατηρείται στο κόστος πωληθέντων, το οποίο διαμορφώνεται στο 80,83%. Το ποσοστό των μικτών κερδών, αυξάνεται και ανέρχεται στο 19,17%.

Την διαχειριστική χρήση 2003 οι πωλήσεις της εταιρείας όπου εξετάζουμε αυξάνονται σε ποσοστό 3,43%, ενώ παράλληλα αυξάνεται και το κόστος πωληθέντων στο 85,31% (αύξηση 4,48%). Η εταιρεία εμφανίζει πολύ υψηλό κόστος πωληθέντων αναλογικά με τις πωλήσεις(9,17%) όπου πραγματοποίησε με αποτέλεσμα τα μικτά κέρδη για το οικονομικό έτος 2003 να ανέρχονται σε ποσοστό 14,69%.

Τα έσοδα εκμετάλλευσης, τα οποία αυξάνουν τα Μικτά αποτελέσματα (κέρδη), το 2001 ανέρχονται στο ποσοστό του 1,83%. Το 2002, τα έσοδα μειώνονται (η μείωση που υλέστησαν συγκριτικά με

την προηγούμενη χρονιά είναι της τάξεως του 50,11%) και καταλήγουν στο 0,94%. Τη διαχειριστική χρήση 2003 τα έσοδα εκμετάλλευσης αυξάνονται και διαμορφώνονται στο 1,15% (αύξηση που ανέρχεται στο 26,39%). Τα έσοδα εκμετάλλευσης επηρεάζουν τις μεταβολές των μικτών αποτελεσμάτων τα οποία διαμορφώνονται το 2001 στο 20,24%, το 2002 στο 20,11% και τέλος το 2003 ανέρχονται στο 15,84%.

Έξοδα διοικητικής λειτουργίας και τις τρεις διαχειριστικές χρήσεις όπου μελετάμε δεν υφίστανται γι' αυτό και στην κατάσταση των Αποτελεσμάτων Χρήσης εμφανίζονται μηδενικά.

Τα έξοδα διάθεσης λειτουργούν αφαιρετικά ως προς τα μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως, έτσι λοιπόν το 2001 μειώνονται στο ποσοστό του 12,66%. Έπομένως τα μερικά αποτελέσματα ύστερα από τη μείωση αυτή, ανέρχονται στο 7,59%. Η μείωση αυτή, δεν επηρεάζει σε ικανοποιητικό ποσοστό το κόστος των πωληθέντων. Την επόμενη χρονιά (2002) το ποσοστό των εξόδων μειώνεται και καταλήγει στο 11,78%. Τα μερικά αποτελέσματα αυξάνονται στο 8,34%. Η αύξηση αυτή θα ήταν θετική εάν ο κύκλος των εργασιών της για την εξεταζόμενη περίοδο ακολουθούσε αυξητική πορεία. Στην παρούσα φάση, επομένως τα έξοδα λειτουργικής διάθεσης μειώνονται αναλογικά με τον κύκλο εργασιών όπως επίσης και με το κόστος πωληθέντων. Το οικονομικό έτος 2003 τα έξοδα παρουσιάζουν μια ελάχιστη μείωση της τάξεως του 0,67%. Τα μερικά αποτελέσματα ανέρχονται πλέον στο 4,73%.

Οι τόκοι τους οποίους έχει καταβάλλει, η «Τροφοματ S.A» καθώς επίσης και διάφορα συναφή έξοδα λειτουργούν αφαιρετικά ως προς τα

Ολικά Αποτελέσματα. Από αυτό συμπεραίνουμε ότι όσο μικρότερο είναι το ποσοστό που καταλαμβάνουν τόσο πιο ικανοποιητικό είναι το ποσοστό του Κέρδους για την εταιρεία.

Συγκεκριμένα, για το 2001 το ποσοστό των Τόκων και συναφών εξόδων μειώνει τα Μερικά Κέρδη κατά 1,35% και έτσι τα Ολικά αποτελέσματα διαμορφώνονται στο 6,23%.

Την επόμενη χρονιά παρατηρείται μείωση κατά 0,29 ποσοστιαίες μονάδες και καταλήγουν στο 1,06%. Η μείωση αυτή τη χρήση επιδρά θετικά και έτσι τα ολικά αποτελέσματα αυξάνονται με το ποσοστό τους να είναι πλέον 7,28%. Το 2003, η πτωτική πορεία των Τόκων και συναφών εξόδων συνεχίζεται και έτσι διαπιστώνουμε μεταβολή κατά 0,26% (ποσοστό 0,80%). Η μείωση αυτή από μόνη της δεν είναι αρκετή ώστε να επηρεάσει θετικά την μεταβολή των Ολικών Αποτελεσμάτων, τα οποία είναι 3,93%. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας του γεγονότος ότι τη χρονιά αυτή παρατηρείται υψηλό ποσοστό του κόστους πωληθέντων.

Όσο αφορά στα Έκτακτα Αποτελέσματα και τα τρία οικονομικά έτη η εταιρεία παρουσιάζει μόνο έκτακτα και ανόργανα έξοδα. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα δεν παρατηρούνται.

Ειδικότερα το 2001, έχουμε Έκτακτα και ανόργανα έξοδα της τάξεως του 0,74%. Τα οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα την ίδια χρονιά ανέρχονται στο 6,98%.

Το 2002, η εταιρεία κατορθώνει να τα περιορίσει σε σημαντικό βαθμό (μείωση κατά 99,15%) τα Έκτακτα και ανόργανα έξοδα της, σε ποσοστό αλλά κυρίως σε απόλυτη τιμή, με αποτέλεσμα αυτά να καλύπτουν μόνο το 0,01%. Έτσι τώρα τα οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα διαμορφώνονται στο 7,27%.

Την επόμενη χρονιά όμως παράλληλα με το υψηλό κόστος πωληθέντων η «Τροφοματ S.A» παρουσιάζει ζημιές (μεταβολή αναλογικά με την προηγούμενη χρήση κατά 1000%), οι οποίες καλύπτουν ποσοστό (-0,06%). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα να μειωθούν αισθητά στο 3,87%.

Αποσβέσεις εσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος δεν παρουσιάζονται καμία χρονιά.

Έτσι λοιπόν τα Καθαρά Αποτελέσματα (Κέρδη) Χρήσεως προ φόρων για το 2001 διαμορφώνονται στο 5,49%. Την επόμενη χρονιά κυμαίνεται στο 7,27% ενώ το 2003 τα Κέρδη μειώνονται αισθητά στο 3,87%.

Συγκριτικά με τις προηγούμενες χρονιές τα λιγότερα κέρδη παρουσιάστηκαν τη χρήση 2003 μειωμένα έως και 45% γεγονός το οποίο θα πρέπει να ανησυχεί τους υπεύθυνους της επιχείρησης, για την πορεία αυτής.

6.3 Συμπεράσματα

Μελετώντας τις οικονομικές καταστάσεις της «Τροφοματ Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» με τη μέθοδο της κάθετης ή διαστρωματικής ανάλυσης, για τις διαχειριστικές χρήσεις 2001-2003, και εξετάζοντας τις ποσοστιαίες μεταβολές που προκλήθηκαν σε κάθε στοιχείο του ενεργητικού και του παθητικού οδηγηθήκαμε στα παρακάτω συμπεράσματα:

Τα στοιχεία του παγίου ενεργητικού παρουσιάζουν πτωτική μεταβολή και τις τρεις χρονιές. Αυτό οφείλεται στις αποσβέσεις που

διενεργούνται στα στοιχεία της επιχείρησης σε ετήσια βάση. Έπομένως οι μειώσεις αυτές είναι αναμενόμενες. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αποσβέσεις αναγνωρίζονται φορολογικά από τον κρατικό μηχανισμό. Στο μόνο στοιχείο του πάγιου ενεργητικού που παρουσιάζεται αύξηση, είναι στα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός το 2003 και ενδέχεται τη χρονιά αυτή η εταιρεία να προέβη σε αγορά τέτοιων ειδών.

Οι συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις παύουν να υφίστανται. Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις τις δύο πρώτες χρονιές παραμένουν αμετάβλητες ενώ την διαχειριστική χρήση 2003 εισπράττονται και το ποσοστό τους μειώνεται.

Αυξημένα παρουσιάζονται τα αποθέματα της εταιρείας το 2002, ενώ το 2003 εκτός των αποθεμάτων σε εμπορεύματα στον ισολογισμό η «Trofomar S.A» παρουσιάζει για πρώτη φορά αποθέματα ειδών συσκευασίας. Υπάρχουν αρκετά ενδεχόμενα προκειμένου να εξηγήσουμε τις μεταβολές που σημειώθηκαν την περίοδο αυτή. Η πρώτη λοιπόν, είναι ότι η εταιρεία δεν διενέργησε τις αναμενόμενες πωλήσεις και έτσι μεγάλες ποσότητες εμπορευμάτων παρέμειναν στις αποθήκες της. Μια άλλη πιθανή εκδοχή είναι η διοίκηση προκειμένου να μειώσει το κόστος πωληθέντων και κατά συνέπεια να αυξήσει τα κέρδη της να ανταποκρίθηκε σε συμφέρουσα προσφορά όσο αφορά στην τιμή και στην ποιότητα και έτσι να αγοράσθηκε αρκετά μεγάλη ποσότητα εμπορευμάτων. Ένα μέρος των εμπορευμάτων μπορεί να αφορά και παραγγελίες που έλαβε και πρέπει να παραδώσει τις πρώτες μέρες του Ιανουαρίου και έτσι συμπεριελήφθησαν στην απογραφή στο τέλος της χρήσης. Τέλος ενδέχεται η εταιρεία για λόγους που εξυπηρετούν δικά της συμφέροντα να εμφανίζει αυξημένα

αποθέματα εμπορευμάτων στο τέλος της χρήσης αλλοιώνοντας έτσι τα αποτελέσματα της.

Στην κατηγορία των απαιτήσεων αυξημένο εμφανίζεται το ποσοστό των χρεωστών διάφορων. Υψηλό ποσοστό κατέχουν οι επισφαλείς πελάτες της «Τροφοματ S.A» και ενδέχεται να μετατραπούν σε ανεπίδεκτους είσπραξης και να επηρεάσουν αρνητικό το αποτέλεσμα της γι' αυτό και διενεργούνται από μέρους της επιχείρησης προβλέψεις οι οποίες προβλέπονται από το νόμο και φορολογικά αναγνωρίζονται.

Οι επιταγές προς είσπραξη το 2001, 2002 αυξήθηκαν γεγονός το οποίο φανερώνει ότι ένα μέρος των απαιτήσεων εισπράχθηκε.

Τα Διαθέσιμα τη χρονιά 2001-2002 αυξάνονται. Οι πελάτες κατέβαλαν μέρος ή εξόφλησαν τις οφειλές τους για τα εμπορεύματα με τα οποία τους εφοδίασε η «Τροφοματ S.A». Το 2003 αντίθετα ο αριθμός των διαθέσιμων μειώνεται. Αυτό σημαίνει είτε ότι η εταιρεία ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις της, είτε ότι ένα μέρος των μετρητών μετατράπηκε σε καταθέσεις όψεως. Αν συνδυάσουμε το γεγονός ότι οι απαιτήσεις αυξάνονται και αντίστοιχα τα διαθέσιμα ως προς το σύνολό τους μειώνονται παρατηρούμε ότι η εταιρεία εφαρμόζει μία ήπια πιστωτική πολιτική. Τέτοιου είδους όμως εταιρείες όπως προαναφέρθηκε στο 1^ο κεφάλαιο εμφανίζουν υψηλές απαιτήσεις οι οποίες καθυστερούν στην εξόφλησή τους.

Τα ίδια κεφάλαια παρουσιάζουν αύξηση και ως προς το ποσό και ως προς το ποσοστό τους. Ένα μέρος οφείλεται στο μετοχικό κεφάλαιο και στην καταβολή ενός επιπλέον μεριδίου από τους μετόχους του και ένα άλλο στα αποθεματικά από τα οποία το τακτικό αποθεματικό αυξάνει από χρονιά σε χρονιά και τέλος στα

αποτελέσματα εις νέου (υπόλοιπο κερδών) που και από αυτό με τη σειρά του αυξάνει ετησίως.

Οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις εξοφλούνται το οικονομικό έτος 2001. Οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις το 2001, 2002 εμφανίζουν αύξηση κυρίως στους λογαριασμούς των προμηθευτών και των μεταχρονολογημένων επιταγών. Σ' αυτή την περίπτωση η «Τροφοματ Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» αγόρασε εμπορεύματα και κατά συνέπεια αυξήθηκαν τα παραπάνω (το 2002 η εταιρεία εμφανίζει αυξημένα αποθέματα γεφυρών που δικαιολογεί την εξέλιξη αυτή). Την επόμενη χρονιά, 2003 τα μεγέθη αυτά μειώνονται και έτσι εξάγουμε το συμπέρασμα η εταιρεία ή δεν αγόρασε εμπορεύματα ή αποφάσισαν οι υπεύθυνοι να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια παρουσιάζουν μια μικρή αύξηση το 2002 ενώ το 2003 ένα μέρος από αυτό εξοφλήθηκε. Το γεγονός ότι η «Τροφοματ Σ.Α» ανταποκρίθηκε στην αποπληρωμή των δανείων της τόσο των μακροχρόνιων όσο και των βραχυχρόνιων, αποτελεί στοιχείο θετικό για την φερεγγυότητά της και την πιστοληπτική της ικανότητα.

Στην κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης διαπιστώσαμε ότι το κόστος πωληθέντων αυξάνεται σημαντικά μέσα στην τριετία όπου εξετάζουμε. Παρόλο που το κόστος λειτουργικής διάθεσης περιορίστηκε, τα έκτακτα και ανόργανα έξοδά της (το 2003 εμφανίζονται με αρνητικό πρόσημο) παραμένουν σε υψηλό επίπεδο, και αποτελούν ζημιά για την επιχείρηση. Κατά συνέπεια το ποσοστό των κερδών παρουσιάζει μείωση.

Με βάση όλα τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι εάν η

πιστωτική πολιτική της εταιρείας εφαρμοζόταν καλύτερα και πιο αυστηρά θα μπορούσε να βελτιώσει σημαντικά την πορεία της. Αναγκαίο επίσης είναι να χαραχθεί μια ουσιαστική πολιτική διαχείρισης των αποθεμάτων της έτσι ώστε αυτά να μετατρέπονται σε πωλήσεις και όχι να παραμένουν αδιάθετα στις αποθήκες της, αναγκάζοντας τη διοίκηση να δεσμεύσει κεφάλαια άσκοπα. Τέλος με την διενέργεια ορθών ελέγχων πρέπει να ευτοπίσει το λόγο που το κόστος των πωλήσεων είναι αυξημένο και να βρει τρόπους να το μειώσει όσο το δυνατόν περισσότερο για την υγιή συνέχειά της στο αντικείμενο με το οποίο δραστηριοποιείται.

Ενεργητικό	Χρήση 2001		Χρήση 2002		Χρήση 2003	
	Ανακόσφ. Αξία	%	Ανακόσφ. Αξία	%	Ανακόσφ. Αξία	%
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Σύνολο εξόδων εγκαταστάσεων	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
II. Ενομήσιμες ακινητοποιήσεις						
1. Γήπεδα οικόπεδα	37.376,38	1,13%	37.376,38	1,14%	37.376,38	1,27%
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	661.038,69	20,06%	577.022,20	17,54%	493.005,71	16,73%
4. Μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	320.274,07	6,63%	181.290,93	5,51%	127.523,20	4,33%
5. Μεταφορικά μέσα	56.193,35	1,71%	37.910,97	1,15%	25.043,64	0,85%
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	5.803,63	0,18%	2.447,58	0,07%	9.910,11	0,34%
Σύνολο ακινητοποιήσεων (Γ' II)	980.686,12	29,76%	798.671,68	24,27%	692.859,04	23,51%
III. Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις						
2. Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις						
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8.545,96	0,26%	8.545,96	0,26%	2.934,70	0,10%
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (Γ'II+Γ'III)	989.232,08	30,02%	807.217,64	24,53%	695.793,74	23,61%
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
I. Αποθέματα						
1. Εμπορεύματα	419.066,24	12,72%	529.905,90	16,11%	498.946,76	16,93%
3. Είδη συσκευασίας	0,00	0,00%	0,00	0,00%	1.224,00	0,04%
Σύνολο Αποθεμάτων	419.066,24	12,72%	529.905,90	16,11%	500.170,76	16,97%
II. Απαιτήσεις						
1. Πελάτες						
Μείον: Προβλέψεις	901.248,33	27,35%	787.824,81	23,94%	1.043.959,01	35,43%
3α. Επιταγές εισπρακτέες	321.198,84	9,75%	471.554,27	14,33%	154.647,51	5,25%
11. Χρεώστες διάφοροι	436.708,44	13,25%	357.251,22	10,86%	379.143,43	12,87%
12. Λογισμοί διαχειρίσιμης προκαταβολών & πιστώσεων	880,41	0,03%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Σύνολο απαιτήσεων	1.660.036,32	50,38%	1.616.630,30	49,13%	1.577.749,95	53,54%
IV. Διαθέσιμα						
1. Ταμείο	95.222,76	2,89%	89.314,97	2,71%	12.054,35	0,41%
3. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	128.908,31	3,91%	207.440,97	6,30%	159.250,81	5,40%
Σύνολο Διαθεσίμων	224.131,08	6,80%	296.755,94	9,02%	171.305,16	5,81%
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔI+ΔII+ΔIV)	2.303.233,35	69,90%	2.443.292,14	74,26%	2.249.335,87	76,34%
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
1 Έξοδα επομένων χρήσεων	2.426,62	0,07%	2.426,62	0,07%	1.582,50	0,05%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+Γ+Δ+Ε)	3.294.892,05	100,00%	3.290.312,78	100,00%	2.946.602,11	100,00%

Παθητικό	Χρήση 2001		Χρήση 2002		Χρήση 2003	
	Ανακόσφ. Αξία	%	Ανακόσφ. Αξία	%	Ανακόσφ. Αξία	%
A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
I. Μετοχικό κεφάλαιο (114.500 ονομαστικές μετοχές των 4.10€)						
1. Καταβεβλημένο	336.023,48	10,20%	469.450,00	14,27%	469.450,00	15,93%
	<u>336.023,48</u>	<u>10,20%</u>	<u>469.450,00</u>	<u>14,27%</u>	<u>469.450,00</u>	<u>15,93%</u>
III. Διαφορές αντιπροσαρμογής - Επιχορηγήσεις επενδύσεων						
2. Διαφορές από αντιπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	135.555,48	4,11%	2.128,94	0,06%	2.128,94	0,07%
3. Επιχειρήσεις επενδύσεων παγίου ενεργητικού	319.748,41	9,70%	274.759,41	8,35%	229.770,41	7,80%
	<u>455.303,89</u>	<u>13,82%</u>	<u>276.888,35</u>	<u>8,42%</u>	<u>231.899,35</u>	<u>7,87%</u>
IV. Αποθεματικά κεφάλαια						
1. Τακτικό αποθεματικό	34.045,49	1,03%	47.670,00	1,45%	54.800,00	1,86%
4. Ειδικά αποθεματικά	1.575,77	0,05%	1.575,77	0,05%	1.575,77	0,05%
5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	79.085,55	2,40%	79.085,55	2,40%	79.085,55	2,68%
	<u>114.706,81</u>	<u>3,48%</u>	<u>128.331,32</u>	<u>3,90%</u>	<u>135.461,32</u>	<u>4,60%</u>
V. Απομείωματα εις νέο Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέο	98.436,20	2,99%	251.213,10	7,63%	329.366,31	11,18%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (ΑΙ+ΑΙΙΙ+ΑΙΥ+ΑΥ)	<u>1.004.470,38</u>	<u>30,49%</u>	<u>1.125.882,77</u>	<u>34,22%</u>	<u>1.166.176,98</u>	<u>39,58%</u>
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις						
Δάνεια τραπεζών	210.979,99	6,40%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις						
1. Προμηθευτές	509.602,59	15,47%	611.008,46	18,57%	496.577,93	14,82%
2α. Επιταγές μεταχρονολογημένες	501.135,10	15,21%	659.486,11	20,04%	588.517,05	19,97%
3. Τράπεζες Άσφοι βραχυπρ υποχρ	623.733,42	18,93%	625.893,34	19,02%	619.867,43	21,04%
5. Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	166.242,59	5,05%	141.951,25	4,31%	53.269,20	1,81%
6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί	14.710,58	0,45%	16.377,55	0,50%	15.748,95	0,53%
7. Μακρ. Υποχρ πληρ στην επόμ χρήση	65.443,87	1,99%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
10. Μερίσματα πληρωτέα	168.011,74	5,10%	85.875,00	2,61%	50.380,00	1,71%
11. Πιστωτές διάφοροι	30.561,79	0,93%	23.838,30	0,72%	16.064,57	0,55%
	<u>2.079.441,68</u>	<u>63,11%</u>	<u>2.164.430,01</u>	<u>65,78%</u>	<u>1.780.425,13</u>	<u>60,42%</u>
Σύνολο υποχρεώσεων (ΓΤ+ΓΠΔ)	<u>2.290.421,67</u>	<u>69,51%</u>	<u>2.164.430,01</u>	<u>65,78%</u>	<u>1.780.425,13</u>	<u>60,42%</u>
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)	<u>3.294.892,05</u>	<u>100,00%</u>	<u>3.290.312,78</u>	<u>100,00%</u>	<u>2.946.602,11</u>	<u>100,00%</u>

Κατάσταση "Κοινού Μεγέθους" Αποτελεσμάτων Χρήσης

	Χρήση 2001		Χρήση 2002		Χρήση 2003	
	Ανακόβ. Αξία	%	Ανακόβ. Αξία	%	Ανακόβ. Αξία	%
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ						
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	5.633.540,76	100,00%	5.443.679,80	100,00%	5.630.576,30	100,00%
Μείον: Κόστος πωλήσεων	4.596.111,19	81,58%	4.400.134,42	80,83%	4.803.422,49	85,31%
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	1.037.429,58	18,42%	1.043.545,38	19,17%	827.153,81	14,69%
Πλέον: I. Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	102.908,90	1,83%	51.339,77	0,94%	64.889,16	1,15%
Σύνολο	1.140.337,88	20,24%	1.094.885,15	20,11%	892.042,97	15,84%
Μείον: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας						
3. Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	712.933,57	12,66%	641.109,65	11,78%	625.495,39	11,11%
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	427.404,31	7,59%	453.775,50	8,34%	266.547,58	4,73%
Μείον:						
3. Χρωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	76.168,35	1,35%	57.608,94	1,06%	45.058,60	0,80%
Ολικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	351.235,96	6,23%	396.166,56	7,28%	221.488,98	3,93%
II. ΠΛΕΟΝ: Έκτακτα αποτελέσματα						
I. Έκτακτα & ανόργανα έσοδα						
Μείον: Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	41.762,65	0,74%	356,70	0,01%	-3.304,63	-0,06%
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη)	392.998,61	6,98%	395.809,86	7,27%	218.184,35	3,87%
Μείον: Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων						
Μείον: Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Κέρδη) ΧΡΗΣΕΩΣ προ φόρων	392.998,61	6,98%	395.809,86	7,27%	218.184,35	3,87%

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο

"Μέθοδος Αριθμοδεικτών"

- Χρήση Αριθμοδεικτών
- Διάκριση Αριθμοδεικτών
- Αριθμοδείκτες Φευστότητας
- Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας
- Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας
- Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων & Βιωσιμότητας

7.1. Χρήση αριθμοδεικτών

Μεταξύ των διαφόρων μέσων ελέγχου και μετρήσεως της λειτουργίας μιας σύγχρονης επιχείρησης, σημαντική θέση κατέχουν οι αριθμοδείκτες, οι οποίοι εκφράζονται με την λατινική λέξη *ratio*, που σημαίνει σχέση – λόγο. Οι αριθμοδείκτες³¹, είναι σχέσεις μεταξύ μεγεθών, λογιστικής ή στατιστικής προέλευσης που καταρτίζονται, με σκοπό τον προσδιορισμό της πραγματικής θέσης ή της αποδοτικότητας των διαφόρων τμημάτων ή και ολόκληρων τομέων δραστηριότητας της επιχείρησης και σε τελική ανάλυση, της πραγματικής κατάστασης και απόδοσης ολόκληρης της επιχείρησης ή και γενικότερα του κλάδου στον οποίο αυτή δραστηριοποιείται.

Οι αριθμοδείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται ευρύτατα στη Χρηματοοικονομική, στη Λογιστική, στην Οικονομική των Επιχειρήσεων και αλλού. Ο υπολογισμός τους βασίζεται σε στοιχεία των οικονομικών (λογιστικών) καταστάσεων της επιχείρησης και ειδικότερα στον Ισολογισμό και τα Αποτελέσματα Χρήσης.

Οι αριθμοδείκτες είναι για την επιχείρηση το αναλυτικό μέσο και ο γνώμονας για την λήψη οποιασδήποτε αποφάσεως, ενώ παράλληλα προειδοποιούν για τυχόν ανωμαλίες σχετικές με την διαχείριση και γενικά όλα τα ευπαθή της σημεία.

Η χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών έγκειται στην εξαγωγή συμπερασμάτων και την αξιολόγηση της πορείας της επιχείρησης.

³¹ Εκδοτικός Οίκος INTERBOOKS, «Χρηματοδότηση των Επιχειρήσεων» Δρ Πέτρος Α. Κρόχος – Δρ Γεώργιος Παπανικολάου σ21

Η επιλογή μιας ομάδας αριθμοδεικτών εξαρτάται και από τα στοιχεία τα οποία διαθέτει η επιχείρηση, αλλά και ένα άλλο βασικό κριτήριο επιλογής είναι ο επιδιωκόμενος σκοπός εκείνου που θα τους χρησιμοποιήσει.

Ο αριθμοδείκτης, για να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για το χρηματοοικονομικό αναλυτή κατά την εξαγωγή ορθών συμπερασμάτων, για την παρούσα και μελλοντική χρηματοοικονομική κατάσταση και γενικότερα την απόδοση της επιχείρησης, θα πρέπει να συγκριθεί με κάτι άλλο, μιας και ένας αριθμοδείκτης από μόνος του, έχει σχετική αξία και μπορεί να οδηγήσει σε παραπλανητικά συμπεράσματα.

Για την αποφυγή εξαγωγής λαυθασμένων συμπερασμάτων τα οποία μπορούν να λειτουργήσουν σε βάρος της επιχείρησης επιβάλλεται να γίνεται:

- (α) Σύγκριση μεταξύ διαφόρων δεικτών της επιχείρησης σε ένα συγκεκριμένο έτος.
- (β) Διαχρονική σύγκριση των δεικτών της επιχείρησης για τη διαπίστωση τυχόν βελτίωσης ή επιδείνωσης αυτών, στην πορεία του χρόνου.
- (γ) Υπολογισμός δεικτών αντιπροσωπευτικών επιχειρήσεων του κλάδου για μια σειρά ετών (ειδικότερα των κυριότερων ανταγωνιστριών επιχειρήσεων με τα ίδια χαρακτηριστικά) και σύγκριση αυτών με τους αντίστοιχους της επιχείρησης, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την θέση που κατέχει η

επιχείρησης στην αγορά και την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της.

(δ) Υπολογισμός δεικτών της επιχείρησης και σύγκριση με τις τιμές του μέσου δείκτη κλάδου, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων για την απόδοση της σε σχέση με τη μέση απόδοση των άλλων, ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου.

Συγκεφαλαιώνοντας τα παραπάνω θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι η πρακτική αξία των αριθμοδεικτών, έγκειται στο γεγονός ότι δύο δεδομένα τα οποία είναι απομονωμένα το ένα από το άλλο και διατηρώντας το κάθε ένα την εσωτερική του αξία, μπορεί να αποκτήσουν σημαντικό ενδιαφέρον, όταν ενημερωθούν όχι μεμονωμένα, αλλά με την μορφή κάποιας συγκρίσεως ή κάποιας σχέσεως.

7.2 Διάκριση αριθμοδεικτών

Η διοίκηση της επιχείρησης, ενδιαφέρεται από την ικανότητα της επιχείρησης να αντεπεξέρχεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της μέχρι την ικανότητα ανάπτυξης της και πραγματοποίησης κερδών για τους μετόχους της τόσο σε μεσοπρόθεσμη όσο και σε μακροπρόθεσμη βάση.

Οι αριθμοδείκτες διακρίνονται σε ορισμένες κατηγορίες με βάση κάποια κριτήρια³²:

³² «Ανάλυση και κριτική διερεύνηση χρηματοοικονομικών καταστάσεων (ισολογισμών, αποτελεσμάτων χρήσης κ.τ.λ)» Γεωργίου Ν. Καρούση, Αθήνα 1991, σ11

Α] Ανάλογα με την προέλευση τους:

- i) Αν προέρχεται από μια επιχείρηση*
- ii) Αν προέρχεται από συσχετισμό με αριθμοδείκτες άλλων επιχειρήσεων*

Β] Ανάλογα με τον χαρακτήρα τους:

- i) Οι αριθμοδείκτες με στατικό χαρακτήρα, εκείνοι που προέρχονται από τα στοιχεία του ισολογισμού και εκφράζουν την κατάσταση της επιχείρησης σε αριθμούς.*
- ii) Οι αριθμοδείκτες οι οποίοι προκύπτουν από τα στοιχεία του λογαριασμού «Γενική Εκμετάλλευση» έχουν δυναμικό χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι μπορούν να προβλέψουν την μελλοντική κατάσταση της επιχείρησης.*

Γ] Ανάλογα με το σημείο αναφοράς:

- i) Χρηματοοικονομικούς οι οποίοι αναφέρονται στην οικονομική διαχείριση της επιχείρησης.*
- ii) Εκμετάλλευσης που αναφέρονται στο κόστος παραγωγής, κατασκευής κ.α.*
- iii) Τεχνικούς δείχνουν την επίδραση που ασκούν οι παράγοντες παραγωγής. Επίσης αναφέρονται στην διαρθρωτική οργάνωση και χρησιμοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης.*

Β] Ανάλογα με την σκοπιά από την οποία εξετάζουν την πορεία της επιχείρησης

1. Αριθμοδείκτες Φευστότητας (Liquidity Ratios)

Οι Δείκτες Φευστότητας είναι μία ομάδα κριτηρίων, που βασικό σκοπό έχουν τη μέτρηση της ικανότητας της επιχείρησης να αντεπεξέρχεται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της και γενικότερα, στις τρέχουσες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Στην κατηγορία αυτή θα εξετάσουμε τους παρακάτω δείκτες:

- i) Το Δείκτη Γενικής Φευστότητας
- ii) Το Δείκτη Άμεσης /Ειδικής Φευστότητας.
- iii) Το Δείκτη Ταμιακής Φευστότητας

2. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας (Activity Ratios)

Οι δείκτες δραστηριότητας είναι κριτήρια, τα οποία μετρούν το βαθμό αποτελεσματικότητας (αξιοποίησης) των πόρων της επιχείρησης. Στην κατηγορία αυτή θα εξετάσουμε τους παρακάτω δείκτες:

- i) Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων
- ii) Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων σε ημέρες
- iii) Δείκτης ταχύτητας εισπραξής απαιτήσεων
- iv) Δείκτης ταχύτητας εισπραξής απαιτήσεων σε ημέρες
- v) Δείκτης ταχύτητας βραχυχρόνιων υποχρεώσεων
- vi) Μέση διάρκεια παραμονής των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων στην επιχείρηση
- vii) Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας κεφαλαίου κίνησης
- viii) Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων

3. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας (Profitability Ratios)

Οι δείκτες αποδοτικότητας αφορούν τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η επιχείρηση. Έλεγχος από σωστή αξιολόγηση τους προκύπτουν χρήσιμα και ενδιαφέροντα στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης. Στην κατηγορία αυτή θα εξετάσουμε τους παρακάτω δείκτες:

- i) Δείκτης περιθωρίου μικτού κέρδους
- ii) Δείκτης περιθωρίου καθαρού κέρδους
- iii) Δείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων (R.O.A.)
- iv) Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων (R.O.E.)

4. Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων & Βιωσιμότητας (Financial Structure And Viability Ratios)

Οι δείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων αποτελούν μια ομάδα κριτηρίων, που μετρούν το βαθμό στον οποίο η επιχείρηση έχει χρηματοδοτηθεί με δανειακά κεφάλαια για την ανάπτυξη της. Στην κατηγορία αυτή θα εξετάσουμε τους παρακάτω δείκτες:

- i) Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης
- ii) Δείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια
- iii) Δείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια
- iv) Δείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις

Για την ανάλυση των οικονομικών (λογιστικών) καταστάσεων της «Τροφοματ Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» για τα έτη 2001-2003 θα

χρησιμοποιήσουμε την τελευταία κατηγορία στην οποία διακρίναμε τους αριθμοδείκτες.

Το ποσοστό των εταιρειών τροφοδοσίας πλοίων σε σχέση με το σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας είναι χαμηλό. Έτσι η συλλογή πληροφοριών για τον τρόπο λειτουργίας τους είναι αρκετά δύσκολη. Επιπλέον δεν κατέστη δυνατό η εύρεση οικονομικών στοιχείων τόσο μέσω του διαδικτύου όσο και μέσω εντύπων στα οποία συνήθως δημοσιεύονται οι οικονομικές/ λογιστικές καταστάσεις των επιχειρήσεων και οι πρότυπες τιμές του κλάδου.

Για τους λόγους που προαναφέραμε, η ανάλυση των αριθμοδεικτών της «Τροφomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» για τα έτη 2001-2003, θα περιορισθεί στην εξαγωγή συμπερασμάτων για την πορεία της διαχρονικά. Ακολουθεί περιγραφή κάθε κατηγορίας δεικτών χωριστά και σχολιασμός των αποτελεσμάτων τους για τα έτη 2001-2003. Στο τέλος της ανάλυσης κάθε κατηγορίας δεικτών ακολουθεί συγκεντρωτικός πίνακας με τους δείκτες ανά χρήση.

7.3 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Με τον όρο **ρευστότητα**, εννοούμε την ικανότητα που έχει μια επιχείρηση να ανταποκρίνεται στις βραχυχρόνιες (τρέχουσες) υποχρεώσεις της. Έπομένως οι δείκτες που αφορούν τη ρευστότητα της εταιρείας αναφέρονται στις σχέσεις και στο ύψος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και στα Κυκλοφοριακά στοιχεία του ενεργητικού. Αυτό συμβαίνει, διότι τα Κυκλοφοριακά στοιχεία του ενεργητικού αποτελούν την πηγή από όπου θα ικανοποιηθούν οι υποχρεώσεις αυτές.

Επιδιωκόμενος στόχος κάθε επιχείρησης είναι η ύπαρξη επαρκούς ρευστότητας, η οποία θα επιτευχθεί εάν τα αποθέματα μετατρέπονται σε πωλήσεις. Οι πωλήσεις με τη σειρά τους μετατρέπονται σε απαιτήσεις και οι απαιτήσεις σε μετρητά.

Στην προηγούμενη ενότητα (7.2§) αναφέρθηκαν οι δείκτες που εντάσσονται στην κατηγορία της ρευστότητας. Σ' αυτή την ενότητα χρησιμοποιώντας ως πηγή δεδομένων τις οικονομικές καταστάσεις της "Τροφomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε.", για τις χρήσεις 2001- 2003 θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε την πορεία της, διαχρονικά.

I. Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ένας από τους αριθμοδείκτες ρευστότητας που χρησιμοποιείται κατά κόρων, είναι ο Δείκτης Γενικής Ρευστότητας που προκύπτει εάν διατρέσουμε το στοιχεία του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού (μετρητά,

άμεσα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα, απαιτήσεις, αποθέματα και προκαταβολές προμηθευτών) με τα στοιχεία των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (πιστώσεις προμηθευτών, μερίσματα πληρωτέα, φόροι πληρωτέοι, βραχυπρόθεσμα δάνεια τραπεζών και προκαταβολές πελατών).

Το αποτέλεσμα που προκύπτει, εμφανίζει εκτός από το μέτρο της ρευστότητας μιας επιχείρησης και το μέτρο περιθωρίου ασφαλείας που πρέπει να διατηρεί, έτσι ώστε να είναι έτοιμη να αντεπεξέλθει σε ευδεχόμενη ανισότητα, όσο αφορά στη ροή των κεφαλαίων κινήσεως.

Η παραπάνω ρευστότητα σχετίζεται με το δείκτη κεφαλαίου κίνησης. Στην πραγματικότητα η επιχείρηση εργάζεται με ολόκληρο το κεφάλαιο το οποίο εμφανίζεται στον ισολογισμό, στο μέρος του παθητικού.

Όταν η ροή των κεφαλαίων είναι ομοιόμορφη και κινείται ομαλά (τα χρήματα που εισπράττει από τους πελάτες της, να αντισταθμίζουν επακριβώς τις τρέχουσες υποχρεώσεις της), η ανάγκη που προκύπτει για τη διατήρηση περιθωρίου ασφαλείας είναι μικρή. Επειδή όμως τέτοια φαινόμενα σπάνια συναντούνται σε επιχειρήσεις είναι αναγκαίο να διατηρούνται ικανοποιητικά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού έτσι ώστε να καλύπτονται επαρκώς οι ληξιπρόθεσμες ανάγκες της.

Για να ισχυριστούμε ότι μια επιχείρηση διαθέτει καλό επίπεδο γενικής ρευστότητας ο δείκτης αυτός θα πρέπει να εμφανίζει υψηλά επίπεδα. Σ' αυτό το σημείο θα τονίσουμε ότι το μέγεθος αυτού του αριθμοδείκτη εξαρτάται από παράγοντες όπως το αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης, η ποιότητα των κυκλοφοριακών της στοιχείων, η αμεσότητα των τρεχουσών υποχρεώσεων της και η

ευκαμψία των αναγκών της σε κεφάλαια κινήσεως, γι' αυτό και θα πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με τους παραπάνω παράγοντες.³³

Στην επιχείρηση «Trofomar S.A.» ο δείκτης γενικής ρευστότητας αυξάνει από χρήση σε χρήση. Ειδικότερα το 2001 κυμαίνεται στις 1,11 φορές, το 2002 στις 1,13 φορές και το 2003 στις 1,26 φορές, παρατηρούμε σταδιακή αύξηση από χρήση σε χρήση. Αυτό αποτελεί θετικό στοιχείο για αυτήν μιας και το αντικείμενο δραστηριότητας εμφανίζει μια ιδιαιτερότητα που έχουμε επισημάνει σε προηγούμενο κεφάλαιο. Οι ναυτιλιακές εταιρείες καθυστερούν να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους, απέναντι σε εταιρείες που εφοδιάζουν τα πλοία τους και έτσι τα διαθέσιμα εμφανίζονται αρκετά συχνά, μειωμένα προκειμένου να αντεπεξέρχεται στις υποχρεώσεις της πρέπει να διατηρεί κάποιο ικανοποιητικό επίπεδο διαθεσίμων.

Παρόλο που ο δείκτης εμφανίζει αυξητικές τάσεις, δεν είναι ωστόσο ικανοποιητικές έτσι ώστε να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, οι οποίες στην παρούσα φάση είναι ιδιαίτερα αυξημένες. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται στο γεγονός ότι η εταιρεία διαθέτει απαστήσεις, που καθυστερούν να ρευστοποιηθούν ή εξοφλούνται με δόσεις. Το έτος 2002, παρατηρείται αύξηση των Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της και παράλληλα μείωση των πωλήσεών της. Αυτό οδηγεί αυτομάτως σε ανεπάρκεια κεφαλαίου κινήσεως.

³³ «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων», Νικήτας Νιάρχος, σελ56

II. Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας

Η ειδική ρευστότητα περιλαμβάνει τα στοιχεία του Κυκλοφορούντος Ευεργητικού τα οποία μετατρέπονται ευχερώς σε ρευστά. Τέτοια στοιχεία, είναι τα διαθέσιμα, τα χρεόγραφα, τα γραμμάτια εισπρακτέα, τους λογαριασμούς πελατών και συγκρίνονται με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Θεωρούμε ότι οι ανωτέρω λογαριασμοί μετατρέπονται σε μετρητά, πολύ γρήγορα και κατά προσέγγιση στην ονομαστική τους αξία σε αντίθεση με τα αποθέματα, τα οποία παρόλο που αποτελούν το κυριότερο στοιχείο του ευεργητικού δεν τα χρησιμοποιούμε για να υπολογίσουμε το δείκτη.

Ο παραπάνω δείκτης, μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία μιας εταιρείας καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της.

Ικανοποιητικός θεωρείται ένας αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας που κινείται γύρω στη μονάδα και αυτό συμβαίνει στην περίπτωση όπου η επιχείρηση δεν διαθέτει επισφαλείς ή ανεπίδεκτες εισπράξως απαιτήσεις και αν η περίοδος όπου εισπράττονται οι απαιτήσεις και εξοφλούνται οι υποχρεώσεις της είναι περίπου ίσες.

Για την εταιρεία «Τροφοματ S.A.» ο δείκτης ειδικής ή άμεσης ρευστότητας το 2001 ανέρχεται σε 0,91 φορές, το 2002 μειώνεται σε 0,88 φορές και το 2003 διαμορφώνεται στις 0,98 φορές.

Παρόλο που το 2001 και το 2003 ο δείκτης πλησιάζει τη μονάδα, δεν σημαίνει ωστόσο κάτι θετικό για την πορεία της και αυτό εξαιτίας του γεγονότος ότι εμφανίζει υψηλό ποσοστό επισφαλών απαιτήσεων,

αφού η μέση περίοδος εισπραξης των απαιτήσεων της, είναι περίπου τέσσερις μήνες όπως θα δούμε παρακάτω, ενώ η περίοδος παραμονής των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων στην εταιρεία είναι πολύ μικρότερη. Το 2002, ο δείκτης βρίσκεται χαμηλότερα από τη μονάδα και σε σχέση με τις άλλες χρονιές.

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της «Τροφοματ S.A.» δεν επαρκούν για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της. Αποτέλεσμα αυτού είναι η εταιρεία να εστιάζει την προσοχή της στις πωλήσεις της. Σε περίπτωση που οι πωλήσεις αυτές μειωθούν, θα πρέπει να αναζητηθούν νέα κεφάλαια, είτε με έκδοση νέων μετοχών, είτε με προσφυγή στον δανεισμό.

Τις τρεις διαχειριστικές χρήσεις 2001,2002,2003 ανάμεσα στο δείκτη Γενικής ρευστότητας και Ειδικής ρευστότητας, παρατηρούνται διαφορές οι οποίες φανεράνουν τα αυξημένα αποθέματα που υπάρχουν στις αποθήκες της εταιρείας.

III. Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας.

Με τον αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας, μελετούμε την ικανότητα να εξοφληθούν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις μιας εταιρείας με τα μετρητά που διαθέτει. Υπολογίζεται εάν διαιρεθεί το σύνολο του διαθέσιμου ενεργητικού με το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών της.

Ο αριθμοδείκτης αυτός, μας βοηθά να κατανοήσουμε πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία καλύπτουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Με μια αρχική ματιά στον ισολογισμό της «Τροφοματ S.A.» διαπιστώνουμε ότι τα μετρητά της βρίσκονται σε χαμηλά ποσοστιαία επίπεδα και από χρονιά σε χρονιά μειώνονται (ποσοτικά). Κατά συνέπεια και ο δείκτης ταμειακής ρευστότητας παρουσιάζει χαμηλό επίπεδο για τις χρήσεις 2001, 2002, 2003.

Συγκεκριμένα το 2001 είναι 0,11, το 2002 0,14 και το 2003 στο 0,09 φορές τα αποτελέσματα αποτελούν αρνητικό στοιχείο για την επιχείρηση. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η επιχείρηση διαθέτει υψηλές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υψηλά ποσοστά ανεπίδεκτων και επισφαλών απαιτήσεων καθώς επίσης στο γεγονός ότι προέβη στην αποπληρωμή μακροχρόνιου δανείου που είχε λάβει στο παρελθόν. Τέλος ένα άλλο ενδεχόμενο που να δικαιολογεί τις χαμηλές αυτές τιμές του δείκτη ταμειακής ρευστότητας είναι το ότι η «Τροφοματ S.A.» διέθεσε ένα μεγάλο μέρος των μετρητών της για τη διεξαγωγή επενδύσεων.

"Trofomar" Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατράν Α.Ε.

Μέθοδος Αριθμοδεικτών

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Α/Α	Τύποι Αριθμοδεικτών	Χρήσεις		
		2001	2002	2003
1.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ = $\frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$	1,11 φορές	1,13 φορές	1,26 φορές
2.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ/ ΑΜΕΣΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ = $\frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ} * \text{ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$	0,91 φορές	0,88 φορές	0,98 φορές
3.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ = $\frac{\text{ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΛΗΞΗΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$	0,11 φορές	0,14 φορές	0,09 φορές

7.4. Δείκτες Δραστηριότητας (Activity Ratios)

Οι δείκτες δραστηριότητας (*activity ratios*) είναι η δεύτερη κατηγορία δεικτών με την οποία θα ασχοληθούμε σε αυτό το κεφάλαιο. Αποτελούν κριτήριο μέτρησης του βαθμού αποτελεσματικότητας, χρησιμοποίησης (αξιοποίησης) των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, αφού όσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των διαθέσιμων επιχειρηματικών πόρων, τόσο πιο αποτελεσματική (κερδοφόρα) αποβαίνει η εκμετάλλευση της επιχείρησης.

Η σημασία των δεικτών δραστηριότητας είναι μεγάλη μιας και συμβάλουν στον προσδιορισμό της ταχύτητας με την οποία κινείται το συνολικό παραγωγικό συναλλακτικό κύκλωμα της επιχείρησης, που αποτελεί και τον κύριο αντικειμενικό σκοπό για την μεγιστοποίηση του κέρδους της.

Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των δεικτών δραστηριότητας έχουν ως πηγή τις οικονομικές καταστάσεις της «Τροφomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» για την χρονική περίοδο 2001-2003. Ορισμένους από τους δείκτες τους συναντάμε δυο φορές εκφρασμένους με διαφορετικό τρόπο, σε φορές και σε ημέρες.

I. Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων

Τα αποθέματα ετοιμών προϊόντων, πρώτων και βοηθητικών υλών, ειδών συσκευασίας πρέπει να διατηρούνται σε ορθολογικό

επίπεδο, έτσι ώστε να επιτρέπεται η ομαλή και απρόσκοπτη εκτέλεση του προγράμματος παραγωγής και των παραγγελιών της. Το ύψος των αποθεμάτων υπολογίζεται με βάση τις παραγγελίες που δέχεται η επιχείρηση, προσαυξημένο με κάποιο ποσοστό για την αντιμετώπιση τυχόν αύξησης της ζήτησης ή προβλήματος ανεφοδιασμού της με πρώτες και βοηθητικές ύλες. Όταν η επιχείρηση διατηρεί περισσότερα αποθέματα από όσα χρειάζεται αποτελεί δέσμευση κεφαλαίων και λειτουργούν αρνητικά για αυτήν. Έτσι προτιμότερο είναι να διατηρεί τα απαραίτητα αποθέματα, τα οποία με την πάροδο των εργασιών θα ανανεώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα στη χρήση. Ορίζεται ως το πηλίκο του κόστους πωληθέντων προς το μέσο απόθεμα προϊόντων. Το μέσο απόθεμα υπολογίζεται από τον μέσο όρο των αποθεμάτων αρχής και τέλους. Για να εκφράσουμε τον ίδιο δείκτη σε ημέρες διααιρούμε τις 365 ημέρες της χρήσης με το πηλίκο των καθαρών πωλήσεων προς το μέσο απόθεμα προϊόντων.

Με αυτούς τους δείκτες οι ενδιαφερόμενοι αναλυτές γνωρίζουν πόσες φορές κατά την διάρκεια της χρήσης ανανεώθηκαν τα αποθέματα των προϊόντων της επιχείρησης, αλλά και ανά πόσες μέρες κατά μέσον όρο. Γενικά όσο πιο μεγάλος είναι αυτός ο δείκτης (σε φορές) τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση, μιας και η τακτική ανανέωση των αποθεμάτων συνεπάγεται και την πραγματοποίηση πωλήσεων.

Στην συγκεκριμένη επιχείρηση τα αποθέματα των προϊόντων ανανεώθηκαν περίπου 11 φορές κατά την χρήση 2001 δηλαδή κάθε 27 ημέρες και από 9 φορές τις χρήσεις 2002 & 2003, ανά 32 και 33 ημέρες αντίστοιχα. Το γεγονός ότι η εταιρεία ανανεώνει τα αποθέματα της μια φορά κάθε μήνα είναι σημαντικό στοιχείο μιας και από αυτό συμπεραίνουμε ότι ο κύκλος των πωλήσεων της είναι αδιάκοπος. Βέβαια θετικό δεν μπορεί να αποτελέσει το γεγονός ότι τις χρήσεις 2002-2003 οι φορές που ανανεώνονται τα αποθέματα της μέσα στην χρήση μειώνεται. Αντίθετα θα πρέπει να απασχολήσει την διοίκηση της εταιρείας.

II. Δείκτης ταχύτητας εισπράξεων απαιτήσεων

Οι επιχειρήσεις οι οποίες πραγματοποιούν πωλήσεις επί πιστώσει δεσμεύουν ένα ποσό κεφαλαίων, το οποίο εισπράττουν μετά από κάποιο χρονικό διάστημα μαζί με το κέρδος που θα τους αποφέρει η πώληση. Αντιμετωπίζουν όμως και ορισμένους κινδύνους από επισφαλείς και ανεπίδεκτους εισπραξής πελάτες. Χρήσιμο λοιπόν είναι οι διοικούντες την επιχείρηση να γνωρίζουν το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο η επιχείρηση θα εισπράξει τις απαιτήσεις της από τους τρίτους. Όταν το χρονικό διάστημα εισπραξής είναι μεγάλο λειτουργεί αρνητικά για αυτήν και ίσως θα έπρεπε να αλλάξει τους όρους της πιστώτικής της πολιτικής.

Ο δείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων δείχνει πόσες φορές, κατά μέσο όρο, εισπράττονται κατά τη διάρκεια λογιστικής χρήσεως οι απαιτήσεις της επιχείρησης. Ορίζεται ως το πηλίκο των

καθαρών πωλήσεων προς το μέσο όρο των απαιτήσεων (απαιτήσεις αρχής και τέλους δια δυο). Ο ίδιος δείκτης εκφρασμένος σε ημέρες ισούται με το μέσο όρο των απαιτήσεων προς τις καθαρές πωλήσεις επί 365ημέρες. Όσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα εισπράξεως των απαιτήσεων μιας επιχείρησης τόσο μικρότερος είναι ο χρόνος δεσμεύσεως των κεφαλαίων και τόσο καλύτερη η θέση της από άποψη χορηγούμενων πιστώσεων και μικρότερης πιθανότητας ζημιών από επισφαλείς πελάτες.

Στην συγκεκριμένη επιχείρηση για τα έτη 2001-2003 παρατηρούμε ότι οι απαιτήσεις της από τρίτους εισπράττονται κατά μέσο όρο τρεις φορές σε όλη την διάρκεια της χρήσης. Ειδικότερα το 2001 η μέση περίοδος εισπράξης είναι 108 ημέρες, το 2002 110 ημέρες ενώ μια μικρή μείωση παρατηρείται το 2003 στις 104 ημέρες. Αν λάβουμε υπόψη ότι σε ένα ποσοστό ναυτιλιακών εταιρειών η παραμονή των υποχρεώσεων τους προς τους εφοδιαστές είναι περίπου ένας χρόνος, η μέση περίοδος εισπράξης για την εξεταζόμενη επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ικανοποιητική. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι υπεύθυνοι θα πρέπει να εφησυχάζουν.

III. Δείκτης ταχύτητας βραχυχρόνιων υποχρεώσεων

Οι επιχειρήσεις εκτός από τις πωλήσεις επί πιστώσει, πραγματοποιούν και αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών καθώς και ετοιμών προϊόντων ανάλογα με το αντικείμενο τους επί πιστώσει, επίσης λαμβάνουν κάποιες βραχυπρόθεσμες πιστώσεις από τρίτους (πιστωτές διάφοροι, τράπεζες). Οι διάφοροι αναλυτές, διοικούντες και

κυρίως προμηθευτές και άλλοι πιστωτές της επιθυμούν να γνωρίζουν το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο εξοφλούνται οι υποχρεώσεις της προς τρίτους. Για το διάστημα εξόφλησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ενδιαφέρονται και οι διοικούντες την επιχείρηση προκειμένου να γνωρίζουν το κατά πόσο μπορεί να αντεπεξέλθει στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της η επιχείρηση.

Ο δείκτης ταχύτητας βραχυχρόνιων υποχρεώσεων ορίζεται ως το πηλίκο αγορών προς μέσο ύψος βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (μέσος όρος βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αρχής και τέλους). Ο ίδιος δείκτης εκφρασμένος σε ημέρες ισούται με 365 ημέρες της χρήσης προς το πηλίκο του μέσου ύψους βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και των αγορών χρήσης. Ο παραπάνω αριθμοδείκτης δείχνει πόσες φορές μέσα στη χρήση ανανεώθηκαν οι ληφθείσες από την επιχείρηση πιστώσεις, ή αλλιώς πόσες φορές το κόστος πωληθέντων που καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Η παρακολούθηση του αριθμοδείκτη αυτού δείχνει τη πολιτική της επιχείρησης ως προς τη χρηματοδότηση των αγορών της.

Με βάση τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της εξεταζόμενης επιχείρησης προκύπτει ότι η «Τροφοματ ΣΑ» ανανεώνει τις ληφθείσες πιστώσεις το έτος 2001 κατά 0,20 φορές και κατά 0,25 φορές τα επόμενα δυο έτη. Το 2001 εξοφλούσε τις υποχρεώσεις της εντός 74 ημερών περίπου, ενώ τις επόμενες δυο χρήσεις παρατηρούμε μια αύξηση της τάξης των 17 και 19 ημερών αντίστοιχα (91 ημέρες το 2002 και 93 το 2003).

Όπως παρατηρούμε ο δείκτης αυτός την χρήση 2001 διατηρείται σε χαμηλότερα επίπεδα από αυτών της εισπραξής των απαιτήσεων της

Την χρήση 2002 αυξάνεται αρκετά αλλά δεν ξεπερνά αυτόν της εισπραξης. Ο δείκτης αυτός δεν θα πρέπει να υποστεί περαιτέρω αύξηση μιας και όσο χαμηλότερος είναι τόσο ευνοϊκότεροι είναι οι όροι πίστωσης που θα της παρέχουν οι προμηθευτές της.

IV. Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας κεφαλαίου κίνησης

Το κεφάλαιο κίνησης έχει ιδιαίτερη σημασία για την επιχείρηση, λόγω της στενής σχέσης του με την κάλυψη των τρεχουσών λειτουργικών αναγκών της και συνεπώς, της ομαλής λειτουργίας της. Με τον όρο τρέχουσες ανάγκες εννοούμε:

- ➔ Αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών.
- ➔ Κάλυψη εξόδων μισθοδοσίας.
- ➔ Εξόφληση γενικών εξόδων λειτουργίας.
- ➔ Διατήρηση αποθεμάτων πρώτων και βοηθητικών υλών, ημιτελών και ετοιμών προϊόντων.
- ➔ Ξυνατότητα πραγματοποίησης πωλήσεων επί πιστώσει όπως και οι άλλες ανταγωνίστριες επιχειρήσεις του κλάδου.

Η επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης απασχολεί άμεσα την διοίκηση της επιχείρησης διότι συμβάλλει στην αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων καθώς και των τρεχουσών λειτουργικών δαπανών, ώστε να διεξάγονται ομαλά και κατά του πλέον αποτελεσματικό τρόπο οι εργασίες της. Το μέγεθος του κεφαλαίου κίνησης που απαιτείται για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της επιχείρησης, καλείται άριστο μέγεθος κεφαλαίου κίνησης.

Το υπερβολικό μέγεθος κεφαλαίου κίνησης είναι τόσο δυσμενές για την επιχείρηση όσο και η ανεπάρκεια του, διότι ένα μεγάλο μέρος του κεφαλαίου δεν απασχολείται παραγωγικά.

Ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας κεφαλαίου κίνησης υπολογίζεται αν διατρέσουμε τις καθαρές πωλήσεις προς το καθαρό κεφάλαιο κίνησης (καθαρό κεφάλαιο κίνησης = σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού – βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Ο δείκτης αυτός δείχνει πιο είναι το ύψος των πωλήσεων που επιτεύχθηκε από κάθε μονάδα καθαρού κεφαλαίου κίνησης και αν η επιχείρηση διατηρεί μεγάλα κεφάλαια κίνησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Με βάση τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της εξεταζόμενης επιχείρησης «Τροφοματ ΣΑ» προκύπτει ότι τη χρήση 2001 για μια μονάδα καθαρού κεφαλαίου κίνησης επιτεύχθηκαν 25 πωλήσεις. Την επόμενη χρήση παρουσιάστηκε μια μείωση της τάξεως των 19 πωλήσεων ανά μονάδα κεφαλαίου κίνησης, ενώ το 2003 παρατηρούμε μια αισθητή μείωση σε σχέση με την πρώτη χρήση ίση με 12 πωλήσεις ανά μονάδα κεφαλαίου κίνησης.

Αν λάβουμε υπόψη ότι ένας υψηλός δείκτης παρέχει την ένδειξη ανεπάρκειας κεφαλαίων κίνησης και χαμηλής ταχύτητας ανανέωσης των αποθεμάτων ή της ταχύτητας εισπραξης των απαιτήσεων. Επιπλέον η ανεπάρκεια στα κεφάλαια κίνησης μπορεί να συνοδεύεται από αυξημένες τρέχουσες υποχρεώσεις, οι οποίες ενδέχεται να είναι ληξιπρόθεσμες πριν από τη μετατροπή των αποθεμάτων και των απαιτήσεων σε μετρητά. Όσο περισσότερες είναι οι πωλήσεις, σε σχέση με το καθαρό κεφάλαιο κίνησης, τόσο λιγότερο εννοϊκή είναι η

κατάσταση της επιχείρησης αν η ταχύτητα κυκλοφορίας των κεφαλαίων κίνησης επιτεύχθηκε με τη χρησιμοποίηση αυξημένων βραχυπροθέσμων πιστώσεων.

Στην περίπτωση της «Trofomar SA» τη χρονιά 2001, αντιστοιχούν 25 πωλήσεις ανά μια μονάδα κεφαλαίου κίνησης, στοιχείο με το οποίο οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η εταιρεία παρουσιάζει ανεπάρκεια κεφαλαίου κίνησης. Το γεγονός αυτό, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της επόμενης χρήσης, απασχόλησε τη διοίκησή της και έτσι παρατηρείται μια αισθητή μείωση στις 19 πωλήσεις ανά μια μονάδα κεφαλαίου κίνησης. Την επόμενη χρονιά (2003) καταλήγει στις 12 πωλήσεις ανά μια μονάδα κεφαλαίου κίνησης, μειωμένο δηλαδή κατά 7 φορές. Η σταδιακή αυτή μείωση, αποτελεί θετικό στοιχείο για την πορεία της επιχείρησης, η οποία θα πρέπει να τα διατηρήσει σε χαμηλά επίπεδα χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρέπει να γίνεται άσκοπη δέσμευση κεφαλαίων κίνησης.

Υψέκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων

Τα ανώτερα διοικητικά στελέχη των επιχειρήσεων επικεντρώνουν την προσοχή τους και επιδιώκουν την αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτό επιτυγχάνεται με την αύξηση των πωλήσεων της επιχείρησης (παραγωγή προϊόντων), διατηρώντας σταθερό το μέγεθος των παραγωγικών εγκαταστάσεων το οποίο σημαίνει καλύτερη αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού της. Η αύξηση της παραγωγικότητας συμβάλλει στην μείωση του κόστους ανά μονάδα

προϊόντος μιας και λόγω αυξημένης παραγωγής τα σταθερά έξοδα επιμερίζονται σε περισσότερες μονάδες προϊόντων.

Ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων ορίζεται ως το πηλίκο των καθαρών πωλήσεων προς το καθαρό πάγιο ενεργητικό. Ο αριθμοδείκτης αυτός αποτελεί κριτήριο για τον βαθμό απασχόλησης και αξιοποίησης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της. Επίσης, παρέχει ένδειξη του αν υπάρχει υπερεπένδυση σε πάγια σε σχέση με τις πωλήσεις.

Το 2001 η εξετάζουσα εταιρία «Τροφονατ ΣΑ» αξιοποιεί το παραγωγικό της δυναμικό κατά 6 φορές περίπου σε σχέση με τις πωλήσεις της. Το 2002 παρουσιάζει μια μικρή μείωση στις 5 φορές ενώ το 2003 μια αξιόλογη αύξηση αξιοποίησης του δυναμικού της κατά 3 φορές (2003 8 φορές).

Παρατηρώντας την οικονομική κατάσταση του ισολογισμού της, διαπιστώνουμε ότι το σύνολο του πάγιου ενεργητικού μειώνεται σημαντικά από χρήση σε χρήση, ενώ ο κύκλος εργασιών παραμένει στα ίδια επίπεδα με μόνη εξαίρεση τη χρήση 2002, όπου παρατηρείται μικρή μείωση. Αυτό σημαίνει εντατική χρησιμοποίηση των παγίων της εταιρείας.

"Trofomar" Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε.

Μέθοδος Αριθμοδεικτών

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

Α/Α	Όμοιοι Αριθμοδεικτών	Χρήσεις		
		2001	2002	2003
1.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ = $\frac{\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ}}{\text{ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ}}$	10,97 φορές	9,21 φορές	9,34 φορές
2.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ = $365 \cdot \frac{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ}}{\text{ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ}}$	27,15 ημέρες	31,82 ημέρες	33,36 ημέρες
3.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ = $\frac{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ}}{\text{ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ}}$	3,39 φορές	3,32 φορές	3,52 φορές
4.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ = $\frac{\text{ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ} \cdot 365}{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ}}$	107,55 ημέρες	109,85 ημέρες	103,54 ημέρες
5.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ = $\frac{\text{ΛΙΓΟΡΕΣ}}{\text{ΜΕΣΟ ΥΨΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ}}$	0,20 φορές	0,25 φορές	0,25 φορές
6.	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ = $365 \cdot \frac{\text{ΜΕΣΟ ΥΨΟΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ}}{\text{ΛΙΓΟΡΕΣ}}$	73,59 ημέρες	91,25 ημέρες	92,64 ημέρες
7.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ = $\frac{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ}}{\text{ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ}}$	25,17 φορές	19,52 φορές	12,00 φορές
8.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΑΓΙΩΝ = $\frac{\text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ}}{\text{ΚΑΘΑΡΟ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}$	5,74 φορές	4,84 φορές	7,55 φορές

7.5 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Η ικανότητα που έχει μια επιχείρηση να πραγματοποιεί κέρδη σε σχέση με το κεφάλαιο που χρησιμοποιείται από αυτή, καλείται **αποδοτικότητα**. Όλες οι επιχειρήσεις έχουν ως κύριο στόχο την επίτευξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κέρδος. Μέσα από το πόσο αποδοτικές υπήρξαν σ' ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα οι επιχειρήσεις, οδηγούμαστε στην εξαγωγή συμπερασμάτων για την μελλοντική τους πορεία.

Τα πιο σημαντικά στοιχεία λοιπόν για τη σύγκριση και την εξεύρεση της αποδοτικότητας του κεφαλαίου μιας επιχείρησης είναι:

- i) Το κέρδος
- ii) Το κεφάλαιο

Η αποδοτικότητα διακρίνεται στις παρακάτω κατηγορίες:

- ➔ Την αποδοτικότητα του ίδιου κεφαλαίου ή κεφαλαίου επιχειρηματία
- ➔ Την αποδοτικότητα του συνολικού κεφαλαίου ή αποδοτικότητα επιχειρήσεως

Η αποδοτικότητα από άποψη επιχειρηματία, φανερώνει το πόσο απέδωσαν τα κεφάλαια που διέθεσε ο ίδιος (επιχειρηματίας), στην επιχείρησή του. Δείχνει δηλαδή πόσο απέδωσαν τα Ίδια κεφάλαια. Η απόδοση αυτή εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτήθηκε η επιχείρηση. Η υψηλότερη αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων αποτελεί το σημαντικότερο κίνητρο για τη δραστηριότητα μιας επιχείρησης.

Η αποδοτικότητα του συνολικού κεφαλαίου, παρουσιάζει την απόδοση της επιχείρησης ως αυτοτελή οικονομική μονάδα. Υπολογίζεται εάν συσχετίσουμε τα καθαρά κέρδη της χρήσεως πριν αφαιρέσουμε τους φόρους και τους τόκους των ξένων κεφαλαίων, με τα Συνολικά κεφάλαια που απασχολήθηκαν έτσι ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

I. Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου ή Μικτού Κέρδους

Ο υπολογισμός του μικτού κέρδους είναι σημαντικό στοιχείο για όλες τις επιχειρήσεις (εμπορικές και βιομηχανικές), γιατί παρέχει ένα αξιόλογο μέτρο της απόδοσης αυτών. Προκύπτει, εάν διαιρέσουμε τα μικτά κέρδη της χρήσης με τις καθαρές πωλήσεις και εμφανίζει το μικτό κέρδος που αποκτά μια επιχείρηση εάν πουλήσει προϊόντα αξίας 100 μονάδων.

Στην περίπτωση, όπου μια εταιρεία δημοσιεύσει το κόστος πωληθέντων τότε το ποσοστό μικτού κέρδους υπολογίζεται εάν από την αξία πώλησης αφαιρέσουμε το κόστος πωληθέντων. Το κόστος των πωληθέντων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μεγέθη γι' αυτό απαιτείται άριστος έλεγχος.

Για να χαρακτηριστεί μια επιχείρηση επιτυχημένη, θα πρέπει να επιτυγχάνει αρκετά υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους έτσι ώστε να της επιτρέπεται να καλύπτει τα λειτουργικά της έξοδα και ταυτόχρονα να διατηρεί ένα αξιόλογο καθαρό κέρδος. Οπότε όσο υψηλός είναι ένας αριθμοδείκτης τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχείρησης από άποψη κερδών.

Με βάση την κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης της «Τροφοματ ΣΑ» ο αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους διαμορφώνεται στο 18,42% για το 2001, στο 19,17% για το 2002 και για το 2003 στο 14,07% αποτελέσματα αναμενόμενα εάν μελετήσουμε προσεκτικά τη συγκεκριμένη οικονομική κατάσταση και για τα τρία οικονομικά έτη (αύξηση του κόστους πωληθέντων).

Τα χαμηλά ποσοστά που παρουσιάζει ο δείκτης και τις τρεις χρονιές φανερώνουν μια άσχημη πολιτική από μέρους της διοίκησης στους τομείς των αγορών και των πωλήσεων. Αυτό σημαίνει στασιμότητα των πωλήσεων με αποτέλεσμα να μην πραγματοποιούνται σημαντικές αγορές μεγάλων ποσοτήτων σε συμφέρουσες τιμές.

Πρέπει όμως να αφήσουμε ανοιχτό και το ενδεχόμενο, η «Τροφοματ ΣΑ» να έχει επενδύσει, γεγονός το οποίο δεν δικαιολογείται από τον κύκλο εργασιών της και έτσι να εμφανίζει αυξημένο κόστος παραγωγής.

Τέλος υπάρχει η περίπτωση, σκοπύμως να έχει θεσπίσει χαμηλό περιθώριο κέρδους έτσι ώστε να καταφέρει αύξηση του κύκλου εργασιών της.

II. Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους

Το ποσοστό του καθαρού κέρδους που λαμβάνει μια επιχείρηση από τις πωλήσεις που διενεργεί μας δίνει τον αριθμοδείκτη καθαρού περιθωρίου. Ο αριθμοδείκτης υπολογίζεται εάν διααιρεθούν τα καθαρά

κέρδη εκμεταλλεύσεως μιας χρήσης με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων.

Η διοίκηση και κατά καιρούς διάφοροι αναλυτές, βασιζονται στον αριθμοδείκτη καθαρού κέρδους προκειμένου, να οδηγηθούν σε προβλέψεις για τα κέρδη της επιχείρησης μελλοντικά. Ο συνδυασμός της ανάλυσης των αριθμοδεικτών μικτού και καθαρού κέρδους, τέλος, τους επιτρέπει να εμβαθύνουν περισσότερο στην εσωτερική λειτουργία μιας επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο πιο επικερδής είναι μια εταιρεία.

Για την «Τοφοματ SA» το περιθώριο καθαρού κέρδους για το 2001 είναι 6,98%, για το 2002 17,27% και τέλος για το 2003 παρουσιάζει σημαντική αύξηση και διαμορφώνεται στο 38,71%.

Τις διαχειριστικές χρήσεις 2001,2002 παρατηρούμε ότι η εταιρεία δεν παρουσιάζει σημαντικά κέρδη.

III. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (R.O.E)

Η κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης εμφανίζεται μέσα από τον αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων. Ο συγκεκριμένος δείκτης εκφράζει σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκε ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα από πλευράς της.

Υπολογίζεται εάν διαιρέσουμε τα Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη μιας εταιρείας με το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων (Μετοχικό + Αποθεματικό). Ο συγκεκριμένος δείκτης συναρτάται από το ύψος των ξένων που έχουν επενδυθεί μέσα στην επιχείρηση. Στην περίπτωση όπου τα ξένα κεφάλαια αυξάνουν και δεν χρησιμοποιούνται με ορθό

τρόπο από μια εταιρεία, παρουσιάζονται μια σειρά από αλυσιδωτές αυξήσεις τόσο σε τόκους όσο και σε άλλα έξοδα και κατά συνέπεια την μείωση του καθαρού κέρδους. Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων μπορεί να μειωθεί εάν τα εν λόγω κεφάλαια ύστερα από την εισροή τους στην επιχείρηση, παραμένουν ακρησιμοποιήτα για ένα ιδιαίτερα μεγάλο χρονικό διάστημα.

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας της επιχείρησης «Τροφοματ SA» για τις διαχειριστικές χρήσεις που εξετάζουμε διαμορφώνεται το ποσοστό του δείκτη το 2001 ανέρχεται στο 39,12%. Το συγκεκριμένο αποτέλεσμα είναι αρκετά σημαντικό. Σημαίνει δηλαδή ότι τα ίδια κεφάλαια αξιοποιούνται με τρόπο σωστό κι διατηρούν τα κέρδη σε ικανοποιητικά επίπεδα. Την επόμενη χρονιά, το 2002 ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει μείωση κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες. Την ίδια πτωτική πορεία ακολουθεί και το 2003, η διαφορά όμως είναι αρκετά μεγάλη και κυμαίνεται στο 18,71%.

Από τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας παρατηρούμε ότι το σύνολο των ιδίων της κεφαλαίων κατ' απόλυτη τιμή παρουσιάζει αύξηση από έτος σε έτος, ενώ τα καθαρά κέρδη χρήσης προ φόρων τις δύο πρώτες χρονιές κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα και το 2003 μειώνονται σημαντικά (177.625,51 €).

IV. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών Κεφαλαίων (R.O.A)

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων φανερώνει την κερδοφόρα δυναμικότητα των απασχολούμενων

κεφαλαίων της επιχείρησης (ιδίων + ξένων). Ειδικότερα δείχνει την αποδοτικότητα της επιχείρησης ανεξάρτητα από τις πηγές προέλευσης των κεφαλαίων της, την ικανότητά της για την πραγματοποίηση κερδών και το βαθμό επιτυχίας της διοικήσεώς της στη χρησιμοποίηση των ιδίων και των ξένων κεφαλαίων.

Υπολογίζεται εάν διααιρεθούν τα Καθαρά Κέρδη πριν από την αφαίρεση των τόκων και λοιπών χρηματοοικονομικών εξόδων με το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων.

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων, της «Τροφοματ SA» για τη διαχειριστική χρήση 2001, είναι 46,71%. Την επόμενη χρονιά μειώνεται στο 40,27% και τέλος το 2003 διαμορφώνεται στο 22,58%.

Για την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων, κρίνεται απαραίτητη η συσχέτιση των αριθμοδεικτών, αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων καθώς και της αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων.

Στην περίοδο που εξετάζουμε το 2001-2003, ο δείκτης $R.O.A$ κυμαίνεται στο ποσοστό του 46,71%(2001), 40,27%(2002), 22,58%(2003), ενώ ο δείκτης $R.O.E$ αγγίζει το 39,12%(2001), 35,16%(2002), 18,71%(2003). Παρατηρούμε ότι και τις τρεις χρονιές ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων και επιπλέον οι μεταβολές που παρατηρούνται παρουσιάζουν μια αναλογία. Αυτό σημαίνει ότι η απόδοση των δανειακών κεφαλαίων δεν δικαιολογεί το κόστος τους και λειτουργεί εις βάρος των επενδυτών.

"Trofomar" Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε.

Μέθοδος Αριθμοδεικτών

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Α/Α	Όπος Αριθμοδεικτών	Χρήσεις		
		2001	2002	2003
1.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ = $\frac{\text{ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}} * 100$	18,42%	19,17%	14,70%
2.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ = $\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}} * 100$	6,98%	17,27%	38,71%
3.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ = $\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ} + \text{ΤΟΚΟΙ ΞΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}} * 100$	46,71%	40,27%	22,58%
4.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ = $\frac{\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ}}{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}} * 100$	39,12%	35,16%	18,71%

7.6 Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων & Βιωσιμότητας

Με την ανάλυση των δεικτών ρευστότητας, δραστηριότητας και αποδοτικότητας κεφαλαίων, εξετάσαμε την επιχείρηση από την σκοπιά των βραχυχρόνιων δυνατοτήτων της να ανταποκρίνεται στην εξόφληση των τρεχουσών υποχρεώσεων της, όταν αυτές γίνουν απαιτητές.

Παρόλα αυτά χρήσιμο κρίνεται και η εξέταση της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης της εταιρείας, η οποία περιλαμβάνει την ανάλυση διάρθρωσης των κεφαλαίων της. Λέγοντας **διάρθρωση μιας επιχείρησης** εννοούμε τα διάφορα είδη και τις μορφές των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί για την χρηματοδότηση της. Συγκεκριμένα έχουμε τα ίδια κεφάλαια που αποτελούνται από το μετοχικό κεφάλαιο συν τα αποθεματικά της και τα ξένα κεφάλαια που σχηματίζονται από τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Από τις διάφορες μορφές αυτές άλλες εξασφαλίζονται με την παροχή υποθήκης ή προσημείωσης ή ενέχυρου (μακροπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες) ενώ σε άλλες δεν παρέχεται καμία εμπράγματη ασφάλεια στους πιστωτές (βραχυπρόθεσμες – αγορές εμπορευμάτων επί πιστώσει, πιστωτές διάφοροι κ.α.).

Η σπουδαιότητα της διάρθρωσης των κεφαλαίων έγκειται στις διαφορές που συναντάμε μεταξύ των ιδίων και των ξένων κεφαλαίων.

Τα ίδια κεφάλαια:

➔ Έπλωμίζονται του επιχειρηματικού κίνδυνου που αναπόφευκτα διατρέχει η επιχείρηση.

➤ Δεν έχουν ορισμένη απόδοση ούτε χρόνο επιστροφής εφόσον η διανομή του μερίσματος στους μετόχους εξαρτάται από την απόφαση της γενικής συνέλευσης.

➤ Θεωρούνται μόνιμα κεφάλαια και επενδύονται σε μακροχρόνια.

Αντίθετα τα δανειακά (ξένα) κεφάλαια:

➤ Εξοφλούνται προσαυξημένα με τόκους σε τακτά χρονικά διαστήματα ανεξάρτητα από την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

➤ Η μη εξόφληση τους λειτουργεί σε βάρος των ιδίων κεφαλαίων.

➤ Όσο μεγαλύτερη είναι η δανειακή επιβάρυνση τόσο περισσότερες είναι οι σταθερές επιβαρύνσεις και υποχρεώσεις τις οποίες πρέπει να αποπληρώσει η εταιρεία και η παρουσία τους γίνεται περισσότερο αισθητή όταν καταστούν απαιτητές και πρέπει να αποπληρωθούν προσαυξημένες με τόκους.

➤ Όταν τα κέρδη της επιχείρησης παρουσιάζουν διακυμάνσεις η συμβολή των ξένων κεφαλαίων επιδρά αρνητικά καθιστώντας τα περισσότερο ασταθή.

Από την άλλη πλευρά η χρησιμοποίηση ξένων κεφαλαίων για χρηματοδότηση προγραμμάτων νέων επενδύσεων, παρουσιάζουν πολλά πλεονεκτήματα, σε σχέση με την έκδοση νέων τίτλων από την αύξηση κεφαλαίων. Συγκεκριμένα:

☑ Η απόδοση των νέων επενδύσεων που χρηματοδοτούνται με δανειακά κεφάλαια είναι μεγαλύτερη από τον τόκο των ξένων επομένως οι μέτοχοι επωφελούνται από τα κέρδη χωρίς να εισφέρουν πρόσθετα δικά τους κεφάλαια.

☑ Σε περιόδους πληθωρισμού και μειώσεις της αγοραστικής αξίας του χρήματος, διότι τα ονομαστικά κέρδη των επιχειρήσεων εμφανίζονται αυξημένα ενώ οι υποχρεώσεις παραμένουν σταθερές.

☑ Οι τόκοι των ξένων κεφαλαίων αφαιρούνται από τα κέρδη και ως εκ τούτου η επιχείρηση καταβάλλει λιγότερους φόρους.

Όμως γεγονός είναι ότι ο υπερδανεισμός μπορεί όχι μόνο να αντιστρέφει τους εννοϊκούς όρους για την επίτευξη αυξημένων κερδών, αλλά και να θέσει σε κίνδυνο την όλη επιχείρηση. Γι' αυτό η πολιτική που ακολουθεί η επιχείρηση ως προς την διάρθρωση των κεφαλαίων της έχει ως σκοπό την ισορροπία μεταξύ του αναλαμβανόμενου κινδύνου από την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της προσδοκώμενης από αυτήν αποδόσεως.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις μιας επιχείρησης για τον καθορισμό και την διατήρηση μιας δεδομένης διάρθρωσης των κεφαλαίων είναι οι εξής:

1. **Ο επιχειρηματικός κίνδυνος** συναντάται σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες και συνδέεται άμεσα με το είδος κάθε επιχείρησης.

2. **Η θέση της επιχείρησης από άποψη φορολογίας:** Το γεγονός όπως αναφέραμε και παραπάνω της μείωσης του φορολογητέου ποσού και του κόστους δανεισμού εφόσον οι τόκοι των δανείων αφαιρούνται από τα κέρδη, αποτελούν ένα σημαντικό κίνητρο για τις επιχειρήσεις. Αυτό το κίνητρο παύει να υφίσταται αν το μεγαλύτερο μέρος των κερδών της υπόκειται σε φορολογικές απαλλαγές. Το ευδεχόμενο αυτό συμβαίνει όταν η επιχείρηση έχει την δυνατότητα να πραγματοποιεί αυξημένες αποσβέσεις, να έχει μειωμένη

φορολογία λόγω πραγματοποιήσεως νέων επενδύσεων ή λόγω μεταφοράς υπολοίπου ζημιών προηγούμενων χρήσεων.

3. Η ικανότητα της επιχείρησης να αντλεί κεφάλαια με επωφελείς γι' αυτήν όρους, ακόμη και κάτω από δύσκολες συνθήκες: Το φαινόμενο της στενότητας ρευστών για τις επιχειρήσεις αποτελεί κατά κύριο λόγο την αιτία που οι εταιρείες καταφεύγουν στον δανεισμό από τις τράπεζες. Όταν μια επιχείρηση απευθυνθεί σε κάποια τράπεζα για λήψη δανείου αυτή εξετάζει την δανειακή επιβάρυνση της δηλαδή την αναλογία των ξένων και των ιδίων κεφαλαίων της. Στην περίπτωση όπου η εταιρεία παρουσιάζει υψηλό ποσοστό δανειακών κεφαλαίων, η τράπεζα προκειμένου να διασφαλίσει τα χρήματα της επιβάλλει δυσμενείς όρους δανεισμού στην επιχείρηση. Οι όροι αυτοί γίνονται ευνοϊκότεροι στην περίπτωση όπου οι οικονομικές καταστάσεις της παρουσιάζονται υγιείς και δυναμικές.

I. Βείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική αγορά στην πλειοψηφία τους αντιμετωπίζουν στενότητα ρευστών. Αυτό σημαίνει, ότι αγοράζουν τα εμπορεύματα τους ή τις πρώτες και βοηθητικές ύλες με πίστωση χρηματοδοτώντας με αυτό τον τρόπο του κύκλο εργασιών τους. Έτσι δημιουργούν βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές τους, τις οποίες αποπληρώνουν μετά την είσπραξη των πωληθέντων τους, από την πώληση των παραγόμενων προϊόντων.

Από την άλλη πλευρά κάθε είδους επέκταση του κύκλου εργασιών της ή της επιχείρησης και γενικά οποιαδήποτε μορφή επένδυσης, συνήθως χρηματοδοτείται στις περισσότερες εταιρείες με μακροχρόνιο δανεισμό (λήψη δανείου από τράπεζες). Η εξόφληση του δανείου αυτού γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα αποτελώντας μέχρι την στιγμή της αποπληρωμής του σταθερή δαπάνη για την επιχείρηση.

Τόσο η βραχυπρόθεσμη όσο και η μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της επιχείρησης που στο σύνολο τους αποτελούν την δανειακή επιβάρυνση της εταιρείας, πρέπει να ελέγχονται από την διοίκηση της.

Ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης δείχνει το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που έχουν χρηματοδοτηθεί από τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πιστωτές της επιχείρησης. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο των δανειακών κεφαλαίων προς τα συνολικά κεφάλαια.

Στην συγκεκριμένη επιχείρηση ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης παρουσιάζεται την χρήση 2001 στο 69,51%, δηλαδή το 70% περίπου των περιουσιακών στοιχείων της χρηματοδοτείται από βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πιστωτές. Την χρήση 2002 το ποσοστό αυτό μειώνεται κατά 3,73% ενώ την επόμενη χρήση κατά 5,36% στοιχείο θετικό για την πορεία της. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία αυξάνει την πιστοληπτική της ικανότητα και μπορεί να επιδιώξει πιστώσεις με ευνοϊκούς όρους.

II Δείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια

Τόσο οι μακροπρόθεσμοι όσο και οι βραχυπρόθεσμοι δανειστές μιας επιχείρησης προκειμένου να διασφαλίσουν τα χρήματά τους εξετάζουν το ποσοστό της δανειακής επιβάρυνσης της. Αν το ποσοστό παρουσιάζεται αυξημένο και πρόκειται για προμηθευτές, διακόπτουν την παροχή πίστωσης προς την εταιρεία ή αν πρόκειται για τράπεζα όπως προαναφέραμε επιβάλλουν δυσμενείς όρους δανεισμού. Για το ύψος της δανειακής επιβάρυνσης μιας εταιρείας ενδιαφέρονται και υποψήφιοι επενδυτές όπως επίσης και επιχειρήσεις που αποβλέπουν σε συγχώνευση ή απορρόφηση της.

Οι πλέον άμεσοι ενδιαφερόμενοι, οι οποίοι και πρέπει να ελέγχουν το ύψος του δανεισμού είναι οι διοικούντες την επιχείρηση, προς αποφυγή του φαινομένου του υπερδανεισμού, το οποίο συναντάται σε εταιρείες με όχι και τόσο υγιείς και δυναμικές οικονομικές καταστάσεις.

Ο αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιείται για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ή όχι υπερδανεισμός σε μια επιχείρηση, και εκφράζει την σχέση μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων (μετοχικό κεφάλαιο + αποθεματικά) προς το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων (μακροπρόθεσμες + βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Δείχνει την ασφάλεια που παρέχει η επιχείρηση στους δανειστές της.

Στην συγκεκριμένη επιχείρηση ο δείκτης ίδια προς δανειακά κεφάλαια αυξάνεται από χρήση σε χρήση φτάνοντας το 2003 το 65,50%. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι υποχρεώσεις της

επιχείρησης μειώθηκαν εφόσον είχαμε και την αποπληρωμή του δανείου το 2001 και παράλληλη αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της.

III. Δείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια

Η διοίκηση της επιχείρησης αναλύοντας την πορεία της, εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτούνται τα πάγια της και κυρίως όταν η εταιρεία ενδιαφέρεται να αγοράσει νέο πάγιο εξοπλισμό. Επιπλέον ελέγχει το ύψος του πάγιου ενεργητικού της προς αποφυγή του φαινομένου της υπερεπένδυσης των κεφαλαίων της, σε ακίνητα και λοιπά πάγια στοιχεία. Αυτό λειτουργεί αρνητικά στο αποτέλεσμα, δεδομένου ότι οι απόκτηση πάγιου εξοπλισμού συνεπάγεται από τον νόμο διενέργεια ετήσιων αποσβέσεων οι οποίες μειώνουν τα κέρδη της.

Ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια, προσδιορίζεται αν διαιρέσουμε τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης με το σύνολο των επενδύσεων της σε πάγια. Όταν τα ίδια κεφάλαια είναι μεγαλύτερα των επενδύσεων της σε πάγια, τότε ένα μέρος των κεφαλαίων κίνησης προέρχεται από τους μετόχους της. Αντίθετα όταν τα ίδια κεφάλαια είναι μικρότερα των επενδύσεων σε πάγια, τότε για την χρηματοδότηση των πάγιων στοιχείων της έχουν χρησιμοποιηθεί, εκτός από τα ίδια και ξένα κεφάλαια.

Ο δείκτης ιδίων προς πάγια για την χρήση 2001 είναι 101,54%, που σημαίνει ότι τα πάγια της επιχείρησης χρηματοδοτούνται εξολοκλήρου από τους μετόχους της. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται κατά πολύ τις επόμενες χρήσεις φτάνοντας την χρήση 2003 το 167,60%. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2001-

2003 το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 16,10% ενώ το σύνολο του πάγιου ενεργητικού μειώθηκε κατά 29,66%.

Υ. Δείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις

Ένα άλλο στοιχείο το οποίο εξετάζουν οι δανειστές της επιχείρησης είναι το κατά πόσο η ρευστοποίηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού αρκεί, ώστε να αποπληρωθούν οι υποχρεώσεις της προς τρίτους. Πρέπει όμως να ληφθούν υπόψη τόσο ο βαθμός ρευστοποίησης των κυκλοφοριακών στοιχείων της, όσο και οι ζημιές που θα προκύψουν από την ρευστοποίηση τους.

Ο αριθμοδείκτης του κυκλοφορούντος ενεργητικού προς το σύνολο των υποχρεώσεων εκφράζει τη ρευστότητα των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της και βρίσκεται αν διαρέσουμε το σύνολο των υποχρεώσεων της με το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Ο αριθμοδείκτης αυτός επηρεάζεται αντίστροφα από λειτουργικές και έκτακτες ζημιές.

Οι βραχυχρόνιοι πιστωτές προστατεύονται περισσότερο, καθώς το κεφάλαιο κίνησης μιας επιχείρησης αυξάνεται με κεφάλαια των φορέων της. Ένας σχετικά υψηλός αριθμοδείκτης παρέχει ένδειξη ότι αν δεν προκύψουν υπερβολικές ζημιές από την ρευστοποίηση των κυκλοφοριακών στοιχείων, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις θα μπορέσουν να εξοφληθούν από τα κεφάλαια κίνησης.

Στην συγκεκριμένη επιχείρηση για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2001-2003 παρατηρούμε συνολική αύξηση του δείκτη κατά

26% περίπου, φτάνοντας το 126,34%. Αυτό οφείλεται στην μείωση των υποχρεώσεων της η οποία είναι μεγαλύτερη από αυτή που σημειώθηκε στο κυκλοφορούν ενεργητικό. Αυτό σημαίνει ότι οι υποχρεώσεις των πιστωτών της προστατεύονται σε μεγαλύτερο βαθμό και πως τα κεφάλαια που διαθέτουν οι μέτοχοι της για την χρηματοδότηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού αυξήθηκαν.

"Trofofarm" Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνική Τροφοδοτική Αντιπροσωπευτική Εταιρεία Πατρών Α.Ε.

Μέθοδος Αριθμοδεικτών

Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων & Βιωσιμότητας

Α/Α	Τύποι Αριθμοδεικτών	Χρήσεις		
		2001	2002	2003
1.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ $= \frac{\text{ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}} * 100$	69,51%	65,78%	60,42%
2.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ $= \frac{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}} * 100$	43,85%	52,01%	65,50%
3.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣ ΠΑΓΙΑ $= \frac{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΠΑΓΙΑ}} * 100$	101,54%	189,47%	167,60%
4.	ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ $= \frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ}} * 100$	100,56%	112,88%	126,34%

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο

"Συμπεράσματα

-

Προτάσεις"

Συμπεράσματα

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία εξετάσαμε τις οικονομικές καταστάσεις της «Trofomar Ανώνυμος Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.» για τα έτη 2001-2003. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε με α) την συγκριτική ή διαχρονική ή και οριζόντια χρηματοοικονομική μέθοδο ανάλυσης β) την κάθετη ή διαστρωματική χρηματοοικονομική μέθοδο ανάλυσης και γ) με την μέθοδο των αριθμοδεικτών.

Από την ανάλυση των καταστάσεων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης οδηγηθήκαμε σε ορισμένα συμπεράσματα τα οποία παραθέτουμε συγκεντρωτικά παρακάτω.

➤ Οι Ένσωματες Ακτινοποιήσεις της «Trofomar S.A» δεν παρουσιάζουν κάποια ιδιαίτερη μεταβολή στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο. Οι μειώσεις που παρατηρήθηκαν οφείλονται κυρίως σε αποσβέσεις, τις οποίες νομίμως διενεργεί η επιχείρηση ετησίως. Η μοναδική αξιόλογη μεταβολή που παρουσιάστηκε αφορά τα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός, όπου η επιχείρηση πραγματοποίησε αγορές το 2003 αξίας ίσης με το τριπλάσιο της Αναπόσβεστης του προηγούμενου έτους. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης χρηματοδοτούνται εξολοκλήρου από τους μετόχους της ενώ δεν παρέχεται η ένδειξη υπερεπέδωσης σε πάγια σε σχέση με τις πωλήσεις.

➤ Οι συμμετοχές της επιχείρησης σε άλλες επιχειρήσεις, το 2003 μηδενίστηκαν, αφού όπως σημειώνεται και στο Πρόσάρτημα η μοναδική εταιρία στην οποία συμμετείχε η «Trofomar S.A.» παύει για κάποιο λόγο να υφίσταται στις 31/12/2002.

➤ Τα αποθέματα της «Τροφοματ S.A.» παρουσιάζονται αυξημένα την περίοδο 2002-2003 σε σχέση με τις πωλήσεις της οι οποίες μειώνονται ιδιαίτερα το 2002. Η εταιρεία ενδεχομένως α) δεν διενέργησε τις αναμενόμενες πωλήσεις β) προκειμένου να μειώσει το κόστος πωληθέντων και κατά συνέπεια να αυξήσει τα κέρδη της πραγματοποιήσει αγορά μεγάλης ποσότητας εμπορευμάτων σε συμφέρουσα τιμή γ) στα αποθέματα της περιλαμβάνονται και εμπορεύματα που αφορούν παραγγελίες που έλαβε και πρέπει να παραδώσει τις πρώτες μέρες του Ιανουαρίου και συμπεριελήφθησαν στην απογραφή στο τέλος της χρήσης και δ) ενδέχεται η εταιρεία να εμφανίζει αυξημένα αποθέματα προκειμένου να αλλοιώσει το αποτέλεσμα της. Το γεγονός ότι η εταιρεία αναnevώνει τα αποθέματα της μια φορά κάθε μήνα είναι σημαντικό στοιχείο μιας και από αυτό συμπεραίνουμε ότι ο κύκλος των πωλήσεων της είναι αδιάκοπος.

➤ Οι απαιτήσεις της επιχείρησης από πελάτες, υπολογίζονται αν από την πραγματική τους αξία, αφαιρέσουμε τις προβλέψεις για επισφαλείς και ανεπίδεκτους εισπραχτές πελάτες. Μετά την μείωση του 2001-2002, παρατηρούμε την επόμενη περίοδο μια σημαντική αύξηση που μπορεί να σημαίνει και αλλαγή της πιστωτικής πολιτικής της. Στην συγκεκριμένη επιχείρηση οι απαιτήσεις εισπράττονται κατά μέσο όρο τρεις φορές σε όλη την διάρκεια της χρήσης.

➤ Τα διαθέσιμα της επιχείρησης μειώθηκαν γεγονός που μπορεί να οφείλεται α) κατά ένα μέρος στην κατάθεση μετρητών σε τραπεζικούς λογαριασμούς της, β) στην αύξηση των απαιτήσεων της από πελάτες (πιθανή αλλαγή πιστωτικής πολιτικής) γ) στη συνολική μείωση των

επιταγών εισπρακτέων δ) στην αποπληρωμή των οφειλών της ε) στην κάλυψη των αναγκών της.

➔ Γενικά η ρευστότητα της παρόλο που πλησιάζει τη μονάδα, δεν σημαίνει ωστόσο κάτι θετικό για την πορεία της, εξαιτίας του γεγονότος ότι αφενός εμφανίζει υψηλό ποσοστό επισφαλών απαιτήσεων και αφετέρου η μέση περίοδος είσπραξης των απαιτήσεων της, είναι μεγαλύτερη από αυτήν της παραμονής των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της.

➔ Τα ίδια κεφάλαια της «Τροφοματ S.A.» παρουσιάζουν αύξηση στοιχείο θετικό και το οποίο είναι αποτέλεσμα τόσο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου όσο και των αποθεματικών και των κερδών εις νέο.

➔ Οι μακροπρόθεσμες οφειλές της εξοφλούνται, αποπληρώνοντας δάνειο που είχε λάβει υποσημειώνοντας την ακίνητη περιουσία της σύμφωνα με πληροφορίες που αντλούμε από σημείωση που υπάρχει στον ισολογισμό της. Αυτό είναι πολύ σημαντικό στοιχείο στην πορεία της αφού μειώνει την δανειακή της επιβάρυνση και αυξάνει την πιστοληπτική της ικανότητα.

➔ Οι βραχυπρόθεσμες οφειλές της μειώνονται στην εξεταζόμενη περίοδο στοιχείο θετικό για την πορεία της, μιας και αυτό μπορεί να συμβάλλει στην επίτευξη ευνοϊκότερων όρων πίστωσης. Η μέση περίοδος αποπληρωμής των υποχρεώσεων της παρόλη την αύξηση που υπέστη τα οικονομικά έτη 2002-2003 δεν ξεπέρασε αυτή της είσπραξης των απαιτήσεων της. Δεν θα πρέπει όμως να λάβει περαιτέρω αύξηση.

- Το κεφάλαιο κίνησης της «Trofomar S.A.» χαρακτηρίζεται ανεπαρκές την χρήση 2001 ενώ παρουσιάζει σταδιακή βελτίωση τις επόμενες χρήσεις.
- Ο κύκλος εργασιών της παρουσιάζει μείωση στην εξεταζόμενη περίοδο.
- Το κόστος πωληθέντων παρουσιάζεται αυξημένο σε σχέση με του κύκλο εργασιών της στοιχείο, γεγονός το οποίο θα πρέπει να εστιάσουν το ενδιαφέρον τους οι υπεύθυνοι της επιχείρησης.
- Τα κέρδη προ φόρων και τόκων παρουσιάζονται ιδιαίτερα μειωμένα το οικονομικό έτος 2003 κατά ένα μέρος και στην αύξηση του κόστους παραγωγής, στην μείωση των διαθεσίμων της.

Προτάσεις

- ☑ Η επιχείρηση είναι να επιδιώκει την εντατική χρησιμοποίηση των διαθέσιμων επιχειρηματικών πόρων, που έχουν ως αποτέλεσμα την κερδοφόρα εκμετάλλευση της.
- ☑ Τα αποθέματα ετοιμών προϊόντων, πρώτων και βοηθητικών υλών, ειδών συσκευασίας πρέπει να διατηρούνται σε ορθολογικό επίπεδο, έτσι ώστε να επιτρέπεται η ομαλή και απρόσκοπτη εκτέλεση του προγράμματος παραγωγής και των παραγγελιών της. Το ύψος των αποθεμάτων υπολογίζεται με βάση τις παραγγελίες που δέχεται η επιχείρηση, προσαυξημένο με κάποιο ποσοστό για την αντιμετώπιση τυχόν αύξησης της ζήτησης ή προβλήματος ανεφοδιασμού της με πρώτες και βοηθητικές ύλες.

☑ Η «Τροφοματ S.A.» θα πρέπει να διατηρήσει το κεφάλαιο κίνησης σε χαμηλά επίπεδα επιδιώκοντας άριστο μέγεθος του. Αυτό θα θετικά συμβάλει στην αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων καθώς και των τρεχουσών λειτουργικών δαπανών, ώστε να διεξάγονται ομαλά και κατά του πλέου αποτελεσματικό τρόπο οι εργασίες της.

☑ Η δαμειακή της επιβάρυνση θα πρέπει να διατηρηθεί σε χαμηλά επίπεδα αυξάνοντας με αυτό τον τρόπο την πιστοληπτική της ικανότητα και τις πιθανότητες επίτευξης ευνοϊκότερων όρων πίστωσης.

☑ Οι υπεύθυνοι της επιχείρησης θα πρέπει να αναζητήσουν τρόπους μείωσης του κόστους πωληθέντων ώστε να βελτιώσουν το αποτέλεσμα της.

☑ Τέλος η μείωση των κερδών της θα πρέπει να απασχολήσει τη διοίκηση της αναζητώντας τις αιτίες που προκάλεσαν την αρνητική αυτή μεταβολή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

*Προσωρινή αποθήκευση εμπορευμάτων σε ειδικά στεγασμένους
χώρους του Ο.Λ.Π.*

Εικόνα 1

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΕΦΘΑΙΩΝ				ΣΕΙΡΑ Β		
Εξαγωγέας - Εφοδιαστής		ΑΦΜ		Αριθμός Δελτίου		ΑΝΤΙΤΥΠΟ Α ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ
Αριθμός ΕΛΔΕΠ 391/98		ΤΕΛΩΝΕΙΟ		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Α' ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ & ΕΦΘΑΙΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ		
Όνομα πλοίου		Εθνικότητα		ΘΕΩΡΗΣΗ Βεβαιώνεται ότι ο εξαγωγέας - εφοδιαστής που αναγράφεται στο δελτίο αυτό και πάνω στο οποίο έχει τεθεί η σφραγίδα της υπηρεσίας μας, έχει νόμιμη τη με αριθ. 391/98 Ε Λ Δ Ε Π και επιφέρει να ενταχτεί με τις απλοποιημένες διαδικασίες των άρθρων 11 έως 14 της με αριθ. Τ. 1940/41/14-4-03 ΑΥΟ προδιαγραφές πλοίων γαμμένων εξωτερικού και μικτών καθώς και αεροσκαφών διεθνών ατήσεων που βρίσκονται σε Ελληνικά ή ξένα λιμάνια ή αεροδρόμια με κοινοτικά ή μη κοινοτικά προϊόντα τα οποία δεν διέρχονται από άλλα Κ. Μ.		
Όνομα αίφους ή αριθμός ατήσης		Εθνικότητα				
Λιμάνι και αριθμός νηολόγησης				Τ.Υ.Σ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Το αντίτυπο αυτό να τηρηθεί ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΣ και χωρίς καθυστέρηση στο παραπάνω Τελωνείο Εφοδιασμού αφού προηγουμένως γίνουν οι έλεγχοι και οι πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 10-14 της Τ. 1940/41/14-4-2003 ΑΥΟ.		
Θέση προορισμού						
Πράκτορας ή Πλευσιτήτης				ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΦΟΡΤΩΣΗΣ		
Τιμολόγηση μεταφορικού μέσου						
Ημερομηνία και ώρα προβλεπόμενης αναχώρησης πλοίου ή αεροσκάφους				ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΦΟΡΤΩΣΗΣ		
Ημέρα:.....		Ωρα:.....				
Ημερομηνία και ώρα παράδοσης εφοδίων				ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΦΟΡΤΩΣΗΣ		
Ημέρα:.....		Ωρα:.....				
Α/Α	Κωδικός Είδους	Αρ. & Είδος δερμάτων	Αρ. & Ημερήσια ΑΤ Έναπόθεση	Σημεία & Αριθμοί Έμπορική περιγραφή εφοδίων	ΑΡ. ΚΑΤΑΧ. ΕΦΘΑ ΕΤΑ ΛΟΓΙΣΤ. ΒΙΒΛΙΑ	Ποσότητα Θόρα ΟΟΣΟ ή όμοιος ΛΥΣ ΤΣΜ
ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΙΓΥ ΑΡΜΟΔΙΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΦΟΡΤΩΣΗΣ Πόρτορα των Ελέγχου Παρατηρήσεις			ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΕΑ ΕΦΘΑΙΑΣΤΗ Ο Υπογράφων εγκαταστάμενος Εξαγωγέας - Εφοδιαστής δηλώνει, ότι τα παραπάνω στοιχεία είναι ακριβή και αληθινά και ότι σε περίπτωση μη διαφοράς ή κακής ποιότητας ισχύος των προεισθόσεων που δικαιολογούν τον προορισμό των παραπάνω εφοδίων, αναλαμβάνει την κομιστική των προβλεπόμενων από τις κείμενες διατάξεις διορισμ. φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων			ΠΡΑΞΗ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΦΘΑΙΩΝ Βεβαιώνεται η διέλευση των εφοδίων που αναγράφονται στο δελτίο αυτό από την καθορισμένη θύρα εισόδου στον Τελωνιακό ελεγχόμενο χώρο
την _____ (τόπος) _____ (ημερομηνία)			την _____ (τόπος) _____ (ημερομηνία)			την _____ (τόπος) _____ (ημερομηνία)
Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ			Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ			

*Σφραγίδα Τελωνειακής Αρχής που απαραίτητως υπάρχει σε
κάθε Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων των Εταιρειών Τροφοδοσίας
Πλοίων*

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΧΑΪΑΣ
ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΘΕΩΡΗΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο εξαγωγέας εφοδιαστής που αναγράφεται στο δελτίο αυτό και πάνω στο οποίο έχει τεθεί η σφραγίδα της Υπηρεσίας μας, έχει τύχει της με 9 / 90 έγκρισης – εξουσιοδότησης μας και επιτρέπεται να ενεργεί με τις απλοποιημένες διαδικασίες των άρθρων 63 μέχρι 68 της με αριθ. Γ 3300/47/25-7-84 Α.Υ.Ο εφοδιασμούς πλοίων και αεροσκαφών που κάνουν ταξίδια εξωτερικού ή μικτά και τα οποία βρίσκονται στο ή στα λιμάνια της χώρας με εγχώρια προϊόντα καθ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 63 της παραπάνω Α.Υ.Ο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

		Α ΤΕΡΜΙΝΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ		ΚΩΔ		
		I ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ		ΑΡ	ΚΩΔ	
				ΓΥΑΡ	ΤΩΡ	
Μηνιαίο για την χώρα αποστολής εξαγωγής	2. Αποστολέας Εξαγωγής	Απρί		3. Έτος	4. αα εξαγωγής	
	6. Παραλήπτης	8. Ονομασία αποστολέως		5. Είδος	6. Σύνολο θημάτων	
				7. Αριθμός αποστολής		
	14. Διακομιστής/Απορριπόμενος	15. Χώρα αποστολής/εξαγωγής		16. Κωδ χώρας κτήσης	17. Κωδ χώρας προοδ	
		16. Χώρα κτήσης		17. Χώρα προορισμού		
	18. Ταυτότητα και εθνογένεση του μεταφορέα (όμοιο κατά την εξαγωγή)	19. Εθν	20. Όρος παράδοσης			
	21. Ταυτότητα και εθνογένεση του πρώτου μεταφορέα πλοίου ή αεροπλάνου το οποίο	22. Πόλη/αεροδρ ή λιμάνι/κωδ μεταφορέα		23. Σύνολο κτημάτων	24. Φόρος εισαγωγής	
	25. Τρόπος μεταφοράς	26. Τρόπος κτήσης	27. Τρόπος αφορολόγησης	28. Ονομασία και γραμμή/κωδ βελόνας		
	29. Τίτλος κτήσης	30. Τρόπος εξαγωγής				
	31. Διεύθυνση αποστολής εξαγωγών	32. Απρί		33. Κωδός εξαγωγών		
44. Είδος κτημάτων παραγωγής αγροτικής ή αλιευτικής κτήσης			34. Κωδ χώρας κτήσης	35. Μονά μέτρ (γίαντ)		
			37. ΚΑΘΕΣΤΟΣ	38. Κωδός κτήσης (αδ)	39. Γένος	
		40. Τακτοποίηση βελόνων/πρωτόκολλο παραπομπών				
		41. Εξαγωγόμενα κτημάτα				
		Κωδ. Ε.Μ				
		48. Σύνταξη κτή				
47. Ταυτότητα κτημάτων	Είδος	Φορολογικό βόθ	Συνθήκες	Γένος	ΤΤ	
					49. Αριθμός κτημάτων	
		50. Αριθμός κτημάτων		51. Τρόπος αποστολής		
				9. ΝΟΤΕΣ/ΝΑ. ΙΤΟΘΕΣΙΑ		
51. Πρωτόκολλο κτημάτων βελόνων (σε γίαντ)	Εκπομπή κτημάτων					
	Τρόπος και γραμμή					
52. Συγκλή			Κωδ	53. Τέλεση προορισμού (σε γίαντ)		
Δ ΕΛΑΓΧΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΡΜΙΝΟ ΑΝΑΧΕΙΡΙΣΗΣ		Εξαγωγή		54. Τρόπος και γραμμή		
Αποστολέας				Υπογραφή και (ή) σφραγίδα εξαγωγών		
Προγραμματισμένος ημερομηνία Απρί						
ημερομηνία						
Προβλεπόμενα κτημάτα ΜΩΣ						
Υπογραφή						

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(Άρθρο 8Ν. 1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτήν τη δήλωση να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾									
Ο-Η Όνομα:			Επώνυμο:						
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρα:									
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :									
Τόπος Γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:						
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:			
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (fax):			Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομίου (Email)						

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις τα παρ. 6 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Ημερομηνία.....20....

Ο-Η Δηλ.....

- 1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη η Αρχή ή η Υπηρεσία του δημοσίου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση
- 2) Αναγράφεται αλογράφος.
- 3) Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντος τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- 4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ο-Η Δηλ.....

(Υπογραφή)

➡ Σφραγίδα Τελωνειακής Αρχής που τοποθετείται στην πρώτη σελίδα της ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (Άρθρο 8 Ν. 1599/1986)

Τα αγαθά που φορτώθηκαν στο πλοίο π/ν με το υπ' αριθμό Παραστατικό Εξαγωγής (Δελτίο Εξαγωγής Εφοδίων ΕΞ – ΕΛ) ΤΟΥ Τελωνείου Πατρών προμηθεύτηκα από τον με τα παρακάτω στοιχεία προμηθευτή.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ Α.Φ.Μ. Νο Κ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ ΛΕΙΑ

➡ Σφραγίδα Τελωνειακής Αρχής που τοποθετείται στην δεύτερη σελίδα της ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (Άρθρο 8 Ν. 1599/1986)

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Βεβαιούται ότι όπως προκύπτει από τη Δήλωση Εξαγωγής Εφοδίων (ΕΞ – ΕΛ) αριθμός και των συνημμένων σ' αυτή στοιχείων. Το πλοίο..... εφοδιάστηκε με τα πρόσθεν αναγραφόμενα είδη και ποσότητες.

Πάτρα
Ο-Η ΒΕΒ.....

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

		Α ΤΕΛΩΣΙΟ ΑΦΙΣΤΟΝΕ ΕΣΑΓΩΓΗΣ				ΚΩΔ.		
		I ΔΙΑΣΤΑΣΗ		ΑΡ	ΚΩΔ	ΗΜΕΡ ΚΑΤΑΧΩΡ		
				ΠΛΗΡ	ΠΛΗΡ			
Αριθμός για τον αποσπασμένο τεμάχιο	2. Αποστολέας ΕΣΑΓΩΓΗΣ	Αριθ.		3 Έσοδα	4 κωφ. φέρουσας	5 ΕΣΑΓ	Υπογραφή	
	3 ΕΣΗ	6 Σύνολο δαπάνων		7 Αριθμός εισαγωγής				
	8 Περιγραφή	9 Οικονομική περιγραφή						Αριθ.
	14 Διασπορά/Απορρόστος	Αριθ.		10 Χώρα προ-προσ	11 Διασπορά/χώρα	13 ΚΑΤ		
	15 Ταυτότητα και σφραγίδα του μεταφορέα μέσω κατά τη μεταφορά	18 Σημ.	20 Όροι παράδοσης					
	21 Ταυτότητα και σφραγίδα εισαγωγής μεταφορέα μέσω του διέρχεται το εμπορεύ	22 Ημέρα και ώρα εισαγωγής		23 Σύνολο εισαγωγής	24 Όσον αφορά εισαγωγής			
	26 Τρόπος μεταφοράς :	28 Τρόπος εισαγωγής :	27 Τύπος φέρουσας :	25 Οικονομική και τεχνική δήλωση				
	29 Τελικό ελάττωμα	30 Τύπος Εμπορεύματος						
	31 Αξία σε παρούσα κατάσταση	Σχέση με αριθμ. Αριθ. Εμπορεύματος/Αριθμ. Αριθμ. εν είδος			32 Αριθμ. εισαγωγής	33 Κωδικός Εμπορεύματος		
	34 Είδος προϊόντος προ-επιγραφής	Εξαιρετική ποιότητα προϊόντος			34 Κωδ. χώρας εισαγωγής	35 Μικτή αξία (ΥΠΑ)		
37 Υποκατηγορία επι-επιγραφής	Είδος	Φαρμάκων (ίδιος)	Συνταγογραφούμενα	Παροχή	Τ.Τ.	37 ΚΑΘΕΣΤΩΣ	38 Κωδικός χώρας (ΥΠΑ)	39 Ποσόν
40 Διασπορά βασικών Προσφώνων παρατηρητών	41 Διατηρησιακές μονάδες							
44 Είδος προϊόντος προ-επιγραφής				Κωδ. Ε.Μ.		46 Διασπορά ΚΩΔ		
47 Υποκατηγορία επι-επιγραφής	Είδος			48 Αριθμ. εισαγωγής		49 Ταυτότητα εισαγωγής		
50 Χώρα εισαγωγής	Αριθ.		Υπογραφή					
51 Προβλεπόμενα τεκμήρια οφέλους (σε γράμ)	Εισροδισμός στη			Τίτλος και ημερομηνία				
52 Συλλογή	Δεν ισχύει σε			Κωδ.		53 Τελικό προσαύξον (σε γράμ)		
Α ΕΣΤΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΩΣΙΟ ΑΦΙΣΤΟΝΕ ΕΣΑΓΩΓΗΣ				Εισαγωγή		54 Τίτλος σε ελληνικά		
Αποσπασμένο						Υπογραφή και όνομα (επιγραφής) αποσπασμένου		
Παρασκευαστής εισαγωγής Αριθμ. εισαγωγής								
Προβλεπόμενα τεκμήρια οφέλους (σε γράμ)								
Υπογραφή								

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΜΕΣΩ INTERNET

Name of Business/Vessel
Όνομα Επιχείρησης / Πλοίου

Country of Origin
Χώρα Προέλευσης

Name /Surname
Όνομα / Επίθετο

Position in Business/Vessel
Διοικητική Θέση

Contact Numbers
Τηλέφωνα Επικοινωνίας

Email Address
Διεύθυνση Email

YOUR ORDER
ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΣ

--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΙΤΗΣΗ	ΣΥΓΓΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ
---------------	---

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΡΟΣ: ΝΟΜΑΡΧΙΑ.....
ΤΕΛΩΝΕΙΟ.....

1. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

2. ΑΡΙΘ. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ

3. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Α.Φ.Μ.:	4. ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΤΗΣ
---------------	---------	-----------------

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ

6. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ Όνομασία/ Δ/ση	ΠΑΘΟΣ: ΕΙΔΟΣ:
---	------------------

7. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	8. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ
------------------	-----------------------

9. ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	10. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
----------------------	------------------

11. Ο ΑΙΤΩΝ	
Όνοματεπώνυμο:	Υπογραφή:
Ημερομηνία:	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

ΑΔΕΙΑ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ
-------	----------------------

1. ΑΡΙΘΜΟΣ
ΑΔΕΙΑΣ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. ΤΥΠΟΣ

3. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Α.Φ.Μ.:	4. ΗΜΕΡ. ΕΝΑΡΞΗΣ
		5. ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ

6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΑΤ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΔΟΥΣ												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
ΚΑΠΝΙΚΑ	I													
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	M													
ΜΠΥΡΕΣ	B													
ΚΡΑΣΙΑ	W													
ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ	L													
ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ	S													

7. ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΤΗΣ	8. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ
-----------------	-----------------------

9. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ - ΔΥΣΗ	ΠΛΗΘΟΣ: ΕΙΔΟΣ:
---------------------------------------	-------------------

10. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	11. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
-------------------	------------------

12. ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ Κωδικός: Όνομα: Δύση: Τηλ: Fax:	13. ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ Τόπος: Ημερομηνία: Υπογραφή:
--	---

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το εμπορικό σήμα της «Τροφomar Ανώνυμης
Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής
Εταιρείας Πατρών Α.Ε»

Εικόνα 2

*Οι εγκαταστάσεις της «Τροφομαρ Ανώνυμης
Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής
Εταιρείας Πατρών Α.Ε»*

Εικόνα 3

Εικόνα 4

*Οι αποθήκες της «Τροφίματ Ανώνυμης Εμποροβιοτεχνικής
Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής Εταιρείας Πατρών Α.Ε.»*

Εικόνα 5

Εικόνα 6

*Τα φορτηγά φυγεία της «Τροφοματ Ανώνυμης
Εμποροβιοτεχνικής Τροφοδοτικής Αντιπροσωπευτικής
Εταιρείας Πατρών Α.Ε.»*

Εικόνα 7

Εικόνα 8

Εικόνα 9

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *«Χρηματοδότηση των Επιχειρήσεων»* Δρ Γεώργιος Α. Θάνος – Δρ Πέτρος Α. Κιόχος – Δρ Γεώργιος Παπανικολάου
Σύγχρονη Εκδοτική
- *«Γενική Λογιστική»* Αριστοτέλης Γ. Κοντάκος
Εκδόσεις Έλληνα
- *«Παραδείγματα Εφαρμογής και Ανάλυσης του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου σε Ευρώ»* Δημήτριος Ι. Καραγιάννης 5^η Έκδοση Θεσσαλονίκη 2002
- *«Χρηματοδότηση των Επιχειρήσεων»* Δρ Πέτρος Α. Κιόχος – Δρ Γεώργιος Παπανικολάου Εκδοτικός Οίκος INTERBOOKS
- *«Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων»* Νικήτας Α Νιάρχος Εκδόσεις Α Σταμούλης
- *«Ναυτιλιακή Λογιστική»* Κατερίνα Λεκαράκου – Νιζάμη, Άγγελος Πατασπύρου
- *«Ανάλυση και κριτική διερεύνηση χρηματοοικονομικών καταστάσεων (ισολογισμών, αποτελεσμάτων χρήσης κ.τ.λ)»* Γεωργίου Ν. Καφούση, Αθήνα 1991

- «Χρηματοδότηση των Επιχειρήσεων» Γεώργιος Ζαφειρόπουλος
- «Τελωνειακός Κώδικας», Γεώργιος Βήτος, εκδόσεις Σάκκουλα.
- Εφημερίδα «ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ»
- «Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων», Νικόλαος Πετρίδης
- www.trofomar.gr

